

คู่มือการปฏิบัติงาน สวัสดิการคาพยาบาล

ของ
นางสาวอัญชัชกาญจน์ ใจศิริ
ลูกจ้างชั่วคราว

กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

คำนำ

คู่มือการปฏิบัติงานเล่มนี้ “สวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ” สำหรับใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานแก่บุคลากรในสังกัด รวมถึงได้รวบรวมระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้ที่สนใจได้ศึกษาหรือนำไปปฏิบัติให้ถูกต้องเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อหน่วยงานต่อไป

อัญชิกาญจน์ ใจศิริ
ลูกจ้างชั่วคราว

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ.....	๑
บทที่ ๒ สารสำคัญของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง.....	๓
บทที่ ๓ แนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง.....	๒๕
บทที่ ๔ บทสรุป.....	๔๐
ภาคผนวก.....	๔๑

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ ความสำคัญและความเป็นมา

ภาพรวมระบบสวัสดิการรักษายาบาลในประเทศไทย

ประเทศไทยได้มีการพัฒนาระบบสวัสดิการรักษายาบาลอย่างต่อเนื่องตลอดมา ซึ่งแสดงให้เห็นได้ว่ารัฐบาลให้ความสำคัญในส่วนของสุขภาพของประชาชน และเป็นการสร้างความมั่นคงให้กับชีวิตของประชาชนคนไทย ซึ่งสวัสดิการด้านการรักษายาบาลระบบแรกๆ ที่เริ่มขึ้น ก็คือ ระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ โดยมีการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับ การรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๒๑ ต่อมาได้เปลี่ยนเป็นพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับ การรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (รวมจำนวน ๘ ฉบับ) และในปัจจุบันระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการอ้างอิงพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับ การรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕

ระบบสวัสดิการลำดับต่อมา ก็คือ ระบบประกันสังคมซึ่งเริ่มดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๓๓ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ มีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองลูกจ้าง ผู้ประกันตน และกองทุนสุดท้ายที่เริ่มก่อตั้งในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นกองทุนที่ให้การดูแลประชาชน ส่วนใหญ่ของประเทศ โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ ก็คือ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ เพื่อสานต่อนโยบายรัฐบาลในการสร้างหลักประกันสุขภาพให้ครอบคลุมประชาชนคนไทยทุกคน เพื่อให้ทุกคนได้รับการบริการที่มีคุณภาพตามความจำเป็นอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน ด้วยระบบบริหารจัดการและการจัดบริการที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงสิทธิของประชาชนในการเลือกหน่วยบริการของตนเอง รวมถึงการที่ผู้ให้บริการมีความสุข และสัมพันธภาพที่ดีกับผู้รับบริการ

จากที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นได้ว่า ประชาชนคนไทยไม่ว่าจะมีอาชีพหรือไม่ ทุกคนได้รับการดูแลด้านการรักษายาบาลจากรัฐไม่ว่าในทางใดก็ตาม หากรับราชการก็มีระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการดูแล หากทำงานในภาคเอกชนก็มีระบบประกันสังคมดูแล หรือหากไม่ทำงานก็มีระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าดูแล จึงอาจกล่าวได้ว่า “ไม่มีคนไทยคนใดไม่มีสิทธิ ด้านสวัสดิการรักษายาบาลที่รัฐจัดให้”

ทั้งนี้ ประชาชนคนไทยที่หมายถึงก็คือ คนไทยที่มีเลขบัตรประจำตัวประชาชน (๑๓ หลัก) โดยระบบสวัสดิการในปัจจุบันทั้ง ๓ ระบบมีการเชื่อมโยงข้อมูลกันตลอดเวลา โดยใช้เลขบัตรประจำตัวประชาชนเป็นเลขอ้างอิงในการตรวจสอบสิทธิของประชาชนคนไทย เพื่อแยกแยะผู้มีสิทธิแต่ละระบบ และป้องกันปัญหาสิทธิซ้ำซ้อน ซึ่งครอบคลุมประชาชนคนไทยเกินร้อยละ ๙๐ ของประชาชนทั้งประเทศ โดยประชาชนส่วนที่เหลือก็มีหน่วยงานที่รองรับอยู่ เช่น รัฐวิสาหกิจ องค์กรอิสระ ราชการส่วนท้องถิ่น เป็นต้น ซึ่งจะมีกฎหมายเฉพาะของหน่วยงานนั้น ๆ ที่กำหนดสิทธิสวัสดิการให้กับพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของตนไว้

จากที่กล่าวมาแล้วว่า “คนไทยทุกคนต้องมีสิทธิสวัสดิการรักษายาบาล ๑ สิทธิ” โดยสังเกตได้ ดังนี้ หากบุคคลนั้นทำงานภาคเอกชน (เป็นลูกจ้าง) หรือทำงานในภาคราชการในตำแหน่งลูกจ้างชั่วคราวหรือพนักงานราชการ บุคคลกลุ่มนี้จะเป็น “ผู้ประกันตน และมีสิทธิในระบบประกันสังคม” หากรับราชการหรือเป็นผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญหรือเป็นลูกจ้างประจำจะเป็น “ผู้มีสิทธิในระบบสวัสดิการ รักษายาบาลข้าราชการ ซึ่งรวมทั้งบุคคลในครอบครัวของบุคคลดังกล่าวด้วย” และหากเป็นพนักงาน รัฐวิสาหกิจ พนักงานองค์กรอิสระ ราชการส่วนท้องถิ่น ก็จะเป็นผู้มีสิทธิสวัสดิการรักษายาบาล ตามระบบนั้น ๆ

หากคนไทยรายดังกล่าวไม่ใช่บุคคลที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมด คนไทยคนนั้นก็จะเป็นผู้มีสิทธิในระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าทันที ทั้งนี้ สิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าไม่ถือว่าเป็นสิทธิซ้ำซ้อนกับสิทธิอื่น

แต่อย่างไรก็ตาม กล่าวคือ หากไม่มีสิทธิด้านสวัสดิการใด ๆ แล้ว สามารถขอรับสิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าได้ ณ สำนักงานเขต กรณีอยู่ในกรุงเทพมหานคร หรือสถานีนามัย กรณีอยู่ในต่างจังหวัด หรือติดต่อ ๑๓๓๐ เพื่อขอทราบข้อมูลเพิ่มเติม

คำถามที่ว่า คนไทย ๑ คน มีมากกว่า ๑ สิทธิได้หรือไม่ คำตอบคือ ได้ ยกตัวอย่างเช่น นาย ก. เป็นข้าราชการมีสิทธิสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ และไปรับงานรักษาความปลอดภัยในวันหยุด จึงมีสิทธิประกันสังคมด้วย ในกรณีนี้ นาย ก. สามารถเลือกได้ว่าจะใช้สิทธิจากระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ หรือใช้สิทธิประกันสังคม และหากเลือกใช้สิทธิประกันสังคม นาย ก. จะไม่มี สิทธิสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓

สำหรับกรณีที่บุคคลในครอบครัวมีสิทธิได้รับเงินค่ารักษายาบาล ตามสิทธิของตนเองจากหน่วยงานอื่น ผู้มีสิทธิไม่มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัวตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ เว้นแต่ค่ารักษายาบาลที่ได้รับนั้นต่ำกว่าเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาลที่มีสิทธิจะได้รับตามพระราชกฤษฎีกานี้ ให้ผู้มีสิทธิมีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัวเฉพาะส่วนที่ขาดอยู่ได้

หากกรณีที่บุคคลในครอบครัวเป็นผู้อาศัยสิทธิของผู้อื่นซึ่งมีสิทธิได้รับเงินค่ารักษายาบาล สำหรับบุคคลในครอบครัวจากหน่วยงานอื่นในขณะเดียวกันก็ให้ผู้มีสิทธิมีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัวตามมาตรา ๑๐ วรรคสาม แห่งพระราชกฤษฎีกา เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ทราบถึงระบบเงินสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ
๒. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติเกี่ยวกับระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ
๓. เพื่อให้การเบิกจ่ายเงินสวัสดิการที่รัฐจัดสรรให้เป็นไปด้วยความถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติ

๑.๓ ขอบเขต

ระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการอ้างอิงตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ และหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ รวมถึงหนังสือเวียนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

บทที่ ๒

สาระสำคัญของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

กรมบัญชีกลางในฐานะหน่วยงานกลางในการเบิกจ่ายเงินของแผ่นดิน ซึ่งมีอีกภารกิจที่สำคัญ คือ การดูแลบุคลากรภาครัฐ ไม่ว่าจะเป็นข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว และพนักงานราชการ ที่เป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนระบบราชการให้มีความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับฐานะ ไม่เดือดร้อนจากการรับราชการ มีความมั่นคงในชีวิต และหากเจ็บป่วย ทางราชการก็สามารถให้เบิกค่ารักษาพยาบาลได้ โดยกรมบัญชีกลางได้กำหนดกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องไว้ ดังนี้

๒.๑ พระราชบัญญัติการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงินบางประเภทตามงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๑๘

พระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นกฎหมายหลักที่ให้อำนาจกระทรวงการคลังในการกำหนดหลักเกณฑ์ต่างๆ เกี่ยวกับระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ ตามมาตรา ๓ (๖) ได้กำหนดให้การจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายเป็นเงินสวัสดิการจากทางราชการให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา การจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลนั้นเป็นสวัสดิการจากทางราชการอย่างหนึ่ง จึงต้องตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ฉะนั้น พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาลจึงเป็นกฎหมายซึ่ง ฝ่ายบริหารเป็นผู้กำหนดขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้

๒.๒ พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕

พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ ได้มีการยกเลิกฉบับเดิมรวม ๘ ฉบับ โดยให้ยกเลิก

๑. พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๒๓
๒. พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘
๓. พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒
๔. พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๓
๕. พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๔
๖. พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๐
๗. พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๑
๘. พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๔๕

พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕

- ส่วนที่แก้ไข : การเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของเอกชน (มาตรา ๘ (๓))

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล เพื่อให้สอดคล้องกับการให้บริหารทางการแพทย์และระบบประกันสุขภาพอื่น และ เพื่อพัฒนาระบบสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาลของรัฐ โดยขยายสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาลในการเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของเอกชนให้กว้างขึ้น และกำหนดให้การเสริมสร้างสุขภาพและการป้องกันโรคเป็นการรักษายาบาลด้วย รวมทั้งกำหนดให้มีการนำระบบการเบิกจ่ายตรงมาใช้กับการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล อันเป็นการลดขั้นตอนการดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุม

ค่าใช้จ่ายของรัฐ และอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงสิทธิในการรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลสำหรับการเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของเอกชนของผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล ทั้งประเภทผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน เฉพาะกรณีที่มีผู้มีสิทธิ หรือบุคคลในครอบครัวเป็นผู้ป่วยฉุกเฉินตามกฎหมายว่าด้วยการแพทย์ฉุกเฉิน จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

๒.๓ หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล

พ.ศ.๒๕๕๓

หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังนี้ กำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติกำหนดวิธีปฏิบัติของผู้มีสิทธิ และส่วนราชการให้ถือปฏิบัติ

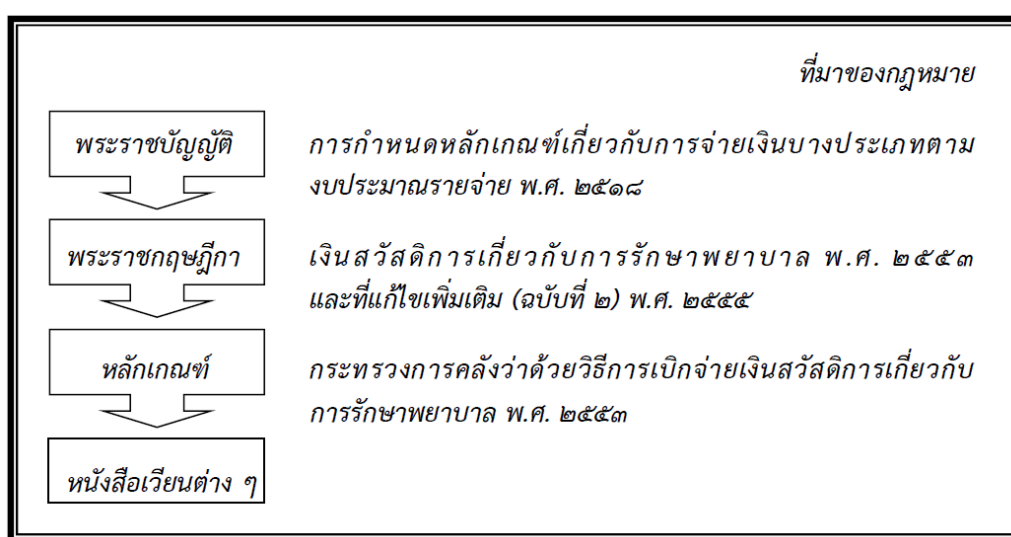
หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๓ โดยให้ยกเลิกระเบียบ ๒ ฉบับ คือ

๑. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๕

๒. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๓

ในปัจจุบันสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของทางราชการมีหลักเกณฑ์การจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายเป็นค่ารักษาพยาบาลที่ใช้บังคับโดยพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ ส่วนวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนดตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ และหนังสือเวียนหรือหนังสือขอความเข้าใจวิธีปฏิบัติในการเบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาล

แผนภาพที่ ๑ : ที่มาของกฎหมาย

๒.๔ คำจำกัดความ

“สวัสดิการ” คือ ผลประโยชน์ที่รัฐจัดให้ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลง เพิ่ม ลด ได้ตามความเหมาะสม ซึ่งขึ้นอยู่กับสถานะการเงินการคลังของประเทศไทยในขณะนั้น เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าศึกษาบุตร เป็นต้น คำว่า “สวัสดิการ” จะต่างกับ “ค่าตอบแทน” ตรงที่ สวัสดิการทุกคนต้องได้สิทธิเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะป็นข้าราชการระดับสูงหรือระดับล่าง แต่ค่าตอบแทนไม่จำเป็นต้องเท่าเทียมกัน เพราะเดือดร้อนไม่เท่ากัน เช่น ค่าเช่าบ้าน ข้าราชการระดับสูงจะได้ค่าเช่าบ้านมากกว่าข้าราชการระดับล่าง

“ค่ารักษาพยาบาล” หมายความว่า ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการรักษาพยาบาล ดังต่อไปนี้

(๑) ค่ายา ค่าเวชภัณฑ์ ค่าอุปกรณ์ทางการแพทย์ ค่าเลือดและส่วนประกอบของเลือด หรือสารทดแทน ค่าน้ำยาหรืออาหารทางเส้นเลือด ค่าออกซิเจน และอื่นๆ ทำนองเดียวกันที่ใช้ในการบำบัดรักษาโรค

(๒) ค่าอวัยวะเทียมและอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค รวมทั้งค่าซ่อมแซมอวัยวะเทียม และอุปกรณ์ดังกล่าว

(๓) ค่าบริการทางการแพทย์ ค่าบริการทางการแพทย์ ค่าตรวจวินิจฉัยโรค ค่าวิเคราะห์โรค แต่ไม่รวมถึงค่าธรรมเนียมแพทย์พิเศษ ค่าจ้างผู้พยาบาลพิเศษ ค่าธรรมเนียมพิเศษ และค่าบริการอื่นทำนองเดียวกัน ที่มีลักษณะเป็นเงินตอบแทนพิเศษ

(๔) ค่าตรวจครรภ์ ค่าคลอดบุตรและการดูแลหลังคลอดบุตร

(๕) ค่าห้องและค่าอาหาร ตลอดระยะเวลาที่เข้ารับการรักษาพยาบาล

(๖) ค่าใช้จ่ายเพื่อเป็นการเสริมสร้างสุขภาพและป้องกันโรค

(๗) ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายและจิตใจ

(๘) ค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นแก่การรักษาพยาบาลตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

“สถานพยาบาล” หมายความว่า สถานพยาบาลของทางราชการและสถานพยาบาลของเอกชน

“สถานพยาบาลของทางราชการ” หมายความว่า สถานพยาบาลซึ่งเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และให้หมายความรวมถึงสถานพยาบาลของ มหาวิทยาลัยของรัฐ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา องค์การมหาชนตามกฎหมายว่าด้วยองค์การมหาชน รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ กรุงเทพมหานคร สภาอากาศไทย และองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก โรงพยาบาลประสานมิตร และสถานพยาบาลอื่นตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

“สถานพยาบาลของเอกชน” หมายความว่า สถานพยาบาลที่มีลักษณะการให้บริการ เป็นโรงพยาบาล ซึ่งได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการและดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

“ผู้มีสิทธิ” หมายความว่า

(๑) ข้าราชการและลูกจ้างประจำซึ่งได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างประจำจากเงินงบประมาณ รายจ่ายงบบุคลากรของกระทรวง ทบวง กรม เว้นแต่ข้าราชการตำรวจชั้นพลตำรวจซึ่งอยู่ในระหว่างรับการศึกษาอบรมในสถานศึกษาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติก่อนเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการประจำ

(๒) ลูกจ้างชาวต่างประเทศซึ่งมีหนังสือสัญญาจ้างที่ได้รับค่าจ้างจากเงินงบประมาณรายจ่าย และสัญญาจ้างนั้นมิได้ระบุเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาลไว้

(๓) ผู้ได้รับบำนาญปกติหรือผู้ได้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพตามกฎหมายว่าด้วยบำนาญ บำนาญข้าราชการหรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และทหารกองหนุน มีเบี้ยหวัดตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเงินเบี้ยหวัด

คำอธิบายเพิ่มเติมในส่วนของผู้มีสิทธิ

กรณีข้าราชการและลูกจ้างประจำที่จะเป็นผู้มีสิทธินั้น จะต้องเป็นข้าราชการและลูกจ้างประจำ ซึ่งได้รับเงินเดือน หรือค่าจ้างประจำจากเงินงบประมาณรายจ่ายหมวดเงินเดือน และค่าจ้างประจำของ กระทรวง ทบวง กรม (ปัจจุบัน คือ งบบุคลากร) โดยข้าราชการซึ่งได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณรายจ่าย หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ ประกอบด้วย

๑. ข้าราชการพลเรือน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน
๒. ข้าราชการครู ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู
๓. ข้าราชการฝ่ายตุลาการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
๔. ข้าราชการฝ่ายอัยการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ
๕. ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย
๖. ข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ตามกฎหมายว่าด้วยข้าราชการฝ่ายรัฐสภา
๗. ข้าราชการตำรวจ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจ
๘. ข้าราชการทหาร ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร
๙. ข้าราชการการเมือง ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง จะเห็นได้ว่าข้าราชการส่วน

ท้องถิ่น พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานองค์กรของรัฐ พนักงานราชการจึงมิใช่ผู้มีสิทธิตามพระราชกฤษฎีกา เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓

กรณีของลูกจ้างประจำนั้นจะเป็นผู้มีสิทธิก็ต่อเมื่อได้รับค่าจ้างจากเงินงบประมาณรายจ่ายหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำเท่านั้น ลูกจ้างประจำที่ได้รับค่าจ้างจากเงินประเภทอื่นๆ ลูกจ้างที่ได้รับเงินจากเงินนอกงบประมาณมิใช่ผู้มีสิทธิตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓

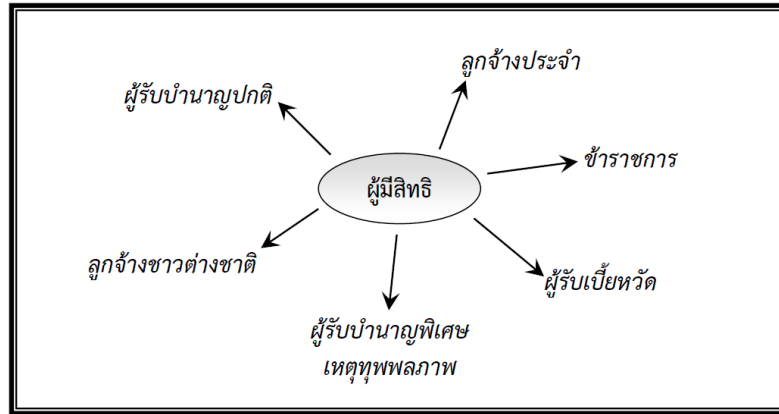
กรณีลูกจ้างชาวต่างประเทศซึ่งจะเป็นผู้มีสิทธิได้ก็ต่อเมื่อผ่านเงื่อนไข ๒ ข้อ คือ

๑. ค่าจ้างได้รับจากเงินงบประมาณรายจ่าย
๒. สัญญาจ้างมิได้ระบุเกี่ยวกับการช่วยเหลือในด้านการรักษาพยาบาลไว้

ดังนั้น หากลูกจ้างชาวต่างประเทศซึ่งจ้างจากเงินงบประมาณรายจ่าย แต่ในสัญญาจ้างระบุว่าจะให้การช่วยเหลือด้านการรักษาพยาบาลจากการทำประกัน ก็ไม่ถือว่าเป็นผู้มีสิทธิตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓

กรณีผู้รับบำนาญ/เบี้ยหวัด ที่จะถือว่าเป็นผู้มีสิทธิตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ จะต้องเป็นผู้รับบำนาญปกติตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จ บำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ หรือผู้รับบำนาญพิเศษเหตุทุพพลภาพตามมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จ บำนาญข้าราชการ และทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัดตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเงินเบี้ยหวัด พ.ศ. ๒๔๙๕ เท่านั้น ผู้รับบำเหน็จตามกฎหมายบำเหน็จบำนาญข้าราชการมิใช่ผู้มีสิทธิตามพระราชกฤษฎีกานี้

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลตามนัยพระราชกฤษฎีกาฯ หมายถึงบุคคลดังกล่าวข้างต้นเท่านั้น บุคคลในครอบครัวของผู้มีสิทธิดังกล่าวมิใช่ผู้มีสิทธิได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลตามพระราชกฤษฎีกาฯ ด้วย แต่ตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการนี้ ได้กำหนดให้ผู้มีสิทธิดังกล่าวนอกจากจะมีสิทธิได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลสำหรับตนเองแล้วยังมีสิทธิได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัวได้ด้วย (พระราชกฤษฎีกาฯ มาตรา ๕)

แผนภาพที่ ๒ : ผู้มีสิทธิ

“บุคคลในครอบครัว” หมายความว่า

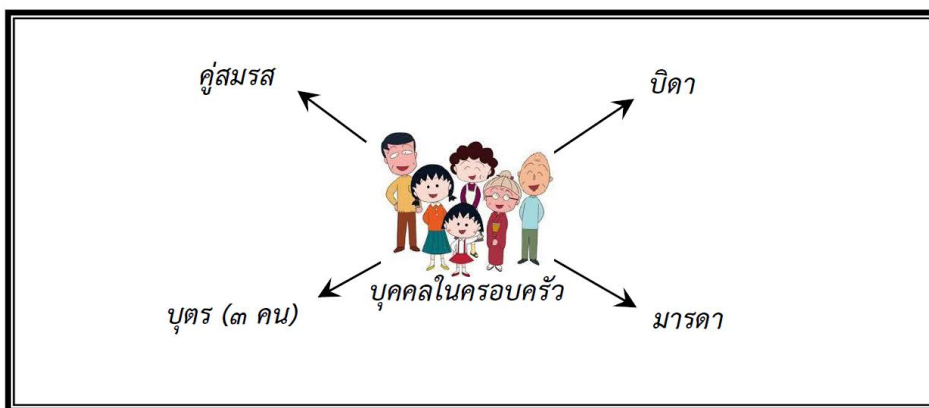
(๑) บุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้มีสิทธิซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ หรือบรรลุนิติภาวะแล้วแต่เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถซึ่งอยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของผู้มีสิทธิ แต่ทั้งนี้ ไม่รวมถึงบุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่น

(๒) คู่สมรสที่ชอบด้วยกฎหมายของผู้มีสิทธิ

(๓) บิดาหรือมารดาที่ชอบด้วยกฎหมายของผู้มีสิทธิ

คำอธิบายเพิ่มเติมในส่วนของบุคคลในครอบครัว

บุคคลในครอบครัวของผู้มีสิทธิที่ผู้มีสิทธิสามารถนำค่ารักษาพยาบาลมาเบิกจ่ายเป็นค่ารักษาพยาบาลตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้นั้น ประกอบด้วยบิดา มารดา คู่สมรส และบุตร ซึ่งต้องเป็นบุคคลในครอบครัวที่ชอบด้วยกฎหมายด้วย สำหรับคำว่า “ชอบด้วยกฎหมาย” นั้น หมายถึงจะต้องเป็นบุคคลในครอบครัวที่ถูกต้องตามกฎหมาย โดยมีหลักฐานทางราชการรับรองความถูกต้อง

แผนภาพที่ ๓ : บุคคลในครอบครัว

“ฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐ” หมายความว่า ข้อมูลของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ผู้รับเบี้ยหวัด บำนาญ และลูกจ้างชาวต่างประเทศ รวมถึงบุคคลในครอบครัว เพื่อประโยชน์ในการจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล

“นายทะเบียนบุคลากรภาครัฐ” หมายความว่า นายทะเบียนระดับกรม และส่วนภูมิภาค ที่ได้รับแต่งตั้งจากหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมในส่วนกลาง หรือหัวหน้าหน่วยงานในส่วนภูมิภาค ซึ่งมีรหัสผู้ใช้งาน (Username) และรหัสผ่าน (Password) ที่กำหนดโดยกรมบัญชีกลาง มีหน้าที่ดูแลข้อมูล (ตรวจสอบ เพิ่มเติม ปรับปรุง หรือแก้ไขข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน) ของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชาวต่างประเทศในสังกัด และบุคคลในครอบครัว

“นายทะเบียนผู้รับบำเหน็จบำนาญ” หมายความว่า ข้าราชการ ยกเว้นข้าราชการที่ช่วยราชการ ที่ได้รับแต่งตั้งจากหัวหน้าส่วนราชการระดับกรมในส่วนกลาง หรือหัวหน้าหน่วยงานในส่วนภูมิภาค ซึ่งมี รหัสผู้ใช้งาน (Username) และรหัสผ่าน (Password) ที่กำหนดโดยกรมบัญชีกลาง มีหน้าที่ดูแลประวัติ ของผู้รับ เบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน รวมทั้งบุคคลในครอบครัว

“ผู้ป่วยใน” หมายความว่า ผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลต้องพักรักษาตัวในสถานพยาบาล

“ผู้ป่วยนอก” หมายความว่า ผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลไม่ได้พักค้างในสถานพยาบาล (ตรวจและรับยา แล้วให้กลับบ้านได้)

โดยที่พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้มีการปรับปรุง แก้ไขในสาระสำคัญของคำนิยาม “การรักษาพยาบาล” ให้มีความรวมถึงการตรวจสุขภาพ การสร้างเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรค โดยมีเจตนารมณ์ในการเพิ่มสิทธิประโยชน์ด้านการ “สร้างเสริมป้องกันโรค” ให้ครอบคลุมผู้มีสิทธิ และบุคคลในครอบครัว (มาตรา ๔)

๒.๕ การเกิดสิทธิ และหมดสิทธิของบุคคล

ผู้มีสิทธิจะมีสิทธิตั้งแต่วันที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้ง และหมดสิทธิเมื่อเกษียณอายุราชการ ลาออก ถูกไล่ออก หรือเสียชีวิต และกรณีถูกระงับสิทธิเพราะถูกพักราชการ

สำหรับบุคคลในครอบครัวของผู้มีสิทธินั้น อิงการเกิดสิทธิและหมดสิทธิของผู้มีสิทธิ กล่าวคือ เมื่อผู้มีสิทธิเกิดสิทธิ ก็จะมีสิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลของบุคคลในครอบครัวไปด้วยพร้อมกัน และเมื่อผู้มีสิทธิหมดสิทธิ ก็จะไม่มีการเบิกค่ารักษาพยาบาลของบุคคลในครอบครัวเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ผู้มีสิทธิอาจไม่สามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลของบุคคลในครอบครัวได้เนื่องจากเหตุอื่นที่ระบุไว้ในกฎหมายด้วย เช่น บุตรของผู้มีสิทธิบรรลุนิติภาวะ ผู้มีสิทธิจดทะเบียนหย่ากับคู่สมรส เป็นต้น

๒.๖ การถูกจำกัดสิทธิ (มาตรา ๑๐) และสิทธิซ้ำซ้อน

กรณีการถูกจำกัดสิทธิ และสิทธิซ้ำซ้อนนั้น ได้มีการบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยบัญญัติไว้ ดังนี้

มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติไว้ว่า “ในกรณีที่ผู้มีสิทธิมีสิทธิได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่น ให้ผู้มีสิทธิเลือกว่าจะใช้สิทธิรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตาม พระราชกฤษฎีกานี้ หรือใช้สิทธิรับเงินค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่น และหากเลือกใช้สิทธิจากหน่วยงานอื่น ผู้นั้นไม่มีสิทธิตามพระราชกฤษฎีกานี้ ทั้งนี้ การเลือกและการเปลี่ยนแปลงการใช้สิทธิ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด”

ตัวอย่าง : ข้าราชการตอนเย็นไปทำงาน Part time ที่บริษัทเอกชน หรือผู้รับบำนาญ เกษียณอายุแล้ว โดยเข้าโครงการเออร์รี่ และเข้าไปทำงานภาคเอกชนโดยส่งเงินสมทบเข้าสำนักงานประกันสังคม ทำให้เกิดสิทธิประกันสังคม แสดงว่า ข้าราชการหรือผู้รับบำนาญคนนั้น มีสิทธิ ๒ สิทธิ (สิทธิข้าราชการ) คือ สิทธิในฐานะ ข้าราชการหรือผู้รับบำนาญและสิทธิประกันสังคม ซึ่งกฎหมายเดิม ตามพระราชกฤษฎีกาฯ พ.ศ. ๒๕๒๓ จะให้ไปใช้สิทธิประกันสังคมก่อน แต่กฎหมายใหม่ ตามพระราชกฤษฎีกาฯ พ.ศ. ๒๕๕๓ ให้สามารถเลือกใช้สิทธิได้ โดยถ้าเลือกใช้สิทธิประกันสังคม จะหมดสิทธิจากทางราชการ ดังนั้นในการเลือกใช้สิทธิควรเลือกในสิ่งที่ดีที่สุด โดยถ้าเลือกสิทธิจากหน่วยงานอื่นแล้วจะหมดสิทธิจากกรมบัญชีกลาง)

มาตรา ๑๐ วรรคสอง บัญญัติไว้ว่า “ในกรณีที่บุคคลในครอบครัวมีสิทธิได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลตามสิทธิของตนเองจากหน่วยงานอื่น ผู้มีสิทธิไม่มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัวตามพระราชกฤษฎีกานี้ เว้นแต่ค่ารักษาพยาบาลที่ได้รับนั้น ต่ำกว่าเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลที่มีสิทธิจะได้รับตามพระราชกฤษฎีกานี้ ให้ผู้มีสิทธิมีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัวเฉพาะส่วนที่ขาดอยู่”

ตัวอย่าง : คู่สมรสของข้าราชการ ไปทำงานเอกชน เกิดสิทธิประกันสังคม หรือบิดามารดา ข้าราชการทำงานเอกชน เกิดสิทธิประกันสังคม กรณีนี้บิดามารดา คู่สมรสของข้าราชการนั้น มีสิทธิของตนเอง คือ สิทธิประกันสังคม แต่ก็อาศัยสิทธิของข้าราชการในฐานะบุคคลในครอบครัว ซึ่งตามกฎหมายกำหนดว่า ต้องใช้สิทธิของตนเอง และเลือกสิทธิไม่ได้เพราะบุคคลในครอบครัวเป็นเพียงผู้อาศัยสิทธิ ไม่ใช่ผู้มีสิทธิตามกฎหมาย เพราะฉะนั้นข้อจำกัดสิทธิจึงมีมากกว่าผู้มีสิทธิ ฉะนั้นจึงเลือกสิทธิไม่ได้ ต้องไปใช้สิทธิของตนเองก่อน แต่หากค่ารักษาพยาบาลที่ได้รับนั้นต่ำกว่าเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลที่มีสิทธิจะได้รับตามพระราชกฤษฎีกานี้ ก็ให้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลเฉพาะส่วนที่ขาดอยู่จากสิทธิได้

มาตรา ๑๐ วรรคสาม บัญญัติไว้ว่า “ในกรณีที่บุคคลในครอบครัวเป็นผู้อาศัยสิทธิของผู้อื่น ซึ่งมีสิทธิได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัวจากหน่วยงานอื่นในขณะเดียวกัน ให้ผู้มีสิทธิมีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัวตามพระราชกฤษฎีกานี้”

ตัวอย่าง : บิดาอยู่กรมบัญชีกลาง มารดาอยู่กรมการbinพลเรือน บุตรที่เกิดจะเบิกใครก็ได้ และถ้าบิดาอยู่กรมบัญชีกลาง มารดาอยู่รัฐวิสาหกิจ บุตรมี ๒ สิทธิ (อาศัยสิทธิบิดา หรืออาศัยสิทธิมารดา ก็ได้) หรือบิดาอยู่กรมบัญชีกลาง มารดาอยู่องค์การบริหารส่วนจังหวัด บุตรที่เกิดจะเบิกใครก็ได้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าบุตรเป็นผู้อาศัยสิทธิของทั้ง ๒ ฝ่าย หากเป็นข้าราชการพลเรือนเหมือนกันก็ไม่มีปัญหาอะไร แต่ถ้าบิดาเป็นข้าราชการพลเรือนซึ่งใช้สิทธิกรมบัญชีกลาง และมารดาอยู่ อบจ. ซึ่งใช้สิทธิจากหน่วยงานอื่น (เนื่องจากคนละกฎหมายกัน) จะมีปัญหาตามมา คือ ใช้สิทธิไหนก่อนเนื่องจากกฎหมายของ อบจ. ก็ล๊อคกฎหมายไปจากกรมบัญชีกลาง ฉะนั้นตามกฎหมายใหม่นี้ จึงได้กำหนดให้ใช้สิทธิตามพระราชกฤษฎีกานี้ได้

คำว่า “หน่วยงานอื่น” ในที่นี้ หมายถึง รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอิสระ ส่วนราชการส่วนท้องถิ่น บริษัท ประกัน ระบบประกันสุขภาพอื่นๆ พระราชบัญญัติผู้ประสบภัยจากรถ และรวมถึงพระราชบัญญัติประกันสังคม แต่ไม่รวมถึงพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

๒.๗ การรายงานข้อมูล และการเลือกสิทธิ

มาตรา ๕ วรรคสอง บัญญัติไว้ว่า “เพื่อประโยชน์ในการจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล ให้ผู้มีสิทธิมีหน้าที่รายงานข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและบุคคลในครอบครัวของตนต่อส่วนราชการเจ้าสังกัดพร้อมทั้งรับรองความถูกต้องของข้อมูล ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด” (หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๓๗๖ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓)

การรายงานข้อมูลของผู้มีสิทธิ และบุคคลในครอบครัว

- ผู้มีสิทธิมีหน้าที่รายงาน และรับรองข้อมูลของตนเองและบุคคลในครอบครัวภายใน ๑ เดือน นับแต่วันบรรจุเข้ารับราชการ หรือวันที่ข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลง
- ผู้มีสิทธิกรอกแบบคำขอเพิ่ม/ปรับปรุงข้อมูลในฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐ (แบบ ๗๑๒๗) พร้อมแนบเอกสารประกอบ เช่น สำเนาบัตรประชาชน สำเนาทะเบียนสมรส สำเนาสูติบัตร
- ข้อมูลที่ต้องรายงาน ประกอบด้วย ข้อมูลตัวบุคคลของผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัว และ ข้อมูลสถานะทางราชการ
- ข้อมูลที่อยู่ในฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐก่อนวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๓ ถือว่าผู้มีสิทธิรับรองความถูกต้องแล้ว

การเลือกสิทธิของผู้มีสิทธิ

- ผู้มีสิทธิเลือกที่จะใช้สิทธิตามพระราชกฤษฎีกา หรือจากหน่วยงานอื่น (มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง)
- บุคคลในครอบครัวไม่สามารถเลือกได้ ต้องใช้สิทธิของตนเอง (กรณีมีสิทธิในฐานะเจ้าของสิทธิจากหน่วยงานอื่น)
- ผู้มีสิทธิมีหน้าที่แจ้งการเลือกสิทธิ หรือเปลี่ยนแปลงสิทธิภายใน ๑ เดือน นับจากมีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งสามารถแจ้งเปลี่ยนแปลงสิทธิได้ปีละ ๑ ครั้ง (ภายในเดือนตุลาคมของทุกปี) หากไม่แจ้งถือว่าประสงค์ใช้สิทธิราชการ/ไม่ประสงค์เปลี่ยนแปลง

๒.๘ ค่าตรวจสุขภาพประจำปี

การตรวจสุขภาพประจำปี เป็นการส่งเสริมป้องกันโรค มีใช้การรักษาพยาบาล ซึ่งตามกฎหมาย เดิมได้กำหนดการตรวจสุขภาพประจำปีได้เฉพาะผู้มีสิทธิ (ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และผู้รับเบี้ยหวัด บำนาญ) ซึ่งต้องเข้ารับการตรวจสุขภาพในสถานพยาบาลของทางราชการ ตามรายการและอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งแบ่งการตรวจเป็น ๒ ช่วงอายุ คือ ผู้มีอายุไม่เกิน ๓๕ ปีบริบูรณ์ ตรวจได้ ๗ รายการ และผู้มีอายุมากกว่า ๓๕ ปี บริบูรณ์ขึ้นไป ตรวจได้ ๑๖ รายการ โดยมีสิทธิเบิกปีละ ๑ ครั้ง ตามปีงบประมาณ แต่สามารถยื่นเบิกได้ตามปีปฏิทิน (๑ ปี) นับถัดจากวันที่ปรากฏใบใบเสร็จรับเงิน และบุคคลในครอบครัวของผู้มีสิทธิไม่สามารถเบิกค่าตรวจสุขภาพประจำปี ได้ (พระราชกฤษฎีกา มาตรา ๑๘)

สิทธิประโยชน์ในปัจจุบันด้านการตรวจสุขภาพประจำปี ประกอบด้วย

๑. ตรวจได้เฉพาะผู้มีสิทธิ ซึ่งประกอบด้วย ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ ไม่รวมถึงบุคคลในครอบครัว
๒. แบ่งชุดการตรวจเป็น ๒ กลุ่ม คือ อายุต่ำกว่า ๓๕ ปีบริบูรณ์ เบิกได้ ๗ รายการ และอายุตั้งแต่ ๓๕ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป เบิกได้ ๑๖ รายการ
๓. การตรวจให้ตรวจได้ปีละ ๑ ครั้ง (ตามปีงบประมาณ)
๔. การเบิก เบิกได้ตามรายการ และอัตราที่กรมบัญชีกลางกำหนด
๕. ให้ผู้มีสิทธิสำรองจ่ายไปก่อน และนำใบเสร็จมาเบิกจากส่วนราชการต้นสังกัด (ห้ามจ่ายตรง)
๖. เข้ารับการตรวจสุขภาพในสถานพยาบาลของทางราชการ
๗. ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๓๖๒ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ ค่า Chest X-ray ค่าเอ็กซเรย์ปอดมีการนำระบบดิจิทัล จึงยกเลิกหลักเกณฑ์เบิกเดิม (๑๗๐+๕๐) กำหนดให้เบิกได้เท่าที่จ่ายจริงไม่เกิน ๑๗๐ บาท โดยไม่ต้องระบุรหัส ทั้งนี้ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นต้นไป

ค่าตรวจสุขภาพประจำปี (อายุต่ำกว่า ๓๕ ปี)

ลำดับ	รายการ	ราคา (บาท)
๑	Film Chest	} ตามจ่ายจริง ไม่เกิน ๑๗๐ บาท ไม่ลงรหัส
๒	Mass Chest	
๓	Urine Examination/Analysis (๓๑๐๐๑)	๕๐
๔	Stool Examination-Routine direct smear (๓๑๒๐๑) ร่วมกับ Occult blood (๓๑๒๐๓)	๗๐
๕	Complete Blood Count :CBC แบบ Automation (๓๐๑๐๑)	๙๐
๖	ตรวจภายใน (๕๕๖๒๐)	๑๐๐
๗	Pap Smear (๓๘๓๐๒)	๑๐๐

ค่าตรวจสุขภาพประจำปี (อายุตั้งแต่ ๓๕ ปีขึ้นไป)

ลำดับ	รายการ	ราคา(บาท)
๑	รายการตรวจอายุไม่เกิน ๓๕ ปีบริบูรณ์ทุกรายการ	
๒	Glucose (๓๒๒๐๓)	๔๐
๓	Cholesterol (๓๒๕๐๑)	๖๐
๔	Triglyceride (๓๒๕๐๒)	๖๐
๕	Blood Urea Nitrogen:BUN (๓๒๒๐๑)	๕๐
๖	Creatinine (๓๒๒๐๒)	๕๐
๗	SGOT (AST) (๓๒๓๑๐)	๕๐
๘	SGPT (ALT) (๓๒๓๑๑)	๕๐
๙	Alkaline Phosphatase (๓๒๓๐๙)	๕๐
๑๐	Uric Acid (๓๒๒๐๕)	๖๐

๒.๙ การเบิกค่ารักษากรณีมีประกัน

ผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวที่ทำประกันสุขภาพไว้ สามารถเบิกค่ารักษาได้ ๒ ทาง คือ เบิกจากบริษัทประกัน และเบิกจากกรมบัญชีกลาง (สมทบ) แต่ไม่เกินจำนวนเงินค่ารักษาที่จ่ายไปจริง

ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๓๘๐ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓ และฉบับซ่อมความเข้าใจ ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๔๕ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ การเบิกจ่าย มีรายละเอียด ดังนี้

๑. ให้นำใบเสร็จค่ารักษาพยาบาลไปวางเบิกที่บริษัทประกันก่อน
๒. บริษัทประกันจ่ายค่ารักษาพยาบาลให้ และรับรองว่าเบิกจ่ายรายการใดบ้าง
๓. นำสำเนาใบเสร็จ (ตามข้อ ๒) มาเบิกกับส่วนราชการต้นสังกัด โดยสามารถเบิกได้ตามสิทธิกรมบัญชีกลาง แต่ไม่เกินค่ารักษาที่จ่ายจริง ดังตัวอย่างในตาราง

รายการ	โรงพยาบาลเรียกเก็บ (๑)	บริษัทประกันจ่าย (๒)	ส่วนขาด (๓)=(๑)-(๒)	สิทธิตามพระราชกฤษฎีกา (๔)	เบิกได้ตามกฎหมาย (๕)*
ค่ารักษาพยาบาล (รวม)	๘,๗๐๐	๕,๐๐๐	๓,๗๐๐	๗,๒๐๐	๓,๗๐๐

(๕)* จะเบิกได้ตาม (๔) หาก (๔) ≤ (๓) แต่หาก (๔) > (๓) ให้เบิกได้ = (๓) ในแต่ละรายการ

๒.๑๐ การเบิกค่ารักษา (กรณี พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม)

การเบิกจ่ายต้องตรวจ พ.ร.บ.รถฯ ว่า พ.ร.บ.รถฯ ขาดหรือไม่ โดยแบ่งเป็น ๒ กรณี ดังนี้

กรณีที่ ๑ มี พ.ร.บ.รถฯ เมื่อเกิดอุบัติเหตุ เจ็บป่วย สามารถขอรับได้จากบริษัทประกันภัยซึ่งรถโดยสารและรถยนต์ที่เกิดเหตุแต่ละคันจะต้องทำประกันภัยไว้ตาม พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (พ.ร.บ.รถฯ) สำหรับส่วนที่ขาดเบิกจากส่วนราชการต้นสังกัด

กรณีที่ ๒ พ.ร.บ.รถฯ ขาด แบ่งตามผลการสอบสวนเป็น ๒ ประเภท คือ

๑. กรณีผู้ประสบภัย (ข้าราชการ/ลูกจ้างประจำ) เป็นฝ่ายถูกให้เรียกค่าเสียหายจากฝั่งคู่กรณีได้เลย หรือยื่นเรื่องเบิกจากกองทุนผู้ประสบภัยจากรถ (คปภ.จังหวัด) ซึ่งกองทุนดังกล่าวจะจ่ายค่ารักษาพยาบาลไปก่อนเพื่อบรรเทาเบื้องต้น ให้รายละเอียดไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท (กฎกระทรวงกำหนดความเสียหายที่จะให้ได้รับค่าเสียหายเบื้องต้น จำนวนเงินค่าเสียหายเบื้องต้น การร้องขอและการจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗

๒. กรณีผู้ประสบภัย (ข้าราชการ/ลูกจ้างประจำ) เป็นฝ่ายผิด ข้อปฏิบัติ คือ

๒.๑ ให้ยื่นเรื่องเบิกจากกองทุนผู้ประสบภัยจากรถ (คปภ.จังหวัด) ซึ่งกองทุนดังกล่าวจะจ่ายค่ารักษาพยาบาลไปก่อนเพื่อบรรเทาเบื้องต้น ให้รายละเอียดไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท สำหรับส่วนที่ขาดเบิกจากส่วนราชการต้นสังกัดได้

๒.๒ หากผลสอบสวนปรากฏว่า ผู้ประสบภัย (ข้าราชการ/ลูกจ้างประจำ) เป็นฝ่ายผิดกองทุนฯ จะมีหนังสือเรียกเงินคืน (จำนวนเงินที่ยื่นขอเบิกจากกองทุนฯ) พร้อมเบี้ยปรับร้อยละ ๒๐ ของเงินค่ารักษาพยาบาลที่ยื่น

๒.๓ ผู้ประสบภัย (ข้าราชการ/ลูกจ้างประจำ) คืนเงินให้กับกองทุนฯ (ข้อ ๒.๒) และให้ร้องขอต่อ กองทุนฯ เพื่อขอคืนต้นฉบับหลักฐานการรับเงินค่ารักษาพยาบาลที่สถานพยาบาล ออกให้กองทุนฯ พร้อมทั้ง ใบเสร็จรับเงินจากกองทุนฯ ที่แสดงการรับคืนเงินค่าเสียหายเบื้องต้นจากผู้ประสบภัย

๒.๔ ให้ยื่นใบเบิกเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล (สิทธิกรมบัญชีกลาง) พร้อมหลักฐานการรับ เงินค่ารักษาพยาบาลที่สถานพยาบาลออกให้กองทุนฯ พร้อมทั้งใบเสร็จรับเงินจากกองทุนฯ (ข้อ ๒.๓) ต่อผู้บังคับบัญชาที่เป็นผู้รับรองการใช้สิทธิภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่ได้ออกเงินค่าเสียหายเบื้องต้นแก่กองทุนฯ (ดูรายละเอียดเพิ่มเติม ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๒๖.๕/ว ๘๒ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๔๓)

๒.๑๑ การเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของเอกชนเป็นครั้งคราว

พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๘ (๔) กำหนดให้ผู้ที่เข้า รับการรักษาพยาบาลจากสถานพยาบาลของเอกชนประเภทผู้ป่วยนอกในกรณีที่เป็นกรณีการเข้ารับ การรักษาพยาบาลเป็นครั้งคราวเพราะเหตุที่สถานพยาบาลของทางราชการ มีความจำเป็นต้องส่งตัวให้แก่ สถานพยาบาลของเอกชนนั้น ให้เบิกค่ารักษาพยาบาลได้ตามที่หลักเกณฑ์ ประเภท และอัตราที่ กระทรวงการคลังกำหนด

กระทรวงการคลังได้อาศัยอำนาจตามหลักการข้างต้น กำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการเบิกจ่ายค่า รักษาพยาบาลในกรณีที่สถานพยาบาลของทางราชการส่งตัวผู้ป่วยไปพอกเลือด ด้วยวิธีไตเทียมที่สถานพยาบาล ของเอกชน (ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ส่วนที่ ๓๓๓ ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๑๖๐ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๙) แต่ ไม่รวมถึงการส่งต่อผู้ป่วยไปทำการรักษาพยาบาลเกี่ยวกับโรคอื่น ๆ ซึ่งกระทรวงการคลังยังไม่ได้กำหนดให้ เบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลจากทางราชการ เช่น การส่งตัวผู้ป่วย ไปผ่าตัดสลายนิ่ว ฉายรังสีรักษา เป็นต้น

๒.๑๒ กรณีสถานพยาบาลส่งผู้ป่วยไปซื้อยา อุปกรณ์และอวัยวะเทียม หรือรับการตรวจ ทางห้องทดลอง หรือเอกซเรย์จากสถานที่อื่นซึ่งอยู่ในประเทศไทย (พระราชกฤษฎีกาฯ มาตรา ๑๓)

ในกรณีที่สถานพยาบาล ไม่มี (๑) ยา เลือดและส่วนประกอบของเลือดหรือสารทดแทน น้ำยา หรือ อาหารทางเส้นเลือด ออกซิเจน (๒) อวัยวะเทียมและอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรคจำหาย หรือ (๓) ไม่อาจ ให้การตรวจทางห้องทดลองหรือโดยวิธีการเอกซเรย์ได้ เมื่อแพทย์ผู้ตรวจรักษาหรือหัวหน้า สถานพยาบาลลง ลายมือชื่อรับรองตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนด (แบบ ๗๑๓๕) ก็ให้ผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลชื่อ หรือ รับการตรวจทางห้องทดลองหรือโดยวิธีการเอกซเรย์จากสถานที่อื่นซึ่งอยู่ในประเทศไทยแล้วนำมาเบิกได้ตาม หลักเกณฑ์ในหัวข้อการเบิกจ่ายในสถานพยาบาลของทางราชการ และการเบิกจ่ายในสถานพยาบาลของเอกชน แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ สำหรับกรณีดังกล่าวไม่สามารถใช้สิทธิ ในระบบเบิกจ่ายตรงได้

๒.๑๓ การเบิกค่ารักษากรณีของการแพทย์แผนไทย

การรักษาด้วยวิธีแพทย์ทางเลือก หรือแพทย์แผนไทยโดยวิธีธรรมชาติบำบัด ไม่ใช่ยาปฏิชีวนะ หรือยา แผนปัจจุบัน แต่ใช้ยาจากพืชสมุนไพรแทน โดยในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ กรมบัญชีกลางได้มีแนวปฏิบัติในการเบิก ค่ารักษาพยาบาล ด้วยวิธีการทางการแพทย์แผนไทยขึ้น (หนังสือกระทรวงการคลัง ส่วนที่ ๓๓๓ ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๑๔ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. การบำบัดรักษาโรคโดยวิธีการทางการแพทย์แผนไทยที่จะเบิกจ่ายได้ ต้องเป็นกรณีเพื่อการ รักษาพยาบาลหรือฟื้นฟูสมรรถภาพเท่านั้น การบำบัดเพื่อการส่งเสริมสุขภาพหรือป้องกันโรค ไม่สามารถ เบิกจ่ายได้

๒. จะต้องมีแพทย์แผนปัจจุบัน (มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม) ออกหนังสือรับรองให้ว่าผู้ป่วยจำเป็นต้องรักษาหรือฟื้นฟูสมรรถภาพด้วยวิธีการทางการแพทย์แผนไทย เพื่อนำไปประกอบการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลดังกล่าว และต่อมาได้มีการเพิ่มผู้มีอำนาจออกหนังสือรับรองขึ้นอีก ๒ กลุ่มบุคคล (หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๗ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๔๘) คือ

(๑) แพทย์แผนไทย (มีใบประกอบโรคศิลปะ สาขาการแพทย์แผนไทยประเภทเวชกรรม หรือสาขาแพทย์แผนไทยประยุกต์)

(๒) ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม (ตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข) ทั้งนี้ จะต้องแนบสำเนาหลักฐานว่าบุคคลดังกล่าวสามารถประกอบโรคศิลปะด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยด้วย

การเบิกจ่ายค่ายานวดให้เบิกจ่ายตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑. เจลพริก รูปแบบเจล และความแรง สารสกัดจากผลพริก โดยมีปริมาณ Capsaicin ๐.๐๒๕ % ได้ไม่เกินคนละ ๑ หลอดต่อเดือน

๒. โพล รูปแบบครีม และความแรง น้ำมันโพล ๑๔ % หรือรูปแบบยาน้ำมันจากสารสกัด น้ำมันโพล ที่ได้จากการทอดไม่น้อยกว่า ๙๐ % ในตำรับ เบิกจ่ายได้ไม่เกินคนละ ๑ หลอด หรือขวดต่อเดือน (ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๒๖๒ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘)

๒.๑๔ การเบิกค่ารักษากรณีการปลูกถ่ายอวัยวะจากผู้บริจาคอวัยวะที่เสียชีวิต

การเบิกค่ารักษาพยาบาลกรณีการปลูกถ่ายอวัยวะจากผู้บริจาคอวัยวะที่เสียชีวิต จะต้องเป็นกรณีที่มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวได้รับการบริจาคอวัยวะจากผู้บริจาคที่เสียชีวิตผ่านสภากาชาดไทยเท่านั้น และให้เบิก “ค่าเตรียมและผ่าตัดนำไตออกจากผู้บริจาคไตที่เสียชีวิต” และ “ค่าจัดเก็บและรักษาคุณภาพดวงตาจากผู้บริจาคดวงตาที่เสียชีวิต” แยกต่างหากจากค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยใน ตามเกณฑ์กลุ่มวินิจฉัยโรคร่วม (DRGs) (หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๖.๔/ว ๓๕๙ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๙)

๒.๑๕ การเบิกค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยในกรณีเด็กแรกเกิด

การเบิกค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยในของเด็กแรกเกิดที่มีสิทธิทั้งกรณีเด็กป่วย และเด็กไม่ป่วยให้ส่งเบิกเงินแยกต่างหากจากมารดา และให้เป็นไปตามเกณฑ์กลุ่มวินิจฉัยโรคร่วม (DRGs) โดยให้ใช้ระบบเบิกจ่ายตรงเท่านั้น และมีให้ส่งเบิกค่าห้องค่าอาหารกรณีเด็กแรกเกิดที่ไม่ได้เจ็บป่วย โดยให้สถานพยาบาลแจ้งผู้มีสิทธิเพื่อรับรองสถานะของบุตรตามแบบแจ้งการขอใช้สิทธิรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลให้กับบุตร (แบบ ๗๑๔๑) เพื่อใช้ประกอบการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาล (หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๓๒๗ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๖)

๒.๑๖ การเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล

หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ วางวิธีปฏิบัติในการเบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลไว้ดังต่อไปนี้

การใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล แบ่งออกได้ดังนี้

๑. การใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลกรณีผู้มีสิทธิมีสิทธิได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่น ให้ผู้มีสิทธิเลือกว่าจะใช้สิทธิตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ หรือใช้สิทธิจากหน่วยงานอื่น โดยกรอกข้อมูลตามแบบแจ้งการเลือก สิทธิและเปลี่ยนแปลงการใช้สิทธิสวัสดิการรักษาพยาบาล (แบบ ๗๑๓๑) พร้อมลงลายมือชื่อรับรอง ความถูกต้อง เสนอต่อหัวหน้าส่วนราชการระดับกรม

หรือหัวหน้าหน่วยงานในส่วนภูมิภาค แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ การเลือกหรือการเปลี่ยนแปลงการใช้สิทธิให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วย การเลือกหรือเปลี่ยนแปลงการใช้สิทธิสวัสดิการรักษายาบาล (หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๓๗๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓)

๒. การใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษายาบาลกรณีผู้มีสิทธิมีบุคคลในครอบครัวเป็นผู้มีสิทธิเช่นเดียวกัน ให้ต่างฝ่ายต่างใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษายาบาลของตนเอง

๓. การใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษายาบาลสำหรับบุตร (หลักเกณฑ์ฯ ข้อ ๕) กำหนดไว้ดังนี้

๓.๑ กรณีผู้มีสิทธิมีคู่สมรสเป็นผู้มีสิทธิเช่นเดียวกัน ให้คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษายาบาลสำหรับบุตรทุกคนแต่เพียงฝ่ายเดียว โดยให้ปฏิบัติดังนี้

- ถ้าอยู่ส่วนราชการผู้เบิกแห่งเดียวกัน ผู้ใช้สิทธิจะต้องรับรองตนเองในใบเบิกเงินค่ารักษายาบาลว่าตนเป็นผู้ใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษายาบาลสำหรับบุตรแต่เพียงฝ่ายเดียว

- ถ้าอยู่ต่างส่วนราชการผู้เบิก หรือต่างส่วนราชการเจ้าสังกัด หรือมีการเปลี่ยน ส่วนราชการ ภายหลังจากที่มีการใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษายาบาลไปแล้ว ผู้ใช้สิทธิจะต้องขอให้ส่วนราชการของตน แจ้งการใช้สิทธิตามแบบ ๗๑๓๒ ให้ส่วนราชการของคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งทราบ แล้วแต่กรณี และให้ส่วนราชการที่ได้รับแจ้งดำเนินการตอบรับตามแบบ ๗๑๓๓ (หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๓๗๙ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓)

๓.๒ กรณีผู้มีสิทธิมีคู่สมรสเป็นผู้มีสิทธิเช่นเดียวกันสำหรับกรณีการหย่า ไม่ว่าจะการหย่า จะเกิดขึ้นก่อนหรือหลังจากที่มีการใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษายาบาลไปแล้ว ก็ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ ๓.๑

๔. การใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษายาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัวกรณีผู้มีสิทธิมีหลายราย ให้ผู้มีสิทธิคนหนึ่งคนใดเป็นผู้ขอใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษายาบาลให้กับบุคคลดังกล่าวแต่เพียงฝ่ายเดียวก็ได้ โดยให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ ๓.๑

๕. การใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษายาบาลให้กับบุคคลในครอบครัวซึ่งมีสิทธิได้รับเงินค่ารักษายาบาลตามสิทธิของตนเองจากหน่วยงานอื่น ให้ผู้มีสิทธิใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษายาบาลได้เฉพาะส่วนที่ต่ำกว่าสิทธิที่พึงได้รับตามพระราชกฤษฎีกานี้เท่านั้น (หลักเกณฑ์ฯ ข้อ ๗ วรรคหนึ่ง)

๖. การใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษายาบาลให้กับบุคคลในครอบครัวซึ่งเป็นผู้อาศัยสิทธิของผู้อื่น ซึ่งมีสิทธิได้รับเงินค่ารักษายาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัวจากหน่วยงานอื่นเช่นเดียวกัน ให้ผู้มีสิทธิมีสิทธิเบิกเงินค่ารักษายาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัวตามหลักเกณฑ์นี้ได้ (หลักเกณฑ์ฯ ข้อ ๗ วรรคสอง)

การรับรองสิทธิ

ให้ผู้มีสิทธิเป็นผู้รับรองการมีสิทธิของตนเองและของบุคคลในครอบครัวซึ่งอาศัยสิทธิของตนตามแบบ ๗๑๓๐ (หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๓๗๙ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓) ทั้งนี้ สถานะความเป็นผู้มีสิทธิและผู้อาศัยสิทธิให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดทำฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐ (หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๓๗๖ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓)

ผู้มีอำนาจอนุมัติการเบิกเงินค่ารักษายาบาลของข้าราชการหรือลูกจ้างประจำในสังกัด

๑. ส่วนราชการในราชการบริหารส่วนกลาง ผู้มีอำนาจอนุมัติ ได้แก่

(๑) หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม

(๒) ผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมมอบหมาย ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน หรือตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ ๖ หรือเทียบเท่า หรือผู้ที่มิยศตั้งแต่พันโท นาวาโท หรือพันตำรวจโทขึ้นไป

การเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลของหัวหน้าส่วนราชการระดับกรม ให้ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้น ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หรือผู้ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ส่วนราชการระดับกรมแห่งนั้นเป็นผู้อนุมัติค่ารักษาพยาบาลของหัวหน้าส่วนราชการระดับกรม ทั้งนี้ การมอบหมายต้องมีใช้หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม

ส่วนราชการในราชการบริหารส่วนกลางที่มีสำนักงานอยู่ในภูมิภาค หรือแยกต่างหากจากกระทรวง กรม หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมจะมอบหมายให้หัวหน้าสำนักงานเป็นผู้อนุมัติสำหรับหน่วยงานนั้นก็ได้อีก เว้นแต่ การเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลของหัวหน้าสำนักงาน ให้หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมมอบหมาย ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในสำนักงานแห่งนั้น เป็นผู้อนุมัติค่ารักษาพยาบาลของหัวหน้าสำนักงาน ทั้งนี้ การมอบหมายต้องมีใช้หัวหน้าสำนักงาน

๒. ส่วนราชการในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ผู้มีอำนาจอนุมัติ ได้แก่ หัวหน้าส่วนราชการผู้เบิก เว้นแต่ การเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลของหัวหน้าส่วนราชการ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือ ผู้ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย เป็นผู้อนุมัติค่ารักษาพยาบาลของหัวหน้าส่วนราชการ ทั้งนี้ การมอบหมายต้องมีใช้หัวหน้าส่วนราชการ

๓. ผู้มีอำนาจอนุมัติการเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลของผู้ได้รับบำนาญหรือเบี้ยหวัด ได้แก่ หัวหน้าส่วนราชการผู้เบิกบำนาญหรือเบี้ยหวัด หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการผู้เบิกมอบหมาย

๔. กรณีผู้มีสิทธิได้รับคำสั่งให้ไปช่วยปฏิบัติราชการหรือไปปฏิบัติราชการ ซึ่งอยู่ต่างส่วนราชการ ผู้เบิก ให้บุคคลตามข้อ ๑ หรือข้อ ๒ ณ สถานที่ที่ไปช่วยปฏิบัติราชการเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติ

การยื่นขอเบิกเงินและการขอหนังสือรับรอง

๑. การใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลให้ยื่นใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล (แบบ ๗๑๓๑) ต่อผู้มีอำนาจอนุมัติตามข้อ ๑ ข้อ ๒ หรือข้อ ๓ ณ ส่วนราชการเจ้าสังกัด หรือส่วนราชการผู้เบิก แล้วแต่กรณี เว้นแต่กรณีดังต่อไปนี้

(๑) กรณีผู้มีสิทธิได้รับคำสั่งให้ไปช่วยปฏิบัติราชการหรือไปปฏิบัติราชการซึ่งอยู่ต่างส่วนราชการ ผู้เบิก ให้ยื่นใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล ณ ส่วนราชการที่ไปช่วยปฏิบัติราชการหรือ ไปปฏิบัติราชการ

(๒) กรณีผู้มีสิทธิพ้นสภาพความเป็นผู้มีสิทธิก่อนที่จะใช้สิทธิ ให้ยื่นใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล ณ สำนักงานที่รับราชการครั้งสุดท้าย

๒. ก่อนการใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล ผู้มีสิทธิที่ได้รับคำสั่งให้ไปช่วยปฏิบัติราชการหรือไปปฏิบัติราชการซึ่งอยู่ต่างส่วนราชการผู้เบิก ต้องมีหนังสือแสดงเจตนาขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล (แบบ ๗๑๓๔) แจ้งต่อส่วนราชการที่ไปช่วยปฏิบัติราชการหรือไปปฏิบัติราชการ และเมื่อส่วนราชการที่ไปช่วยปฏิบัติราชการได้รับหนังสือดังกล่าวแล้ว ให้ส่งคู่ฉบับหรือภาพถ่ายหนังสือซึ่งมีการรับรอง ความถูกต้องให้ส่วนราชการผู้เบิกของผู้มีสิทธิทราบด้วย

๓. การขอหนังสือรับรองการมีสิทธิรับเงินค่ารักษาพยาบาลเพื่อเข้ารับการรักษาพยาบาล เป็นผู้ป่วยในสถานพยาบาล ให้ยื่นคำขอตามแบบ ๗๑๒๙ ต่อผู้มีอำนาจอนุมัติตามข้อ ๑ ข้อ ๒ ข้อ ๓ หรือ ข้อ ๔ แล้วแต่กรณี และให้ส่วนราชการผู้ออกหนังสือจัดทำหนังสือรับรอง ๒ ฉบับ ตามแบบ ๗๑๓๐ โดยมอบต้นฉบับให้ผู้ยื่นคำขอเพื่อนำไปมอบให้แก่สถานพยาบาล และให้ส่วนราชการผู้ออกหนังสือเก็บสำเนาฉบับไว้ ๑ ฉบับ

๔. กรณีผู้มีสิทธิไม่สามารถลงลายมือชื่อในใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลหรือไม่สามารถยื่นคำขอหนังสือรับรองการมีสิทธิรับเงินค่ารักษาพยาบาลด้วยตนเอง ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) กรณีผู้มีสิทธิถึงแก่กรรม ให้ทายาทตามกฎหมายหรือผู้จัดการมรดก เป็นผู้ยื่นใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลหรือคำขอหนังสือรับรอง

(๒) กรณีผู้มีสิทธิมีสติสัมปชัญญะ แต่ไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้พิมพ์ลายนิ้วมือแทนการลงลายมือชื่อพร้อมทั้งให้มีพยานสองคนลงลายมือชื่อรับรอง และให้บุคคลในครอบครัวเป็นผู้ยื่น ใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลหรือยื่นคำขอหนังสือรับรองฯ

(๓) กรณีผู้มีสิทธิไม่รู้สีกตัวหรือไม่มีสติสัมปชัญญะ แต่ยังไม่มีความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ ให้บุคคลในครอบครัวเป็นผู้ยื่นใบเบิกเงินสวัสดิการพร้อมกับหนังสือรับรองของแพทย์ผู้ทำการรักษาว่าผู้มีสิทธิไม่รู้สีกตัวหรือไม่มีสติสัมปชัญญะเพียงพอที่จะดำเนินการได้ หากไม่มีบุคคลดังกล่าว ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้บังคับบัญชาที่จะพิจารณาเห็นสมควรให้ผู้ใดดำเนินการแทน

การเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล (ณ ส่วนราชการเจ้าสังกัด)

๑. กรณีเข้ารับการรักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยนอกสถานพยาบาลของทางราชการ หรือกรณีเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของเอกชนประเภทผู้ป่วยในกรณีประสบอุบัติเหตุ อุบัติภัยเหตุจำเป็นเร่งด่วน ซึ่งหากมิได้รับการรักษาพยาบาลทันทีทันใดอาจเป็นอันตรายถึงชีวิต หรือกรณีใช้สิทธิเบิกเพิ่มเติมเฉพาะส่วนที่ยังขาดอยู่ ให้อื่นใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลพร้อมด้วยหลักฐานการรับเงินของสถานพยาบาลต่อผู้มีอำนาจอนุมัติตามข้อ ๑ ข้อ ๒ ข้อ ๓ หรือข้อ ๔ แล้วแต่กรณี ภายในระยะเวลา ๑ ปี นับถัดจากวันที่ปรากฏในหลักฐานการรับเงิน หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้มีสิทธิไม่ประสงค์เบิกเงินค่ารักษาพยาบาลในครั้งนั้น และให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดหรือส่วนราชการผู้เบิก ของผู้มีสิทธิเป็นผู้เบิกเงินกับกรมบัญชีกลาง หรือสำนักงานคลังจังหวัดแล้วแต่กรณี และเมื่อส่วนราชการได้อนุมัติจ่ายเงินให้แก่ผู้มีสิทธิดังกล่าวแล้ว ให้เจ้าหน้าที่การเงินประทับตราข้อความว่า “จ่ายเงินแล้ว” โดยลงลายมือชื่อรับรองการจ่ายและระบุชื่อผู้จ่ายเงินด้วยตัวบรรจงพร้อมวันเดือนปีที่จ่ายกำกับไว้ในหลักฐานการรับเงินทุกฉบับเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

หลักฐานการรับเงินของสถานพยาบาลของเอกชนอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญตามแบบ ๗๑๓๘

๒. กรณีผู้มีสิทธิถูกสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน และปรากฏในภายหลังว่าได้รับเงินเดือนในระหว่างถูกสั่งพักหรือในระหว่างถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้ผู้มีสิทธิดังกล่าว ยื่นใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่กรณีถึงที่สุด

๓. กรณีผู้มีสิทธิออกจากราชการ และอยู่ในระหว่างการพิจารณาสั่งจ่ายเงินบำนาญหรือเบี้ยหวัด ให้ผู้มีสิทธิดังกล่าวยื่นใบเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่มิคำสั่งจ่ายเงิน บำนาญหรือเบี้ยหวัด

๔. กรณีผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวเข้ารับการรักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยนอกและสถานพยาบาลของทางราชการได้ออกหนังสือรับรองตามแบบ ๗๑๓๕ ให้ชื้อยา เลือดและส่วนประกอบของเลือด หรือสารทดแทนน้ำยาหรืออาหารทางเส้นเลือด ออกซิเจน อวัยวะเทียมและอุปกรณ์ ในการบำบัดรักษาโรค หรือเข้ารับการรักษาทางห้องทดลองหรือเอกซเรย์จากสถานที่อื่นซึ่งอยู่ในประเทศไทย ให้ผู้มีสิทธินำหนังสือรับรองดังกล่าวพร้อมกับหลักฐานการเงินยื่นขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลตามข้อ ๑

การเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลด้วยระบบเบิกจ่ายตรง

๑. กรณีเข้ารับการรักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยในสถานพยาบาลของทางราชการ หรือกรณี เข้ารับการรักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยในสถานพยาบาลของเอกชนตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลัง กำหนดหรือกรณีเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของเอกชนเป็นครั้งคราว เพราะเหตุสถานพยาบาลของทางราชการมีความจำเป็นต้องส่งตัวให้แก่สถานพยาบาลของเอกชน ให้สถานพยาบาลเป็นผู้เบิกเงินค่ารักษาพยาบาลโดยตรงกับกรมบัญชีกลาง เว้นแต่กรณีผู้มีสิทธิ ถูกสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน และปรากฏในภายหลังว่าได้รับเงินเดือนในระหว่างถูก สั่งพักหรือในระหว่างถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน หรือกรณีผู้มีสิทธิออกจากราชการ และอยู่ในระหว่างการพิจารณาสั่งจ่ายเงินบำนาญหรือเบี้ยหวัด ให้ผู้มีสิทธิตรงจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาล และนำหลักฐานการรับเงินดังกล่าวมายื่นขอเบิกแล้วแต่กรณี

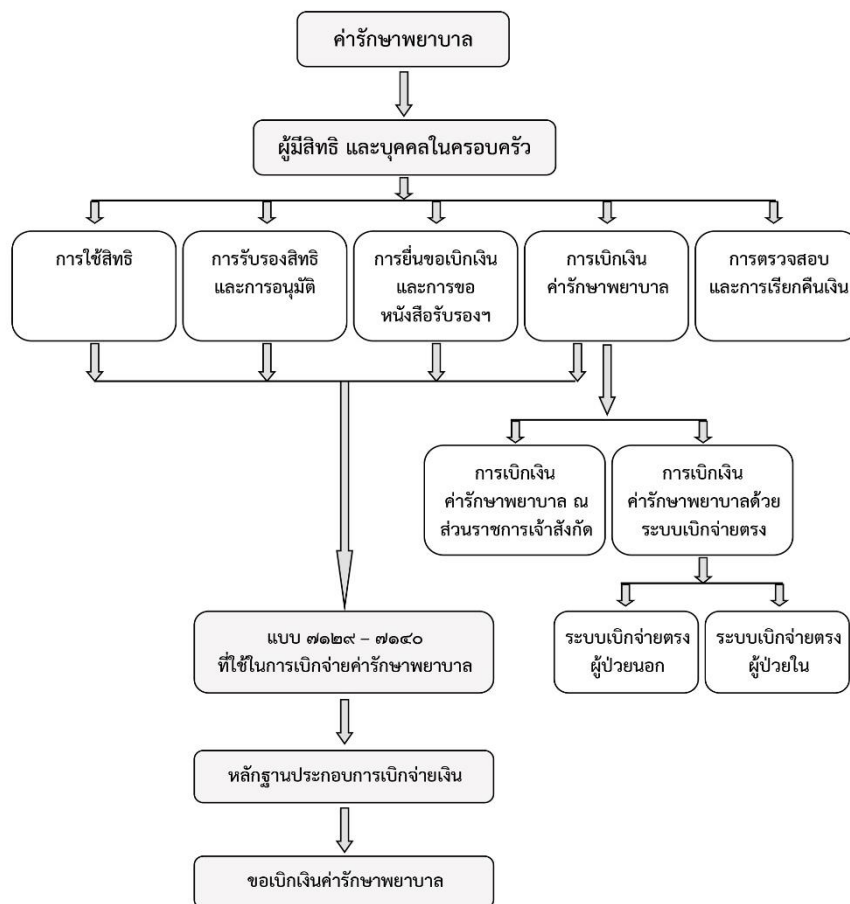
การขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยนอกสถานพยาบาลของทางราชการ ผู้มีสิทธิ หรือบุคคลในครอบครัว ซึ่งเข้าสู่ระบบเบิกจ่ายตรงแล้ว อาจขอให้สถานพยาบาลเป็นผู้เบิกแทนก็ได้

๒. กรณีเข้ารับการรักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยในสถานพยาบาลของทางราชการ ให้ผู้มีสิทธิยื่นคำขอหนังสือรับรองการมีสิทธิรับเงินค่ารักษาพยาบาล (แบบ ๗๑๒๙) หรือให้สถานพยาบาล ขอเลขอนุมัติผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตกับหน่วยงานที่กรมบัญชีกลางมอบหมาย เพื่อใช้เป็นหลักฐานประกอบการเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลก็ได้

การตรวจสอบและการเรียกคืนเงิน

๑. ให้ส่วนราชการ สถานพยาบาลของทางราชการเก็บรักษาหลักฐานการรับเงินหรือเอกสารแบบพิมพ์ที่ใช้ในการเบิกจ่ายเงินไว้ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน กรมบัญชีกลางหรือหน่วยงานที่กรมบัญชีกลางมอบหมายตรวจสอบ และให้กรมบัญชีกลางหรือหน่วยงานที่กรมบัญชีกลางมอบหมายสามารถเรียกเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการรักษาพยาบาลผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัว ในสถานพยาบาลของทางราชการเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบควบคุมดูแลการเบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลได้

๒. กรณีผู้มีสิทธิหรือสถานพยาบาลเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลไม่เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ หรือเกินสิทธิที่จะได้รับตามพระราชกฤษฎีกา ดังกล่าว ให้ดำเนินการส่งเงินคืนกระทรวงการคลังตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยการส่งเงินคืนคลัง

แผนภาพที่ ๔ : กระบวนการวิธีการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาล (ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓)

๒.๑๗ โครงการเบิกจ่ายตรงสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ

โครงการเบิกจ่ายตรงสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการเป็นโครงการแบบสมัครใจ ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวไม่ต้องการทดรองจ่ายค่ารักษายาบาลไปก่อน หรือยุ่งยากที่จะต้องเดินทางมาขอหนังสือรับรองฯ จากต้นสังกัด สามารถสมัครเข้าโครงการเบิกจ่ายตรงฯ ซึ่งมีเจตนารมณ์เพื่อลดภาระของผู้มีสิทธิ และบุคคลในครอบครัว โดยเฉพาะบุคคลที่ป่วยด้วยโรคที่มีค่าใช้จ่ายสูง รวมทั้งระบบยังช่วยลดภาระงานของกองคลังของส่วนราชการที่จะต้องตรวจเอกสารหลักฐาน และเบิกจ่ายค่ารักษายาบาลให้กับบุคคลในสังกัด

โครงการเบิกจ่ายตรงฯ นั้น กรมบัญชีกลางเป็นผู้ดำเนินการจ่ายเงินค่ารักษายาบาล ของผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวให้กับสถานพยาบาลแทนส่วนราชการต่าง ๆ โดยการส่งข้อมูลผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัว ข้อมูลการรักษายาบาล ข้อมูลการจ่ายเงิน เป็นการดำเนินการด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ทั้งสิ้น ซึ่งสามารถแบ่งเป็น ๒ ระบบด้วยกัน คือ ระบบเบิกจ่ายตรงผู้ป่วยนอก และ ระบบเบิกจ่ายตรงผู้ป่วยใน ทั้งนี้ ผู้มีสิทธิ หรือบุคคลในครอบครัวที่มีสิทธิเข้าซ้อน (เช่น มีสิทธิประกันสังคม สิทธิองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สิทธิรัฐวิสาหกิจ สิทธิองค์กรอิสระ เป็นต้น) จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการเบิกจ่ายตรงฯ ได้

ทั้งนี้ หนังสือเวียนหลัก ๆ ของกรมบัญชีกลางที่เวียนแจ้งส่วนราชการเกี่ยวกับโครงการเบิกจ่ายตรงสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ ได้แก่

- หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๓๔ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๔๙ เรื่องการบริหารจัดการฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐ

- หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๑๙๖ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๙ เรื่องขยายระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนส่วนภูมิภาค เพื่อดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐ

๒.๑๘ โครงการเบิกจ่ายตรงผู้ป่วยล้างไต

โครงการเบิกจ่ายตรงผู้ป่วยล้างไต ได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๘ ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๑๒๒ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๘ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดภาระให้กับผู้ป่วย เนื่องจากการรักษายาบาลมีค่าใช้จ่ายสูงและจำเป็นต้องทำการรักษาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ระบบจ่ายตรงผู้ป่วยล้างไตเป็นระบบเดียวที่ผู้ป่วยสามารถไปรักษาในสถานพยาบาลเอกชนได้ (ล้างไต) โดยไม่ต้องทดรองจ่ายเงินค่ารักษายาบาลไปก่อน

ผู้มีสิทธิ และบุคคลในครอบครัวที่มีสิทธิและได้สมัครเข้าร่วมโครงการจ่ายตรงผู้ป่วยล้างไต สามารถเข้ารับบริการล้างไตในสถานพยาบาลที่สมัครได้ โดยเบิกได้ในอัตราครั้งละ ๒,๐๐๐ บาท

หากสถานพยาบาลของทางราชการที่สมัครเข้ารับบริการล้างไต ไม่มีเครื่องล้างไตหรือมีแต่ไม่เพียงพอ สถานพยาบาลจะทำการส่งผู้มีสิทธิ หรือบุคคลในครอบครัวไปล้างไตในสถานพยาบาลเอกชนได้จะต้องเป็นสถานพยาบาลเอกชนที่เข้าร่วมโครงการเบิกจ่ายตรงผู้ป่วยล้างไตด้วย ซึ่งผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวสามารถไปล้างไตในสถานพยาบาลเอกชนได้ และเบิกได้ในอัตราครั้งละ ๒,๐๐๐ บาท เช่นเดียวกับสถานพยาบาลของทางราชการ

๒.๑๙ โครงการเบิกจ่ายตรงผู้ป่วยโรคมะเร็ง (ยามะเร็ง ๖ ชนิด)

โครงการเบิกจ่ายตรงผู้ป่วยโรคมะเร็ง ได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๙ ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๖๘ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๙ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดภาระค่าใช้จ่าย และอำนวยความสะดวกให้กับผู้ป่วย ทั้งนี้ ได้กำหนดการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการ

รักษาพยาบาลตามโครงการเบิกจ่ายตรงผู้ป่วยโรคมะเร็งซึ่งจำเป็นต้องใช้ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติที่มีค่าใช้จ่ายสูง ๖ ชนิด ได้แก่

(๑) Imatinib ใช้ในการรักษามะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิดเรื้อรัง และมะเร็งลำไส้ชนิด gastrointestinal stromal tumor (GIST)

(๒) Rituximab ใช้ในการรักษามะเร็งต่อมน้ำเหลือง

(๓) Trastuzumab ใช้ในการรักษามะเร็งเต้านมระยะแพร่กระจาย

(๔) Bivacizumab ใช้ในการรักษามะเร็งลำไส้ใหญ่ระยะแพร่กระจาย

(๕) Erlotinib ใช้ในการรักษามะเร็งปอดระยะแพร่กระจายที่ไม่ตอบสนองต่อยากลุ่ม Platinum และ Docetaxel แล้ว

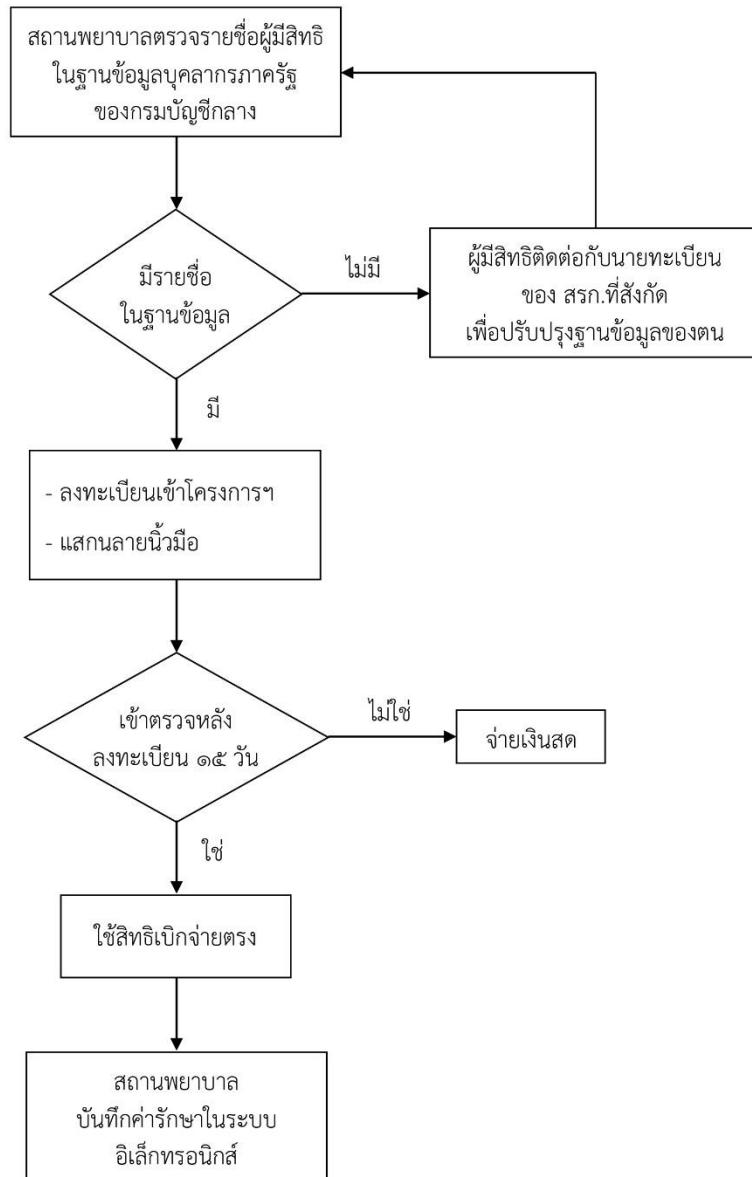
(๖) Gefitinib ใช้ในการรักษามะเร็งปอดระยะแพร่กระจายที่ไม่ตอบสนองต่อยากลุ่ม Platinum และ Docetaxel แล้ว

ผู้มีสิทธิ และบุคคลในครอบครัวที่มีสิทธิและได้สมัครเข้าร่วมโครงการจ่ายตรงผู้ป่วยโรคมะเร็ง สามารถเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลที่สมัครได้ โดยแพทย์ผู้ทำการรักษาจะต้องส่งข้อมูลทางการแพทย์เพื่อประกอบการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลทางอิเล็กทรอนิกส์เข้าสู่ระบบจ่ายตรงกับกรมบัญชีกลาง ซึ่งผู้มีสิทธิจะไม่สามารถนำใบเสร็จรับเงินค่ายานอกบัญชียาหลักแห่งชาติที่มีค่าใช้จ่ายสูง ๖ ชนิดดังกล่าวมาเบิกกับส่วนราชการต้นสังกัดได้ แต่ให้สถานพยาบาลของทางราชการเป็นผู้เบิกจ่ายโดยตรงกับกรมบัญชีกลาง (หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๓๗ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๐)

๒.๒๐ โครงการเบิกจ่ายตรงค่ารถ REFER

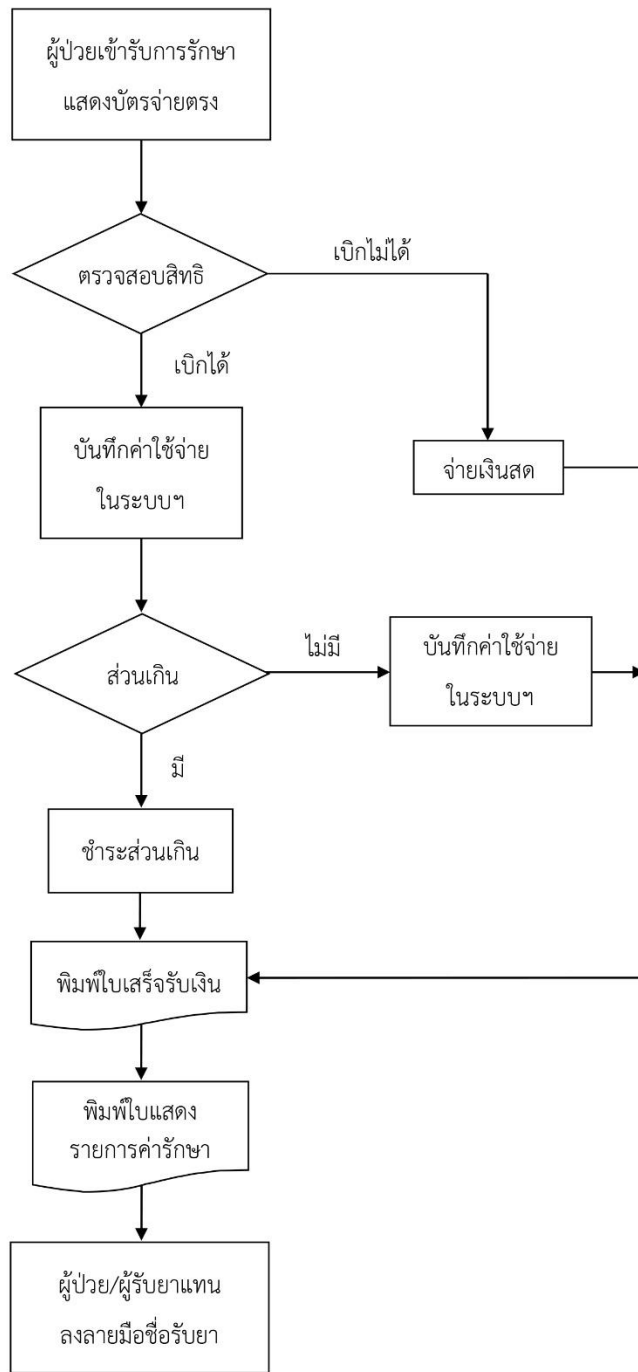
ค่ารถ REFER เบิกจ่ายในระบบเบิกจ่ายตรงเท่านั้น การจ่ายแบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ เบิกในอัตราเหมาจ่าย (ค่ารักษาค่าบริการในรถฉุกเฉิน) อัตรา ๕๐๐ บาท/ครั้ง และจ่ายตามระยะทาง (คิดตามระยะทางไป - กลับ) ในอัตรา ๔ บาท/กิโลเมตร

เบิกได้เฉพาะกรณีการส่งต่อระหว่างโรงพยาบาลของทางราชการเท่านั้น ไม่รวมการส่งต่อจากจุดเกิดเหตุไปโรงพยาบาล

แผนภาพที่ ๕ : ขั้นตอนการสมัครเข้าโครงการเบิกจ่ายตรงเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล

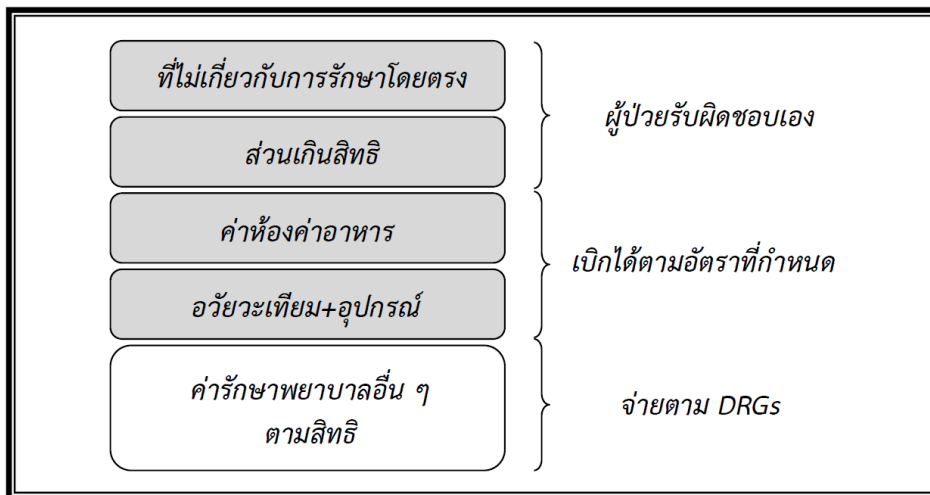

แผนภาพที่ ๖ : ขั้นตอนการปฏิบัติงานของสถานพยาบาล (กรณีใช้สิทธิเบิกจ่ายตรง)

๒.๒๑ ระบบการเบิกจ่ายเงินผู้ป่วยในโดยระบบ DRG

ระบบ Diagnosis Related Groups : DRGs หรือระบบการเบิกจ่ายค่ารักษาผู้ป่วยใน โดยเกณฑ์กลุ่มวินิจฉัยโรคร่วม โดยการนำระบบ DRGs มาใช้ในระบบสวัสดิการรักษายาบาล ข้าราชการประเภทผู้ป่วยในในสถานพยาบาลของทางราชการ เป็นการเปลี่ยนวิธีการจ่ายเงินระหว่างกรมบัญชีกลางกับสถานพยาบาลของทางราชการ จากเดิมที่จ่ายตามรายการที่สถานพยาบาลเรียกเก็บ (Fee for Services) เป็นการตกลงการจ่ายล่วงหน้าตามกลุ่มโรค (Case Base) ซึ่งกรมบัญชีกลางได้เริ่ม ดำเนินการจ่ายด้วยระบบ DRGs ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๐ เป็นต้นมา ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๒๐๔ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๐

ระบบ DRGs ที่กรมบัญชีกลางใช้ในการจ่ายค่ารักษาพยาบาลให้กับสถานพยาบาลนั้น เป็นเพียงค่ารักษาเพียงส่วนหนึ่งของยอดเงินทั้งหมดที่จ่าย และสำหรับอัตราที่จ่ายให้กับสถานพยาบาลนั้น เป็นอัตราที่คำนวณการจ่ายจากค่ารักษาพยาบาลอื่นๆ เช่น ค่าตรวจ ค่ายา ค่าผ่าตัด ค่าการพยาบาล เป็นต้น ตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์และอัตราค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยใน สถานพยาบาลของทางราชการตามกลุ่มวินิจฉัยโรคร่วม (DRGs) ทั้งนี้ สำหรับรายการที่กรมบัญชีกลาง มีการประกาศอัตราหลักเกณฑ์ไว้แล้ว ให้เบิกจ่ายตามอัตรานั้น ทั้งในส่วนของค่าห้อง ค่าอาหาร และค่าอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค และอวัยวะเทียม (ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องอัตราค่าบริการ สาธารณสุขเพื่อใช้สำหรับการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของทางราชการ)

แผนภาพที่ ๗ : การเบิกจ่ายค่ารักษาด้วยระบบ DRGs

หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายในระบบ DRG มี ๒ ระบบ

๑. ระบบ DRGs สถานพยาบาลของทางราชการ การเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยใน โดยระบบ DRGs เป็นลักษณะของการจ่ายแบบตกลงราคาล่วงหน้า ทำให้สถานพยาบาลทราบว่า การรักษาโรคชนิดหนึ่ง ๆ ตามมาตรฐานการรักษาของสถานพยาบาลจะได้รับค่ารักษาในอัตราเท่าไร ทำให้สถานพยาบาลพัฒนาการรักษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้หากสถานพยาบาลรักษาผู้ป่วย ด้วยต้นทุนต่ำกว่าอัตราที่กรมบัญชีกลางตกลงที่จะจ่าย จำนวนเงินที่เหลือ สถานพยาบาลนำไปเป็นรายได้ของสถานพยาบาลได้เลย แต่หากมีต้นทุนสูง สถานพยาบาลต้องรับผิดชอบส่วนเกินสินค้านั้นเอง ห้ามเรียกเก็บจากผู้ป่วย

ระบบ DRGs ไม่ครอบคลุมรายการค่าห้องและค่าอาหาร รายการอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค และอวัยวะเทียม ดังนั้น หากผู้ป่วยเข้ารับการรักษาและนอนห้องพิเศษ โดยมีส่วนเกินสิทธิ ผู้ป่วยต้องรับภาระค่าใช้จ่ายเอง เป็นต้น

ฉะนั้น หากมีกรณีส่วนเกินสิทธิ ที่สถานพยาบาลเรียกเก็บ ให้สอบถามสถานพยาบาลว่าเป็นค่าใช้จ่ายอะไร หากเป็นค่าห้องและค่าอาหารให้จ่ายได้ แต่หากเป็นค่ารักษาพยาบาล ไม่ต้องจ่าย เพราะเป็นข้อตกลงที่ทางโรงพยาบาลทำกับกรมบัญชีกลางแล้ว

การเบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยในตามเกณฑ์กลุ่มวินิจฉัยโรคร่วม (DRGs) ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติการเบิกเงิน และหลักเกณฑ์การเบิกค่ายาบางประเภทที่ผู้ป่วยนำกลับไปใช้ที่บ้าน โดยให้สถานพยาบาลสามารถเบิกค่ายาแยกต่างหากจาก DRGs ได้ โดยให้ถือปฏิบัติตามหนังสือกรมบัญชีกลางด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๓๐.๔/ว ๑๘๒ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๙

๒. ระบบ DRGs สถานพยาบาลเอกชน เริ่มดำเนินการในเดือนเมษายน ๒๕๕๔ โดยเริ่มกับสถานพยาบาลเอกชนที่เข้าร่วมโครงการกับกรมบัญชีกลาง โดยมีข้อปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ต้องเป็นโรคที่กรมบัญชีกลางประกาศ ซึ่งจะต้องเป็นโรคที่ต้องมีการนัดผ่าตัดล่วงหน้า (Elective Surgery) เช่น การคลอดบุตร

(๒) การเบิกจ่ายจะต้องเป็นการเบิกจ่ายตรงเท่านั้น โดยค่ารักษาพยาบาลในส่วนที่เบิกได้ กรมบัญชีกลางจะจ่ายเงินเข้าบัญชีของสถานพยาบาลเอกชนโดยตรง ส่วนค่ารักษาพยาบาลส่วนเกินสิทธิ ผู้ป่วยต้องรับภาระเอง และไม่สามารถนำไปเสร็จรับเงินมาเบิกจากทางราชการได้

ขั้นตอนการใช้สิทธิ ผู้ป่วยต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) ตรวจสอบสถานพยาบาลโรคที่จะรักษา และประมาณการส่วนร่วมจ่ายจาก website กรมบัญชีกลาง (www.cgd.go.th)

(๒) ติดต่อสถานพยาบาลที่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการ โดยสถานพยาบาลจะสรุป แจ้งรายการส่วนเกินที่ต้องชำระ (ส่วนที่เบิกกับกรมบัญชีกลางไม่ได้) หากผู้ป่วยตกลงเข้ารับการรักษา จะต้องลงนามในหนังสือเพื่อยืนยัน ทั้งนี้ หากไม่ประสงค์เข้ารับการรักษา ผู้ป่วยสามารถปฏิเสธได้

(๓) เมื่อออกจากสถานพยาบาล สถานพยาบาลจะเรียกเก็บส่วนเกินจากผู้ป่วย ส่วนที่เบิกได้ สถานพยาบาลจะวางเบิกจากกรมบัญชีกลางโดยตรง

บทที่ ๓

แนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑. บุคคลที่เข้ารับราชการซึ่งได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างประจำจากเงินงบประมาณรายจ่ายหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำของกระทรวง ทบวง กรม (งบบุคลากร) จะต้องยื่นรายงานข้อมูลบุคลากร เพื่อประโยชน์ในการจัดทำฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐ (มาตรา ๕ วรรคสอง) (หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๓๗๖ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓ เรื่องหลักเกณฑ์การจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล)

๒. เมื่อมีรายการค่าใช้จ่ายเกิดขึ้น ผู้รับสวัสดิการฯ กรอกแบบฟอร์มใบเบิกค่าสวัสดิการ เกี่ยวกับการรักษาพยาบาล (แบบ ๗๑๓๑) ส่งฝ่ายการเงิน

๓.๑ การเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาล มี ๒ กรณี ดังนี้

กรณีที่ ๑ ผู้ป่วยใน :

สถานพยาบาลของทางราชการ ผู้ใช้สิทธิแจ้งความประสงค์ได้ ๒ กรณี คือ

(๑) กรณีฐานข้อมูลในระบบสมบูรณ์ ให้ขอเลขอนุมัติ

(๒) กรณีฐานข้อมูลในระบบไม่สมบูรณ์ ให้ใช้หนังสือรับรองการมีสิทธิรับเงินค่ารักษาพยาบาล โดยให้ยื่นกับสถานพยาบาลก่อนสิ้นสุดการรักษาพยาบาลในครั้งนั้น

- เจตนารมณ์ของกฎหมาย : ให้ยกเลิกการเรียกเก็บเงินในลักษณะเงินมัดจำ ๙๐ วัน สำหรับกรณีที่ไม่อาจยื่นหนังสือรับรองฯ ได้

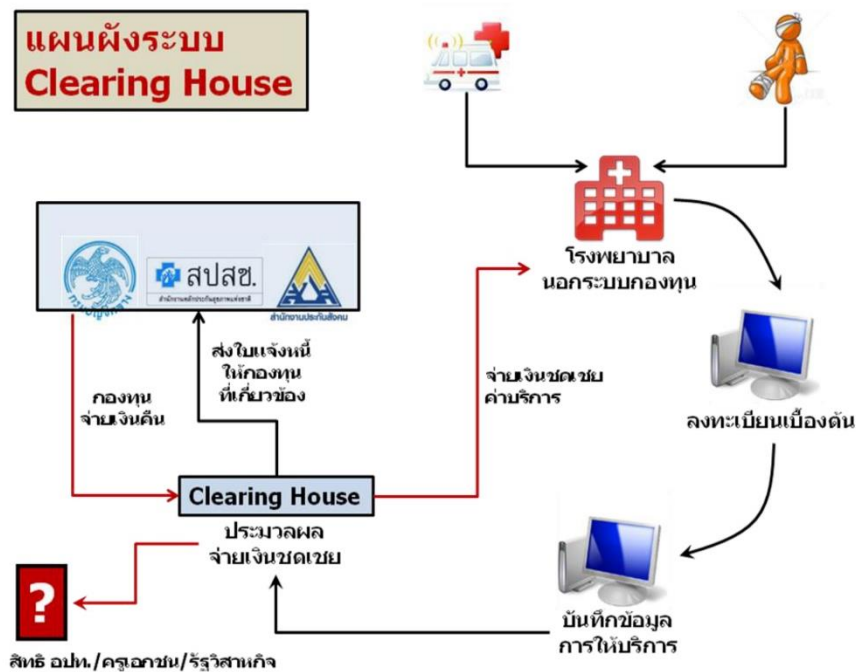
- ให้ผู้ใช้สิทธิทำคำขอหนังสือรับรองการมีสิทธิฯ (แบบ ๗๑๒๙) จำนวน ๒ ฉบับ เพื่อขอ หนังสือรับรองการมีสิทธิฯ (แบบ ๗๑๓๐) จำนวน ๒ ฉบับ ยื่น ต่อสถานพยาบาลก่อนที่ทางสถานพยาบาลจะสิ้นสุดการรักษาในครั้งนั้น

สถานพยาบาลของเอกชน

การเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของเอกชนทั้งผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน จะต้องเป็นผู้ป่วยฉุกเฉินตามกฎหมายว่าด้วยการแพทย์ฉุกเฉิน (พ.ร.บ.การแพทย์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๑) ทั้งนี้ สถานพยาบาลจะต้องไปดำเนินการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (ส.ป.ส.ช.)

กรณีผู้ป่วยเจ็บป่วยฉุกเฉินเข้ารับบริการในโรงพยาบาลทั้งผ่านระบบสายด่วน ๑๖๖๙ และ Walk in โรงพยาบาลให้บริการทันทีโดยไม่ต้องสอบถามสิทธิ และผู้ป่วยไม่ต้องจ่ายเงิน ซึ่งโรงพยาบาลจะลงทะเบียนแจ้งการให้บริการเจ็บป่วยฉุกเฉิน ผ่านระบบ Clearing house และหลังจากการให้บริการแล้ว จะบันทึกข้อมูลการให้บริการผ่านระบบ Clearing house เพื่อเบิกจ่ายค่าบริการ (ผู้ป่วยนอก:เบิกตาม อัตรากรมบัญชีกลาง และสำหรับผู้ป่วยใน:อัตรา ๑๐,๕๐๐ บาทต่อ RW) โดยหน่วย Clearing house จะประมวลผลข้อมูล จัดทำรายงานและจ่ายเงินชดเชยให้โรงพยาบาล จากนั้นส่งใบแจ้งหนี้ไปยังกองทุนที่เกี่ยวข้อง เพื่อเรียกเก็บเงินตามที่มีการจ่ายจริงให้กับโรงพยาบาลต่อไป ซึ่งกองทุนจะจ่ายเงินคืนให้ Clearing house

กรณีแพทย์ผู้ทำการรักษาวินิจฉัยว่าการเข้ารับการรักษาพยาบาลที่เกิดขึ้นไม่เข้าเงื่อนไขเป็นผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤตหรือผู้ป่วยฉุกเฉินเร่งด่วนตามเกณฑ์การคัดแยกผู้ป่วยฉุกเฉิน ที่สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติกำหนด หากแพทย์ผู้ทำการรักษาออกใบรับรองแพทย์ระบุเหตุผลความจำเป็นที่ต้องรับตัวผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวไว้เป็นผู้ป่วยในเนื่องจากเป็นผู้ป่วยฉุกเฉินไม่รุนแรงตามเกณฑ์การคัดแยกผู้ป่วยฉุกเฉิน ที่สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติกำหนด ให้ผู้มีสิทธิมีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๙๕ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๗

แผนภาพที่ ๘ : แผนผังระบบ Clearing House

กรณีที่ ๒ ผู้ป่วยนอก : สถานพยาบาลของทางราชการ

(๑) ผู้ใช้สิทธิกรอกใบเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล (แบบ ๗๑๓๑) ดังนี้

แบบฟอร์มใบเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล

แบบ 7131

ใบเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล

โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง พร้อมทั้งกรอกข้อความเท่าที่จำเป็น

1. ข้าพเจ้า..... 1..... ตำแหน่ง.....	
.....สังกัด.....	
2. ขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลของ	
☐ ตนเอง	
☐ คู่สมรส ชื่อ..... 2.1.....	เลขประจำตัวประชาชน.....
☐ บิดา ชื่อ..... 2.1.....	เลขประจำตัวประชาชน.....
☐ มารดา ชื่อ..... 2.1.....	เลขประจำตัวประชาชน.....
☐ บุตร ชื่อ..... 2.1.....	เลขประจำตัวประชาชน.....
เกิดเมื่อ.....	เป็นบุตรลำดับที่.....
☐ ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ☐ เป็นบุตรไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ ☐ n	
ป่วยเป็นโรค..... 2.2.....	
และได้เข้ารับการตรวจรักษาพยาบาลจาก (ชื่อสถานพยาบาล)..... 2.3.....	
ซึ่งเป็นสถานพยาบาลของ ☐ ทหารราชการ ☐ เอกชน ตั้งแต่วันที่..... 2.4..... ถึงวันที่.....	
..... 2.5.....	..... 2.6..... บาท
(..... 2.6.....) ตามใบเสร็จรับเงินที่แนบ จำนวน 2.7..... ฉบับ	
3. ข้าพเจ้ามีสิทธิได้รับเงินค่ารักษาพยาบาล ตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล	
☐ ตามสิทธิ ☐ เฉพาะส่วนที่ขาดออกจากสิทธิที่ได้รับจากหน่วยงานอื่น	
☐ เฉพาะส่วนที่ขาดออกจากสัญญาประกันภัย	
เป็นเงิน..... 3..... บาท (..... 3.....) และ	
(1) ข้าพเจ้า	☐ ไม่มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่น
	☐ มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่นแต่เลือกใช้สิทธิจากทางราชการ
	☐ มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลตามสัญญาประกันภัย
	☐ เป็นผู้ใช้สิทธิค่ารักษาพยาบาลสำหรับบุตรแต่เพียงฝ่ายเดียว
(2)..... 3.1..... ข้าพเจ้า	☐ ไม่มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่น
	☐ มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่น แต่ค่ารักษาพยาบาลที่ได้รับต่ำกว่าสิทธิตามพระราชกฤษฎีกา
	☐ มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลตามสัญญาประกันภัย
	☐ มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่นในฐานะเป็นผู้อาศัยสิทธิของผู้อื่น

4. เสนอ.....	4	☐	
ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้าพเจ้ามีสิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลสำหรับตนเองและบุคคลในครอบครัวตามจำนวนที่ขอเบิก ซึ่งกำหนดไว้ในกฎหมาย และข้อความข้างต้นเป็นจริงทุกประการ			
(ลงชื่อ)		4.1	ผู้ขอรับเงินสวัสดิการ
(.....)			
วันที่.....		เดือน.....	4.2 พ.ศ.....
5. คำอนุมัติ	อนุมัติเบิกได้		
(ลงชื่อ)		5	
(.....)			
ตำแหน่ง.....			
6. ใบรับเงิน	ได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล จำนวน.....		6
(.....)		6	บาท
(.....) ไว้ถูกต้องแล้ว			
(ลงชื่อ)		ผู้รับเงิน	
(.....)		7	
(ลงชื่อ)		ผู้จ่ายเงิน	
(.....)		8	
วันที่.....		เดือน.....	9 พ.ศ.....
(ลงชื่อต่อเมื่อได้รับเงินแล้วเท่านั้น)			

คำชี้แจง

- ก ให้แนบสำเนาคำสั่งศาลที่สั่ง/พิพากษาให้เป็นบุคคลไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- ข ให้มีคำชี้แจงด้วยว่ามีสิทธิเพียงใด และขาดอยู่เท่าใดกรณีได้รับจากหน่วยงานอื่นเมื่อเทียบสิทธิตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลหรือขาดอยู่เท่าใดเมื่อได้รับค่ารักษาพยาบาลตามสัญญาประกันภัย
- ค ให้เติมคำว่า คู่สมรส บิดา มารดา หรือบุตร แล้วแต่กรณี
- ง ให้เสนอต่อผู้มีอำนาจ

คำอธิบายขั้นตอนการกรอกแบบฟอร์มใบเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาล (แบบ ๗๑๓๑)

๑. ชื่อ - นามสกุล/ตำแหน่ง/สังกัดของผู้ขออนุมัติเบิกเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล
๒. ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่าง □ ขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลของผู้มีสิทธิ/ผู้อาศัยสิทธิตามใบเสร็จรับเงิน
  - ๒.๑ กรณีเบิกค่ารักษาพยาบาลของบิดา/มารดา/คู่สมรส/บุตร ให้ระบุสาระสำคัญ
    - ชื่อ - นามสกุล เลขประจำตัว
    - บุตร ให้กรอกข้อมูล ชื่อ - นามสกุล/เกิดเมื่อ/เป็นบุตรลำดับที่ (ของบิดา)/ (มารดา)/ยังไม่บรรลุนิติภาวะ/เป็นบุตรไร้ความสามารถ
  - ๒.๒ ระบุโรคที่รักษา
  - ๒.๓ ระบุชื่อสถานพยาบาลที่รับการรักษา
  - ๒.๔ ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่าง □ หน้าสถานพยาบาลทางราชการ/หรือเอกชน
  - ๒.๕ ตั้งแต่วันที่ ถึง วันที่สิ้นสุดที่ทำการเบิกสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล
  - ๒.๖ ระบุตัวเลขเงินรวมเป็นเงินทั้งสิ้น (โดยคิดจากยอดเงินรวมทั้งหมดที่ทำการรักษา) จำนวนรวมทั้งสิ้นกี่ฉบับที่ขอเบิก
  - ๒.๗ ตามใบเสร็จรับเงินตามจำนวนที่แนบ (ฉบับ)
๓. ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องสิทธิที่ได้รับตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล
  - ๓.๑ ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องสิทธิของผู้รับสิทธิสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล
๔. ฝ่ายการเงินเสนอผู้มีอำนาจลงนามอนุมัติ
  - ๔.๑ ผู้ขอรับเงินสวัสดิการลงลายมือชื่อและเขียนชื่อ - นามสกุลตัวบรรจง
  - ๔.๒ วัน/เดือน/ปี ที่ขอรับเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล
๕. ผู้มีอำนาจลงนามอนุมัติลงลายมือชื่อและเขียนชื่อ - นามสกุลตัวบรรจงพร้อมทั้งตำแหน่ง
๖. ให้ผู้มีสิทธิรับเงินเขียนจำนวนเงินที่ได้รับ ลงลายมือชื่อและเขียนชื่อ - นามสกุลตัวบรรจง
๗. ให้ผู้รับเงินลงลายมือชื่อและเขียนชื่อ - นามสกุลตัวบรรจง
๘. ให้ผู้รับจ่ายเงินลงลายมือชื่อและเขียนชื่อ - นามสกุลตัวบรรจง
๙. ลงวันที่จ่ายเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล

(๒) ฝ่ายการเงินดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นตอนการตรวจสอบ :

๑. ตรวจสอบสิทธิ

เจ้าหน้าที่การเงินจะต้องตรวจสอบสิทธิของผู้ขอเบิกกับระบบฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐ โดยมีรายละเอียดและเอกสารแนบ ดังนี้

บิดา

บิดาของผู้มีสิทธิที่มีสิทธิสามารถนำค่ารักษาพยาบาลมาเบิกจากทางราชการได้นั้น จะต้องเป็นบิดาโดยสายเลือดและเป็นบิดาชอบด้วยกฎหมาย ทั้งนี้การพิจารณาถึงความชอบด้วยกฎหมายนั้นจะพิจารณาได้ คือ บิดาจะต้องจดทะเบียนสมรสกับมารดาของผู้มีสิทธิ หากบิดาไม่ได้จดทะเบียนกับมารดาผู้มีสิทธิอาจใช้หลักฐานอื่นในการรับรองว่าเป็นบิดาที่ชอบด้วยกฎหมายได้ซึ่งหลักฐานดังกล่าว คือ ทะเบียนรับรองบุตรหรือคำพิพากษาของศาลว่าผู้มีสิทธิเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของบิดา

การจดทะเบียนรับรองบุตร บิดาจะต้องยื่นคำร้องขอจดทะเบียนรับรองบุตร ต่อนายทะเบียนผู้มีอำนาจ ณ สำนักทะเบียนตามที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติ

จดทะเบียนครอบครัว พ.ศ. ๒๕๗๘ เช่น (๑) กรณีอยู่ในกรุงเทพมหานคร จะต้องยื่นคำร้อง ณ สำนักงานเขต (๒) กรณีอยู่ในภูมิภาค จะต้องยื่นคำร้อง ณ ที่ว่าการอำเภอ หากมารดาเสียชีวิตแล้วจะไม่สามารถจดทะเบียนรับรองบุตรได้ ต้องยื่นคำร้องขอต่อศาลเพียงกรณีเดียว

การร้องต่อศาลเพื่อให้ศาลมีคำพิพากษาว่าผู้มีสิทธิเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของบิดาสามารถติดต่อได้ที่ศาลแพ่งคดีเยาวชนและครอบครัว

เป็นบิดาชอบด้วยกฎหมายของผู้มีสิทธิโดย	เอกสารอ้างอิง
๑. จดทะเบียนสมรสกับมารดาของผู้มีสิทธิ	๑. ทะเบียนสมรส หรือ ๒. ทะเบียนหย่า (กรณีหย่ากันตามกฎหมาย)
๒. จดทะเบียนรับรองบุตร	ทะเบียนรับรองบุตร (แบบ คร.๑๑)
๓. คำพิพากษาของศาล	คำสั่งศาลหรือคำพิพากษาของศาลว่าผู้มีสิทธิเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของบิดา
๔. อยู่กินกับมารดาของผู้มีสิทธิก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๗๘	หนังสือรับรองของผู้ควรเชื่อถือได้ที่รับรองว่าบิดามารดาของผู้มีสิทธิอยู่กินกันฉันสามีภรรยา ก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๗๘

มารดา

มารดาของผู้มีสิทธิ ที่ผู้มีสิทธิสามารถนำคำรักษาพยาบาลมาเบิกจากทางราชการได้นั้น จะต้องเป็นมารดาโดยสายเลือดและเป็นมารดาชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ “เด็กที่เกิดจากหญิง ให้ถือว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของหญิงนั้น” โดยไม่จำเป็นว่ามารดาต้องจดทะเบียนสมรสหรือไม่ หลักฐานทางราชการที่ใช้ในการยืนยันว่าเป็นมารดาที่ชอบด้วยกฎหมายของผู้มีสิทธิ คือ สูติบัตรของผู้มีสิทธิ หรือทะเบียนบ้านของผู้มีสิทธิซึ่งจะมีชื่อของมารดาปรากฏอยู่

เป็นมารดาชอบด้วยกฎหมายของผู้มีสิทธิโดย	เอกสารอ้างอิง
๑. สายเลือด	๑. สูติบัตรของผู้มีสิทธิ หรือ ๒. ทะเบียนบ้านของผู้มีสิทธิ

คู่สมรส

คู่สมรสของผู้มีสิทธิ ที่ผู้มีสิทธิสามารถนำคำรักษาพยาบาลมาเบิกจากทางราชการได้นั้น จะต้องเป็นคู่สมรสที่ชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น คือ ผู้มีสิทธิจะต้องจดทะเบียนสมรสกับคู่สมรส หากไม่ได้จดทะเบียนกัน ถึงแม้จะอยู่กินกันฉันสามีภรรยา ก็ไม่สามารถเบิกจ่ายคำรักษาพยาบาลให้กับคู่สมรสได้

โดยหลักการผู้มีสิทธิจะเบิกคำรักษาพยาบาลให้กับคู่สมรสได้เพียง ๑ คนเท่านั้น แต่มีข้อยกเว้นให้สำหรับผู้มีสิทธิ (ชาย) ที่นับถือศาสนาอิสลาม และมีภูมิลำเนาอยู่ใน ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้ (นราธิวาส ปัตตานี ยะลา และสตูล) และจดทะเบียนสมรสตามหลักศาสนาอิสลาม (จดทะเบียน สมรส ณ สำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามใน ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้) หากเป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวผู้มีสิทธิสามารถเบิกคำรักษาพยาบาลให้กับคู่สมรสได้ ๔ คน

เป็นคู่สมรสชอบด้วยกฎหมายของผู้มีสิทธิโดย	เอกสารอ้างอิง
๑. จดทะเบียนสมรส	ทะเบียนสมรส

บุตร

บุตรของผู้มีสิทธิ ที่มีสิทธิสามารถนำคำรักษาพยาบาลมาเบิกจากทางราชการได้ หมายถึง บุตรชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะหรือบรรลุนิติภาวะแล้ว แต่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถซึ่งอยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของบิดาหรือมารดา ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล แต่ทั้งนี้ ไม่รวมถึง บุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมบุคคลอื่นแล้ว

การเป็น “บุตรชอบด้วยกฎหมาย” ของผู้มีสิทธิ แยกพิจารณาเป็น ๒ กรณี

๑. กรณีมารดาเป็นผู้มีสิทธิ เด็กที่เกิดจากหญิงผู้เป็นมารดาผู้ให้กำเนิด ย่อมเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของหญิงนั้นเสมอไม่ว่ากรณีใดๆ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔๖ “เด็กที่เกิดจากหญิงที่มีได้มีการสมรสกับชายให้ถือว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของหญิงนั้น”)

๒. กรณีบิดาเป็นผู้มีสิทธิ แยกพิจารณาได้ ๒ ประการ

(๑) เด็กที่เกิดในระหว่างการสมรสของชายและหญิงผู้ให้กำเนิดแล้วถือว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชาย และนอกจากนี้กฎหมายยังให้ข้อสันนิษฐานไว้ก่อนว่าเด็กซึ่งเกิดแต่หญิง ภายใน ๓๑๐ วัน นับแต่วันที่การสมรสสิ้นสุดลง เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ชายผู้เป็นสามี หรือเคยเป็นสามีหรือนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุดของศาลให้การสมรสเป็นโมฆะ แล้วแต่กรณี (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๓๖)

(๒) เด็กซึ่งเกิดนอกสมรส เด็กซึ่งเกิดก่อนการจดทะเบียนสมรสหรือบิดามารดาไม่ได้จดทะเบียนสมรสกันจะเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายได้เมื่อ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔๗ ประกอบกับมาตรา ๑๕๕๗)

- บิดามารดาของเด็กได้ทำการจดทะเบียนสมรสกันในภายหลัง
- บิดาได้จดทะเบียนรับรองว่าเป็นบุตรของตน มีผลนับแต่วันจดทะเบียนเด็กเป็นบุตร
- มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรของตน มีผลนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด ทั้งนี้

ผลของความเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายจะย้อนหลังไปจนถึงวันที่บุตรเกิด

เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้มีสิทธิโดย	เอกสารอ้างอิง
๑. จดทะเบียนสมรสกับมารดาของบุตร	๑. ทะเบียนสมรส หรือ ๒. ทะเบียนหย่า
๒. จดทะเบียนรับรองบุตร	ทะเบียนรับรองบุตร (แบบ คร.๑๑)
๓. คำพิพากษาของศาล	คำสั่งศาลหรือคำพิพากษาของศาลว่าผู้มีสิทธิเป็นบิดาชอบด้วยกฎหมายของบุตร

“บรรลุนิติภาวะ” ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แบ่งเป็น ๒ กรณี คือ

๑. บรรลุนิติภาวะเมื่อมีอายุครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๑๙)

๒. บรรลุนิติภาวะโดยการจดทะเบียนสมรส (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๒๐)

โดยจะกระทำได้เมื่อบุตรอายุครบ ๑๗ ปีบริบูรณ์

“คนไร้ความสามารถ” คือ คนวิกลจริต และศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๘)

“คนเสมือนไร้ความสามารถ” คือ บุคคลที่ไม่สามารถจัดการงานของตนได้ เพราะกายพิการ หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือประพฤตีสຸริຍຸສຸຣາຍ เสเพลเป็นอาชญากรรมหรือ เพราะเป็นคนติดสุรายาเมา และศาลได้สั่งเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ (ประมวลกฎหมายแพ่งและ พินิชย์ มาตรา ๓๒)

บุตรบุญธรรมหรือบุตรที่ได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของผู้อื่นแล้ว ไม่อยู่ในข่ายได้รับการช่วยเหลือคำรักษาพยาบาลตามพระราชกฤษฎีกา

ตัวอย่าง : นาย ก. เป็นข้าราชการ มีบุตรคือ ค. ซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ แต่นาย ก. ได้ยกบุตรของตนให้เป็นบุตรบุญธรรมของนาย ข. ซึ่งเป็นข้าราชการ หาก ค. ป่วยต้องเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาล ทั้ง นาย ก. และนาย ข. ก็ไม่มีสิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลของ ค. ตามพระราชกฤษฎีกานี้

การนับลำดับบุตร ผู้มีสิทธิสามารถนำคำรักษาพยาบาลของบุตรมาเบิกจ่ายได้เฉพาะ บุตรลำดับที่ ๑ - ๓ โดยนับเรียงลำดับการเกิดก่อนหลัง ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเกิดจากการสมรสครั้งใด หรืออยู่ในอุปการะเลี้ยงดู หรืออยู่ในอำนาจปกครองของตนหรือไม่ (พระราชกฤษฎีกา มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม)

สำหรับผู้มีสิทธิที่มีบุตรเกิน ๓ คน และต่อมาบุตรคนใดคนหนึ่ง ใน ๓ คนแรกนั้น ตายลงก่อนบรรลุนิติภาวะ ผู้มีสิทธิสามารถนำบุตรในลำดับถัดไป ซึ่งแต่เดิมไม่สามารถนำคำรักษาพยาบาลมาเบิกจากทางราชการเข้าแทนที่บุตรที่ตายลงก่อนบรรลุนิติภาวะ และสามารถใช้อำนาจสิทธิเบิกคำรักษาพยาบาลได้จนกว่าบุตรคนนั้นจะบรรลุนิติภาวะ หากบุตรลำดับที่ ๑ ถึง ลำดับที่ ๓ บรรลุนิติภาวะแล้ว หรือเสียชีวิตภายหลังบรรลุนิติภาวะ ก็ไม่สามารถนำบุตรลำดับถัดไปมาแทนที่ได้ (พระราชกฤษฎีกา มาตรา ๖ วรรคสอง)

บุตรแฝด หากผู้มีสิทธิหรือคู่สมรสของผู้มีสิทธิที่ยังไม่มีบุตร หรือมีบุตรแล้วแต่ยังไม่ครบ ๓ คน ถ้าต่อมา มีบุตรแฝดและทำให้มีบุตรเกิน ๓ คน ก็ให้เบิกคำรักษาพยาบาลให้กับบุตรได้ทั้งหมด (พระราชกฤษฎีกา มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง)

ตัวอย่าง :

- นาย ก. มีบุตร ๕ คน เรียงลำดับการเกิดแล้วคนที่ มีสิทธิเบิกคำรักษาพยาบาล คือ บุตรคนที่ ๑ บุตรคนที่ ๒ และบุตรคนที่ ๓

- นาย ก. สมรสกับนาง ข. มีบุตรด้วยกัน ๕ คน โดยบุตรท้องแรก จำนวน ๒ คน (บุตรแฝด) และบุตรท้องที่ ๒ จำนวน ๓ คน (บุตรแฝด) ผู้มีสิทธิสามารถเบิกคำรักษาพยาบาลให้กับบุตรทั้ง ๕ คนได้

- หากบุตรท้องแรก จำนวน ๓ คน (บุตรแฝด) และบุตรท้องที่ ๒ จำนวน ๒ คน (บุตรแฝด) ผู้มีสิทธิสามารถเบิกคำรักษาพยาบาลให้กับบุตรได้เพียง ๓ คน (บุตรแฝดท้องแรก) สำหรับบุตรท้องที่ ๒ จำนวน ๒ คน ไม่สามารถเบิกคำรักษาพยาบาลได้

- หากบุตรท้องแรก จำนวน ๓ คน (บุตรแฝด) และบุตรท้องที่ ๒ จำนวน ๑ คน ผู้มีสิทธิสามารถเบิกคำรักษาพยาบาลให้กับบุตรได้เฉพาะบุตรแฝดท้องแรกทั้ง ๓ คนเท่านั้น บุตรท้องที่ ๒ ไม่สามารถนำมาเบิกได้ เพราะเป็นบุตรลำดับที่ ๔

- หากบุตรท้องแรก จำนวน ๑ คน และบุตรท้องที่ ๒ จำนวน ๔ คน (บุตรแฝด) ผู้มีสิทธิสามารถเบิกคำรักษาพยาบาลให้กับบุตรทั้ง ๕ คนได้

๒. ตรวจสอบรายการและอัตราที่เบิกจ่าย (โดยให้ยื่นเบิกได้ภายใน ๑ ปี นับถัดจาก วันที่ปรากฏใน หลักฐานการรับเงินของสถานพยาบาล) ดังนี้

ค่ายา

หลักเกณฑ์การเบิกค่ายา คือ ยาที่จะเบิกได้นั้นต้อง

๑. มีคุณสมบัติในการรักษาโรค

๒. ไม่ใช่เพื่อการเสริมสวย ไม่ป้องกัน

๓. อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ กรณียานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ ไม่ได้สั่งห้ามแพทย์จ่ายยา หรือห้ามเบิกค่ายานอกบัญชียาหลักแต่อย่างใด ถ้าจำเป็นต้องใช้ด้วยเหตุผลทางการแพทย์ ก็ใช้ได้ตามหนังสือ ค่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๑๑๑ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕ ให้ขึ้นอยู่กับแพทย์ผู้ทำการรักษาเป็นผู้วินิจฉัยและออกใบรับรองในการสั่งใช้ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ ตามเงื่อนไขต่าง ๆ ได้โดยง่าย คือ ใส่ตัวอักษร A – F โดยตัวอักษรมีความหมาย ดังนี้

A เกิดอาการไม่พึงประสงค์จากยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ หรืออาการแพ้ยา

B รักษาโดยใช้ยาในบัญชียาหลักแห่งชาติตามมาตรฐานแล้วไม่บรรลุนและมีหลักฐานเชิงประจักษ์เชื่อได้ว่าใช้ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติแล้วช่วยให้เป้าหมายการรักษาดีกว่ายาเดิม

C ไม่มีกลุ่มยาในบัญชียาหลักแห่งชาติให้ใช้ แต่ผู้ป่วยมีความจำเป็นต้องใช้ยา ตามข้อบ่งใช้ของยาที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) และแพทย์พิจารณา แล้วมีหลักฐานสนับสนุนว่าใช้ยานี้แล้วว่ามีประสิทธิผล ปลอดภัย

D ผู้ป่วยมีภาวะหรือโรคที่ห้ามใช้ยาในบัญชียาหลักแห่งชาติอย่างสมบูรณ์ หรือมี ข้อห้ามในการใช้บัญชียาแล้วว่ามีประสิทธิผล ปลอดภัย

E ยาในบัญชียาหลักแห่งชาติมีราคาแพงกว่า (หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่อคอร์สของการรักษา)

F ยาที่ผู้ป่วยร้องขอจากแพทย์ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการรักษาในครั้งนั้น

ลักษณะ A – E นั้นสามารถเบิกค่ารักษาได้ ส่วนกรณีข้อ F ผู้ป่วยต้องรับภาระค่าใช้จ่ายเอง

ตัวอย่างกลุ่มยา และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เบิกไม่ได้

๑. ยาทาบรรเทาอาการปวด หรืออีกเสบต่าง ๆ

๒. แชมพูจัดรังแค

๓. อาหารเสริม

๔. น้ำตาเทียม

๕. ยาป้องกันสิว ฝ้า

๖. ยาปลูกผม

๗. ยารักษาโรคผมร่วง

๘. ยาลดความอ้วน

๙. วัคซีนป้องกันโรค ยกเว้น ป้องกันพิษสุนัขบ้า ป้องกันบาดทะยัก ป้องกันพิษงู

ข้อยกเว้น : ยามะเร็ง ๖ ชนิด, ยากลุ่มโรครุมมาติ และสะเก็ดเงิน, ยาสมุนไพร และ ยาแผนไทย, วิตามินและแร่ธาตุ, ยาควบคุม ๙ กลุ่ม จะมีวิธีปฏิบัติพิเศษเป็นการเฉพาะ ไม่ได้นำ วิธีปฏิบัติโดยทั่วไปมาใช้

- ยามะเร็ง ๖ ชนิด, ยากลุ่มโรครุมมาติก และสะเก็ดเงิน, ยาควบคุม ๙ กลุ่ม จะบังคับให้ใช้วิธีจ่ายตรงเท่านั้น

- ยาสมุนไพร และยาแผนไทย สามารถเบิกได้ตามรายการที่กำหนดไว้ ๔ ประเภท ดังนี้

(๑) ตามบัญชียาหลักแห่งชาติ

(๒) ยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณตามประกาศ สธ.

(๓) เกสซ์ตำรับโรงพยาบาล (โรงพยาบาลผลิตเอง) เช่น ยาของโรงพยาบาล
เจ้าพระยาอภัยภูเบศร์ สามารถเบิกได้ทั้งหมด ไม่ว่าจะอยู่ในรูปผงหรือน้ำ หรือแพ็คเกจใด

(๔) ยาที่ปรุงสำหรับผู้ป่วยเฉพาะราย เช่น ยาหม้อ

สำหรับการสั่งใช้ยาให้เป็นไปตามการสั่งใช้ของแพทย์แผนปัจจุบัน หรือแพทย์แผนไทย
ซึ่งมีใบประกอบโรคศิลปะ สาขาแพทย์แผนไทยประเภทเวชกรรมแผนไทย หรือสาขาแพทย์แผนไทย ประยุกต์
(หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๓๓ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๔ เรื่องหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายค่า
รักษาพยาบาลด้วยวิธีการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก, ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๒๖๒
ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เรื่อง หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายยานวด บรรเทาอาการ)

ข้อสังเกต :

- ค่ายา ไม่ต้องลง “รหัส” ในใบเสร็จรับเงิน
- ค่าอุปกรณ์และอวัยวะเทียม ใบเสร็จรับเงินจะต้องลง “รหัส”
- ค่าบริการ และค่าตรวจวิเคราะห์ ใบเสร็จรับเงินจะต้องลง “รหัส” ยกเว้นในหมวด ๑๑

(ค่าหัตถการในห้องผ่าตัด) และหมวด ๑๔ (กายภาพ เวชกรรมฟื้นฟู) ไม่ต้องลง “รหัส” ให้เบิกได้ตามที่
โรงพยาบาลเรียกเก็บ

ประเภทและอัตราอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค และอวัยวะเทียม

ผู้มีสิทธิสามารถเบิกค่าอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค และอวัยวะเทียม รวมทั้งค่าซ่อมแซม
ได้ตามรายการที่กระทรวงการคลังกำหนด (หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/พิเศษ ว ๑
ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๖, ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๔๗๔ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๖ และด่วนที่สุด
ที่ กค ๐๔๑๖.๔/ว ๔๕๗ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๙) ซึ่งมีทั้งหมด ๔๔๕ รายการ ๙ หมวด โดยแบ่งเป็น

หมวด ๑ : ระบบประสาท (๒๐ รายการ)

หมวด ๒ : ตา หู คอ จมูก (๕๑ รายการ)

หมวด ๓ : ระบบทางเดินหายใจ (๒๐ รายการ)

หมวด ๔ : หัวใจและหลอดเลือด (๑๔๔ รายการ)

หมวด ๕ : ทางเดินอาหาร (๔๖ รายการ)

หมวด ๖ : ทางเดินปัสสาวะ และสืบพันธุ์ (๑๕ รายการ)

หมวด ๗ : กระดูก ข้อต่อ กล้ามเนื้อ เส้นเอ็น (๖๓ รายการ)

หมวด ๘ : วัสดุ/อุปกรณ์ด้านเวชศาสตร์ฟื้นฟู (๗๔ รายการ)

หมวด ๙ : อื่น ๆ (๑๒ รายการ)

สำหรับการเบิกค่าอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค และอวัยวะเทียมนั้น ผู้มีสิทธิเบิกได้สูงสุดไม่
เกินอัตราที่กำหนดในหนังสือเวียนทั้ง ๓ ฉบับ และหากอุปกรณ์หรืออวัยวะเทียมใดไม่ปรากฏอยู่ในหนังสือเวียน
ผู้มีสิทธิไม่สามารถนำมาเบิกจ่ายได้

ข้อสังเกต : วิธีดูใบเสร็จรับเงินกรณีมีรายการอุปกรณ์ หรืออวัยวะเทียม

- ใบเสร็จรับเงินค่าอุปกรณ์ หรืออวัยวะเทียม สถานพยาบาลต้องใส่รหัส (ตามที่ระบุใน
หนังสือเวียน) ของอุปกรณ์ หรืออวัยวะเทียมรายการนั้น ๆ ในใบเสร็จรับเงินด้วย เพื่อให้กองคลังของส่วน
ราชการสามารถเทียบเคียงรายการ เพื่อเบิกจ่ายตามอัตราที่กำหนดได้

อัตราค่าบริการสาธารณสุขเพื่อการเบิกจ่าย

ค่าบริการสาธารณสุข หมายถึง ค่าบริการทางการแพทย์ ค่าตรวจ ค่าวิเคราะห์โรค ที่สถานพยาบาลเรียกเก็บในการรักษาพยาบาลผู้ป่วยโดยทั่วไปตามปกติ สามารถเบิกได้ เช่น ค่าห้องผ่าตัด ค่าบริการทางการแพทย์ ค่าบริการทางการแพทย์ ค่า X-ray ค่าตรวจ MRI เป็นต้น แต่ไม่รวมค่าธรรมเนียมพิเศษ ค่าตอบแทนพิเศษ และค่าบริการอื่นที่มีลักษณะพิเศษ เช่น ค่าจ้างพยาบาลพิเศษ สำหรับดูแลผู้ป่วย ค่าธรรมเนียมแพทย์พิเศษ

การกำหนดอัตราค่าบริการสาธารณสุขเพื่อการเบิกจ่าย (ค่าบริการทางการแพทย์ ค่าตรวจ ค่าวิเคราะห์โรค และอื่น ๆ ที่สถานพยาบาลเรียกเก็บ และเมื่อผู้ป่วยรับบริการจากทาง สถานพยาบาลแล้วมีรายการค่าบริการทางการแพทย์ ค่าตรวจ ค่าวิเคราะห์โรค ผู้มีสิทธิจะเบิกได้สูงสุด ไม่เกินอัตราที่กำหนด (หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๑๗๗ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๙, ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๓๐๙ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๐ และด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๔๑๔ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๐) ทั้งนี้ หากรายการใดยังไม่ได้กำหนดไว้ ผู้มีสิทธิสามารถเบิกจ่ายได้ ตามจำนวนเงินที่สถานพยาบาลเรียกเก็บ

หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๗/ว ๑๗๗ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ มีทั้งหมด ๑๖ หมวด ดังนี้

- หมวด ๑ : ค่าห้องและค่าอาหาร
  - หมวด ๒ : ค่าอวัยวะเทียมและอุปกรณ์
  - หมวด ๓ : ค่ายาและสารอาหารทางเส้นเลือด
  - หมวด ๔ : ค่ายากลับบ้าน
  - หมวด ๕ : ค่าเวชภัณฑ์ที่ไม่ใช่ยา
  - หมวด ๖ : ค่าบริการโลหิตและส่วนประกอบ
  - หมวด ๗ : ค่าตรวจวินิจฉัยทางเทคนิคการแพทย์และพยาธิ
  - หมวด ๘ : ค่าตรวจวินิจฉัยและรักษาทางรังสีวิทยา
  - หมวด ๙ : ค่าตรวจวินิจฉัยโดยวิธีพิเศษอื่น ๆ
  - หมวด ๑๐ : ค่าอุปกรณ์ของใช้และเครื่องมือทางการแพทย์
  - หมวด ๑๑ : ค่าทำหัตถการ และวิสัญญี
  - หมวด ๑๒ : ค่าบริการทางการแพทย์
  - หมวด ๑๓ : ค่าบริการทางทันตกรรม
  - หมวด ๑๖ : ค่าบริการอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการรักษาโดยตรง
- รายการแนบท้าย : ค่าตรวจสุขภาพประจำปี

เมื่อพิจารณาหมวดค่าบริการสาธารณสุขข้างต้น จะพบว่า ไม่มีหมวด ๑๔ เนื่องจากกรมบัญชีกลางอยู่ระหว่างกำหนดอัตราเพื่อประกาศใช้ ซึ่งหมวด ๑๔ คือ กายภาพบำบัด และเวชกรรมฟื้นฟู ดังนั้น หากสถานพยาบาลเรียกเก็บค่าบริการสาธารณสุขในหมวด ๑๔ ผู้ป่วยสามารถ นำใบเสร็จรับเงินมาเบิกได้เต็มตามจำนวนที่สถานพยาบาลเรียกเก็บ

สำหรับหมวด ๑๕ คือ ค่าบริการฝังเข็ม และค่าบริการการให้การบำบัดของ ผู้ประกอบโรคศิลปะอื่น สามารถเบิกได้ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๔๔๗ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ข้อสังเกต : วิธีดูใบเสร็จรับเงินกรณีมีค่าบริการสาธารณสุข

- ใบเสร็จรับเงินค่ารักษาที่มีการระบุค่าบริการสาธารณสุข เช่น ค่าบริการทางการแพทย์ ค่าตรวจ MRI เป็นต้น ต้องใส่รหัสค่าบริการสาธารณสุขรายการนั้น ๆ ในใบเสร็จรับเงินด้วย เพื่อให้กองคลังของส่วนราชการสามารถเทียบเคียงรายการเพื่อเบิกจ่ายตามอัตราที่กรมบัญชีกลางกำหนด

- ค่าหัตถการในห้องผ่าตัด ค่ากายภาพบำบัด ค่าเวชกรรมฟื้นฟู ค่าฝังเข็ม และค่าบริการแพทย์แผนไทย ไม่ต้องใส่รหัสในใบเสร็จรับเงิน เนื่องจากหมวด ๑๔ (กายภาพบำบัด และเวชกรรมฟื้นฟู) ยังไม่มีการกำหนดรหัสและอัตราให้เบิกจ่าย จึงไม่มีรหัสให้สถานพยาบาลบันทึกในใบเสร็จรับเงิน สำหรับค่าหัตถการในห้องผ่าตัด (หมวด ๑๑) ไม่มีการกำหนดรหัสให้เบิกจ่าย ดังนั้น การเบิกจ่ายรายการที่กล่าวมาทั้งหมดสามารถเบิกจ่ายได้ตามที่สถานพยาบาลเรียกเก็บ

ค่าห้อง และค่าอาหาร

ค่าห้อง และค่าอาหาร ผู้มีสิทธิสามารถเบิกได้ตามอัตราที่กำหนดตามหนังสือ กรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/พิเศษ ว ๒ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๖ (หมวด ๑) ซึ่งแบ่งเป็น ๓ กรณี คือ

(๑) เตียงสามัญ เบิกได้รวมค่าอาหารในราคาไม่เกิน ๔๐๐ บาทต่อวัน ไม่จำกัดจำนวนวัน

(๒) ห้องพิเศษ เบิกได้รวมค่าอาหารในราคาไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาทต่อวัน

(๓) เตียงสังเกตอาการ (เฉพาะกรณีผู้ป่วยนอก) ผู้ป่วยสามารถเบิกได้ในอัตรา ๑๐๐ บาท ต่อครั้งต่อวัน

๓. ตรวจสอบการเบิกจ่าย

ตรวจสอบความครบถ้วน ซึ่งประกอบด้วย

(๑) ใบเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล (แบบ ๗๑๓๑) ตรวจสอบว่า มีลายมือชื่อผู้ขอเบิก ผู้อนุมัติการเบิกจ่าย เจ้าหน้าที่ตรวจสอบหลักฐานขอเบิก และกรอกข้อมูล รายละเอียดครบถ้วน มีการประทับตรา “จ่ายเงินแล้ว” พร้อมลงลายมือชื่อผู้จ่ายเงินและวันที่ที่จ่ายเงิน

(๒) ใบเสร็จรับเงินของสถานพยาบาล ตรวจสอบข้อมูล ดังนี้

- มีชื่อ ที่อยู่ ของสถานพยาบาล
- ชื่อ นามสกุล ในใบเสร็จรับเงินตรงกับที่ระบุในใบเบิกเงินสวัสดิการฯ
- วัน เดือน ปี ในใบเสร็จรับเงิน ไม่เกิน ๑ ปี นับถึงวันที่ใช้สิทธิเบิก
- จำนวนเงิน ตรวจสอบว่ามีรายการใดเบิกได้หรือไม่
- ลายมือชื่อผู้รับเงิน

(๓) มีหนังสือรับรองจากแพทย์ผู้รักษาของสถานพยาบาลว่า ผู้ป่วยจำเป็นต้องใช้ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ ซึ่งในการสั่งใช้ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ ต้องมีการระบุเหตุผล การใช้ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติเพื่อใช้ประกอบการเบิกจ่าย ตั้งแต่ข้อ A - E หากเป็น F ไม่สามารถเบิกได้ (หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๑๑๑ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕)

(๔) มีหนังสือรับรองของแพทย์ ผู้ตรวจรักษาหรือหัวหน้าสถานพยาบาลตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนด (แบบ ๗๑๓๕) ในกรณีที่มีการซื้อหรือรับการตรวจทางห้องทดลอง หรือ เอ็กซเรย์จากสถานที่อื่น เนื่องจากสถานพยาบาลของทางราชการที่ผู้มีสิทธิเข้ารับการรักษาไม่มีจำหน่าย หรือไม่ให้บริการ

(๕) กรณีเข้ารับการรักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยในจากสถานพยาบาลเอกชน ต้องมีหนังสือรับรองจากแพทย์ของสถานพยาบาลระบุเหตุผลความจำเป็นที่ต้องรับตัวผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวไว้เป็นผู้ป่วยในเนื่องจากเป็นผู้ป่วยฉุกเฉินไม่รุนแรงตามเกณฑ์การคัดแยกผู้ป่วยฉุกเฉิน ที่สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติกำหนด

ตรวจสอบความถูกต้องของการเบิกจ่ายเงินว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังนี้หรือไม่

(๑) สถานพยาบาลของทางราชการ (ทั้งผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน)

(๑.๑) ค่ารักษาพยาบาลเบิกได้เต็มจำนวนที่ได้จ่ายไปจริง

(๑.๒) ประเภทและอัตราค่าอวัยวะเทียมและอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค รวมทั้งค่าซ่อมแซม ค่าห้องและค่าอาหารได้เบิกถูกต้องตามอัตราที่กรมบัญชีกลางกำหนด

(๑.๓) กรณีเบิกค่าตรวจสุขภาพประจำปี

- ให้เบิกได้เฉพาะผู้มีสิทธิ ไม่รวมบุคคลในครอบครัว
- ต้องเป็นสถานพยาบาลของทางราชการ
- เบิกได้ในอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด ปีงบประมาณละ ๑ ครั้ง

(๒) สถานพยาบาลของเอกชน กรณีผู้ป่วยภายใน

(๒.๑) ค่าอวัยวะเทียมและอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค รวมทั้งค่าซ่อมแซม ค่าห้องและค่าอาหารเบิกได้เช่นเดียวกับผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลจากสถานพยาบาลของทางราชการ

(๒.๒) ค่ารักษาพยาบาลประเภทอื่น ๆ เบิกได้ครึ่งหนึ่งของจำนวนเงินทั้งหมดที่ได้จ่ายไปจริง แต่ไม่เกินแปดพันบาท

กรณีเข้ารับการรักษาเป็นครั้งคราว เนื่องจากสถานพยาบาลของทางราชการมีความจำเป็นต้องส่งตัวให้แก่สถานพยาบาลของเอกชน (มีหลักฐานแนบ) การเบิกจ่ายเป็นไปตาม หลักเกณฑ์และอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด

ข้อสังเกต :

- ใบเสร็จรับเงินที่เกิดจากการรักษาผู้ป่วยในโดยเกณฑ์กลุ่มวินิจฉัยโรคร่วม (DRGs) ไม่สามารถนำมาเบิกจากส่วนราชการต้นสังกัดได้ เนื่องจากเป็นระบบเหมาจ่ายเฉพาะกลุ่มโรค

- ในกรณีผู้มีสิทธิถูกส่งพักรักษาหรือให้ออกจากการรักษาไว้ก่อนและอยู่ในระหว่างการพิจารณาจ่ายเงินเบี้ยหวัดบำนาญ ค่ารักษาพยาบาลที่เกิดขึ้นระหว่างนั้น ผู้มีสิทธิสามารถนำค่ารักษาพยาบาลมาเบิกได้ภายใน ๑ ปี นับจากวันที่รับทราบคดีหรือคดีถึงที่สุดหรือรับทราบการส่งจ่ายเงินเบี้ยหวัดบำนาญ

กรณี “ไม่ถูกต้อง” ให้ส่งเอกสารกลับคืนให้แก่ผู้มีสิทธิเพื่อดำเนินการแก้ไขต่อไป

(๓) เสนอผู้มีอำนาจลงนามเพื่อขออนุมัติตามลำดับสายการบังคับบัญชา

ผู้มีอำนาจลงนาม :

- กรณีส่วนราชการในราชการบริหารส่วนกลาง : ให้เป็นอำนาจของหัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมมอบหมาย

- กรณีส่วนราชการในราชการบริหารส่วนกลางที่มีสำนักงานอยู่ในภูมิภาคหรือแยกต่างหากจากกระทรวง ทบวง กรม : ให้หัวหน้าสำนักงานเป็นผู้อนุมัติสำหรับหน่วยงานนั้นก็ได้

- กรณีส่วนราชการในราชการบริหารส่วนภูมิภาค : ให้หัวหน้าส่วนราชการผู้เบิกเป็นผู้อนุมัติ เว้นแต่การเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลของหัวหน้าส่วนราชการให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นผู้อนุมัติค่ารักษาพยาบาลของหัวหน้าส่วนราชการ

(๔) เมื่อผู้มีอำนาจอนุมัติลงนามเรียบร้อยแล้ว ให้ส่งเอกสารแก่ฝ่ายการเงิน

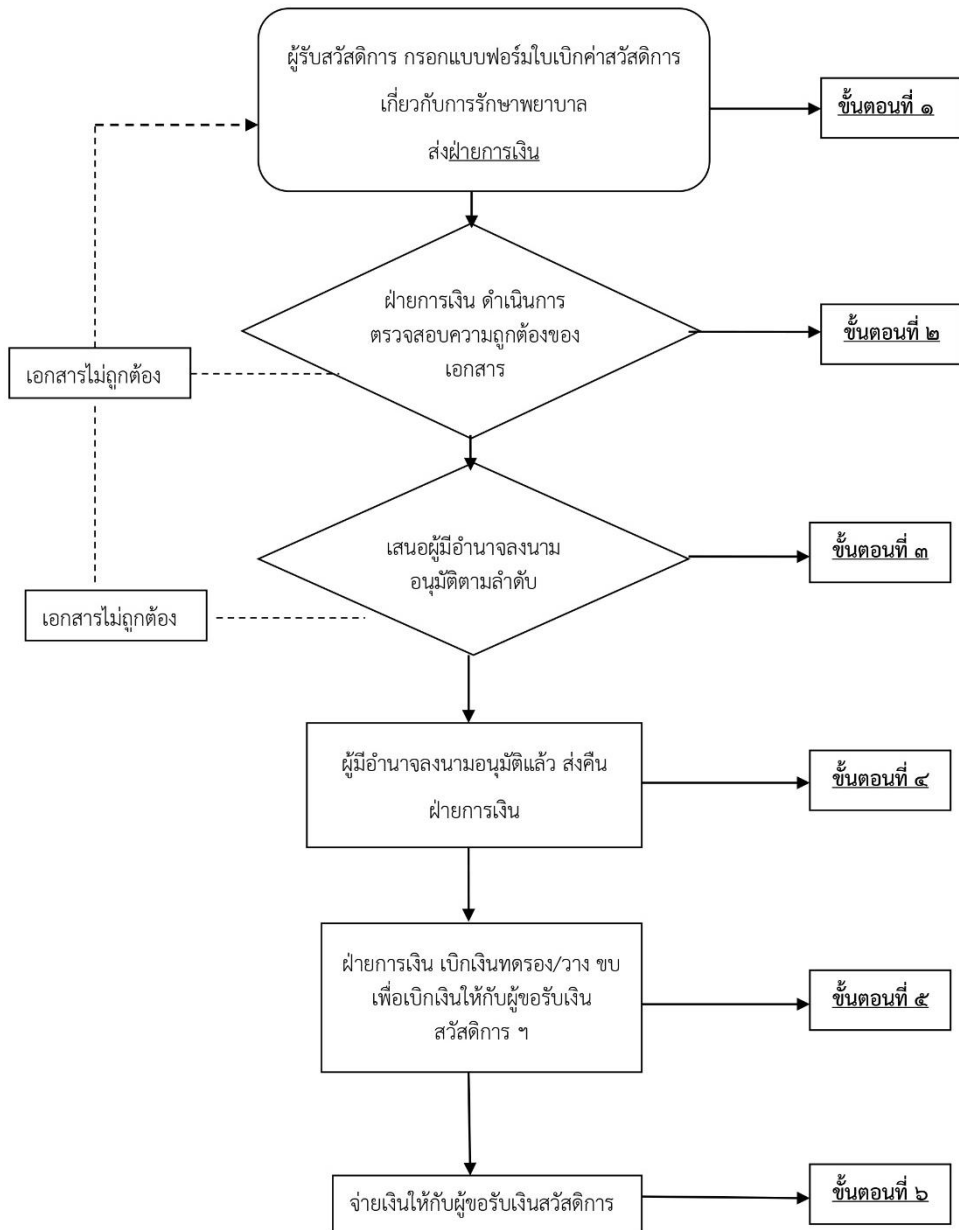
(๕) ฝ่ายการเงินเบิกเงินให้กับผู้ขอรับเงินสวัสดิการฯ ทำได้ ๒ กรณี คือ

- กรณีเบิกจากเงินอุดหนุนราชการ
- กรณีเบิกจากเงินงบประมาณ รายจ่ายงบกลาง (ขบ.๐๒)

(๖) การจ่ายเงินให้กับผู้ขอรับเงินสวัสดิการฯ

เมื่อส่วนราชการได้อนุมัติจ่ายเงินให้แก่ผู้มีสิทธิแล้ว ให้เจ้าหน้าที่การเงินประทับตราข้อความว่า “จ่ายเงินแล้ว” โดยลงลายมือชื่อรับรองการจ่ายและระบุชื่อผู้จ่ายเงินด้วยตัวบรรจง พร้อมวันเดือนปีที่จ่ายกำกับไว้ในหลักฐานการรับเงิน (แบบ ๗๑๓๑) (หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายเงิน สวัสดิการฯ พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๒๕) และให้ประทับตราข้อความว่า “จ่ายเงินแล้ว” ในใบเสร็จรับเงินของ สถานพยาบาล (ตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๓๗)

แผนภาพที่ ๙ : ขั้นตอนและระยะเวลาการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล

คำอธิบายขั้นตอนการเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาล

ขั้นตอนที่ ๑ ผู้ขอรับเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลยื่นใบเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล (แบบ ๗๑๓๑) ที่มีลายมือชื่อผู้ขอรับเงินสวัสดิการและลงวันที่ยื่นขอรับเงินฯ พร้อม กับแนบใบเสร็จรับเงินฯ ให้กับฝ่ายการเงิน

ขั้นตอนที่ ๒ ฝ่ายการเงินทำการตรวจสอบความถูกต้องของใบเบิกฯ และใบเสร็จรับเงิน ฯ หากถูกต้องแล้วเสนอผู้มีอำนาจอนุมัติ ลงนามพร้อมชื่อ - นามสกุลตัวบรรจงและตำแหน่งตามลำดับ หากไม่ถูกต้องส่งคืนกลับผู้ขอรับสวัสดิการเพื่อทำการแก้ไขให้ถูกต้องต่อไป

ขั้นตอนที่ ๓ ผู้มีอำนาจลงนาม * ลงนามอนุมัติในใบเบิกฯ ตามตามหลักเกณฑ์ กระทรวงการคลังว่าด้วยวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓

ขั้นตอนที่ ๔ ผู้มีอำนาจอนุมัติลงนามแล้วส่งคืนให้ฝ่ายการเงินเพื่อทำการเบิกจ่ายเงินให้กับผู้ขอรับเงินฯ

ขั้นตอนที่ ๕ ฝ่ายการเงิน ทำการเบิกเงินทตรงกับเจ้าหน้าที่ผู้ถือเงินทตรง หรือถ้าเงินทตรงมีไม่พอ ให้เบิกจ่ายจากเงินงบประมาณ

ขั้นตอนที่ ๖ จ่ายเงินให้กับผู้ขอรับเงินสวัสดิการและลงลายมือชื่อพร้อมชื่อ - นามสกุลตัวบรรจง ทั้งผู้รับและผู้จ่ายเงิน ฯ ลงวันที่/เดือน/ปี ที่จ่ายเงินให้ครบถ้วน

บทที่ ๔ บทสรุป

สวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ เป็นสิทธิประโยชน์สำหรับข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และ ผู้รับบำนาญ ซึ่งสามารถเบิกเงินสวัสดิการได้ตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ และมีสิทธิได้รับค่ารักษายาบาลจากทางราชการสำหรับตนเอง บิดา มารดาที่ชอบด้วยกฎหมาย คู่สมรส และ บุตรที่ชอบด้วยกฎหมาย กรณีบุตรเบิกได้ไม่เกิน ๓ คน เรียงลำดับการเกิดก่อนหลัง ไม่ว่าจะอยู่ในอำนาจปกครองของตนหรือไม่ และยังไม่บรรลุนิติภาวะหรือบรรลุนิติภาวะแล้วแต่เป็นผู้ไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถที่อยู่ในความอุปการะของตนเอง (ไม่รวมบุตรบุญธรรมและบุตรที่ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของผู้อื่น) หากมีบุตรเกิน ๓ คน ต่อมาบุตรคนใด คนหนึ่งตายก่อนที่จะบรรลุนิติภาวะ ให้สามารถนำบุตรมาเบิกค่ารักษาเพิ่มเท่าจำนวนบุตรที่ตายได้ โดยนับบุตรที่อยู่ในลำดับถัดไปก่อน และให้เบิกจนบุตรคนที่มาแทนจะบรรลุนิติภาวะ กรณียังไม่มียุติกร ถึง ๓ คน แต่ต่อมามีบุตรแฝดทำให้ มีบุตรเกิน ๓ คน สามารถเบิกได้ตั้งแต่บุตรคนแรกจนถึงบุตรคนสุดท้าย แต่ต้องเป็นบุตรที่ถูกต้องตามกฎหมายของตนเอง

คำยา :

- ยาที่จะเบิกจ่ายได้ จะต้องขึ้นทะเบียนเป็นยาโดยมีคุณสมบัติในการรักษาโรค ไม่ใช่เสริมความงาม
- เป็นยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ
- หากจำเป็นต้องใช้ยานอกบัญชียาหลักแห่งชาติ เบิกได้แต่ต้องมีหนังสือรับรองของแพทย์ผู้ทำการรักษา และระบุเหตุผลตามข้อบ่งชี้ (A - E) ทั้งนี้ หากระบุเหตุผลข้อบ่งชี้ (F) ซึ่งผู้มีสิทธิประสงค์ใช้ยาเอง จะนำมาเบิกไม่ได้

นอกจากหลักเกณฑ์หลักของการเบิกจ่ายยาแล้ว ยังมีหลักเกณฑ์ย่อยเฉพาะ เพื่อควบคุมการเบิกจ่ายยาบางกลุ่ม คือ

- ยามะเร็ง ๖ ชนิด
- ยากลุ่มโรครุมตัก สะเก็ดเงิน
- ยาสมุนไพร และยาแผนไทย
- วิตามิน และแร่ธาตุ
- ยาควบคุม ๑ กลุ่ม

อุปกรณ์และอวัยวะเทียม :

อุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค และอวัยวะเทียมที่จะเบิกจากทางราชการได้จะต้องมีรายการ กำหนดอยู่ในหนังสือเวียนของกรมบัญชีกลาง ซึ่งปัจจุบันมี ๓ ฉบับ ได้แก่

- ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/พิเศษ ว ๑ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๖
- ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๔๗๔ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๖
- ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๖.๔/ว ๔๕๗ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ซึ่งรวมรายการที่สามารถเบิกได้ทั้งสิ้น ๔๔๕ รายการ

“อุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค และอวัยวะเทียมจะต้องมีรหัสและเบิกได้ตามอัตราที่กำหนด”

ภาคผนวก

หนังสือรับรองการมีสิทธิรับเงินค่ารักษาพยาบาล

ที่.....(1).....

ส่วนราชการ.....(2).....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง รับรองการมีสิทธิรับเงินค่ารักษาพยาบาล

เรียน (ผู้อำนวยการสถานพยาบาล)

ด้วย.....(3).....แจ้งว่า.....(4).....

เลขที่ประจำตัวประชาชน หรือเลขที่บัตรประจำตัวคนต่างด้าว / เลขที่หนังสือเดินทาง.....อายุ.....ปี ซึ่งเป็น.....(5).....

ได้เข้ารับการรักษายาบาลประเภทผู้ป่วยใน ณ สถานพยาบาลแห่งนี้ และขอออกหนังสือรับรองการมีสิทธิรับเงินค่ารักษาพยาบาล

จึงขอรับรองว่า.....(3).....เลขที่ประจำตัวประชาชน อายุ.....ปี ตำแหน่ง.....

สังกัดกรม.....กระทรวง.....

ส่วนราชการ.....จังหวัด.....ซึ่งเป็น.....(6).....

ของผู้ป่วย เป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาลตามกฎหมาย และขอได้โปรด จัดทำคำขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลโดยตรงกับกรมบัญชีกลาง

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ (1) ให้ใช้ที่เช่นเดียวกับหนังสือราชการ

- (2) ส่วนราชการเจ้าสังกัดของผู้ขอใช้สิทธิหรือส่วนราชการต้นสังกัดผู้รับเบี้ยหวัดบ้านานาญ
- (3) ชื่อข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ผู้รับเบี้ยหวัดบ้านานาญซึ่งประสงค์เป็นผู้ใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล
- (4) ให้ระบุชื่อบุคคลในครอบครัวซึ่งเป็นผู้เข้ารับการรักษายาบาล พร้อมเลขบัตรประจำตัวประชาชนหรือเลขที่บัตรประจำตัวคนต่างด้าว/เลขที่หนังสือเดินทาง
- (5) ให้ระบุความสัมพันธ์ของผู้ป่วยกับข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ผู้รับเบี้ยหวัดบ้านานาญซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล
- (6) ให้ระบุความสัมพันธ์ของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ผู้รับเบี้ยหวัดบ้านานาญซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลกับผู้ป่วย

ใบเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล
 โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง พร้อมทั้งกรอกข้อความเท่าที่จำเป็น

1.	ข้าพเจ้า.....ตำแหน่ง..... สังกัด.....
2.	ขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลของ ☐ ตนเอง ☐ คู่สมรส ชื่อ..... เลขประจำตัวประชาชน..... ☐ บิดา ชื่อ..... เลขประจำตัวประชาชน..... ☐ มารดา ชื่อ..... เลขประจำตัวประชาชน..... ☐ บุตร ชื่อ..... เลขประจำตัวประชาชน..... เกิดเมื่อ.....เป็นบุตรลำดับที่..... ☐ ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ☐ เป็นบุตรไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ ☐ ก
	ป่วยเป็นโรค..... และได้เข้ารับการตรวจรักษาพยาบาลจาก (ชื่อสถานพยาบาล)..... ซึ่งเป็นสถานพยาบาลของ ☐ ทางราชการ ☐ เอกชน ตั้งแต่วันที่.....ถึงวันที่..... เป็นเงินรวมทั้งสิ้น.....บาท (.....) ตามใบเสร็จรับเงินที่แนบ จำนวน.....ฉบับ
3.	ข้าพเจ้ามีสิทธิได้รับเงินค่ารักษาพยาบาล ตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล ☐ ตามสิทธิ ☐ เฉพาะส่วนที่ขาดออกจากสิทธิที่ได้รับจากหน่วยงานอื่น ☐ เฉพาะส่วนที่ขาดจากสัญญาประกันภัย ☐ ข
	เป็นเงิน.....บาท (.....) และ
(1) ข้าพเจ้า	☐ ไม่มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่น ☐ มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่นแต่เลือกใช้สิทธิจากทางราชการ ☐ มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลตามสัญญาประกันภัย ☐ เป็นผู้ใช้สิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลสำหรับบุตรแต่เพียงฝ่ายเดียว
(2) ☐ ก ข้าพเจ้า	☐ ไม่มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่น ☐ มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่น แต่ค่ารักษาพยาบาลที่ได้รับต่ำกว่าสิทธิตามพระราชกฤษฎีกาฯ ☐ มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลตามสัญญาประกันภัย ☐ มีสิทธิได้รับค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่นในฐานะเป็นผู้อาศัยสิทธิของผู้อื่น

4. เลขอ..... ง

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้าพเจ้ามีสิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลสำหรับตนเองและบุคคลในครอบครัวตามจำนวนที่ขอเบิก ซึ่งกำหนดไว้ในกฎหมาย และข้อความข้างต้นเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....ผู้รับเงินสวัสดิการ
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

---

5. คำอนุมัติ

อนุมัติให้เบิกได้

(ลงชื่อ).....
(.....)
ตำแหน่ง.....

---

6. ใบรับเงิน

ได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล จำนวน.....บาท
(.....) ว่างถูกต้องแล้ว

(ลงชื่อ).....ผู้รับเงิน
(.....)
(ลงชื่อ).....ผู้จ่ายเงิน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....
(ลงชื่อต่อเมื่อได้รับเงินแล้วเท่านั้น)

คำชี้แจง

- ก ให้แนบสำเนาคำสั่งศาลที่สั่งพิพากษาให้เป็นบุคคลไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- ข ให้มีคำชี้แจงด้วยว่ามีสิทธิเพียงใด และขาดอยู่เท่าใดกรณีได้รับจากหน่วยงานอื่นเมื่อเทียบสิทธิตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล หรือขาดอยู่เท่าใดเมื่อได้รับค่ารักษาพยาบาลตามสัญญาประกันภัย
- ค ให้เติมคำว่า คู่สมรส บิดา มารดา หรือบุตร แล้วแต่กรณี
- ง ให้เสนอต่อผู้มีอำนาจอนุมัติ

หนังสือแจ้งการใช้สิทธิ

ที่.....(1).....

ส่วนราชการ.....(2).....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

เรื่อง แจ้งการใช้สิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลสำหรับ....(3).....

เรียน (หัวหน้าส่วนราชการ)

ด้วย.....(4).....ประสงค์จะเป็นผู้ใช้สิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลสำหรับ.....(3)..... ซึ่งเป็น.....(5).....ของ.....(6).....สังกัด/รับบำนาญ ฝ่าย.....กอง.....กรม.....แต่เพียงฝ่ายเดียว

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และงดเว้นการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลสำหรับ.....(5).....ให้แก่.....(6).....และแจ้งตอบรับหนังสือแจ้งการใช้สิทธิมาเพื่อ.....(2).....ทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

หมายเหตุ (1) ให้ใช้ที่เช่นเดียวกับหนังสือราชการ

(2) ส่วนราชการเจ้าสังกัดของผู้ขอใช้สิทธิหรือส่วนราชการต้นสังกัดผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ

(3) ให้ระบุความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัวกับข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล

(4) ชื่อข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญซึ่งประสงค์เป็นผู้ใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล

(5) ให้ระบุความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัวกับข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล อีกฝ่ายหนึ่งตาม (6)

(6) ชื่อข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ อีกฝ่ายหนึ่ง

(กรณีเป็นการแจ้งการใช้สิทธิภายในส่วนราชการเดียวกันให้ทำเป็นหนังสือภายในตามระเบียบ

สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526)

หนังสือตอบรับการแจ้งการใช้สิทธิ

ที่.....(1).....

ส่วนราชการ.....(2).....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

เรื่อง ตอบรับการแจ้งการใช้สิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลสำหรับ....(3).....

เรียน (หัวหน้าส่วนราชการ)

อ้างถึง .....(4).....

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งการใช้สิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลสำหรับ....(3).....ของ.....(5)..... นั้น

.....(2).....รับทราบแล้ว และได้งดเว้นการเบิกค่ารักษาพยาบาลสำหรับ.....(6).....ให้แก่
.....(7).....และแจ้งตอบรับหนังสือแจ้งการใช้สิทธิมาเพื่อ.....(2).....ทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

หมายเหตุ (1) ให้ใช้ที่เช่นเดียวกับหนังสือราชการ

- (2) ส่วนราชการเจ้าสังกัดของผู้ขอใช้สิทธิหรือส่วนราชการต้นสังกัดผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ
- (3) ให้ระบุความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัวกับข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ผู้รับเบี้ยหวัด/บำนาญ ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล
- (4) หนังสือแจ้งการใช้สิทธิ
- (5) ชื่อข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ผู้รับเบี้ยหวัด/บำนาญซึ่งประสงค์เป็นผู้ใช้สิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล
- (6) ให้ระบุความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัวกับข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ผู้รับเบี้ยหวัด/บำนาญ ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล อีกฝ่ายหนึ่งตาม (7)
- (7) ชื่อข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ผู้รับเบี้ยหวัด/บำนาญ อีกฝ่ายหนึ่ง
(กรณีเป็นการแจ้งการใช้สิทธิภายในส่วนราชการเดียวกันให้ทำเป็นหนังสือภายในตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526)

แบบหนังสือแสดงเจตนาขอรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลกรณีข้าราชการได้รับคำสั่ง
ให้ไปช่วยหรือไปปฏิบัติราชการต่างส่วนราชการผู้เบิก

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า .....ตำแหน่ง.....
สังกัด/กอง.....กรม.....กระทรวง.....จังหวัด.....
ได้รับคำสั่งให้ไปช่วยปฏิบัติราชการหรือไปปฏิบัติราชการที่.....กรม.....
กระทรวง.....จังหวัด.....ตามคำสั่งที่เลขที่.....ลงวันที่.....
เดือน.....พ.ศ..... ซึ่งการไปช่วยปฏิบัติราชการหรือไปปฏิบัติราชการดังกล่าว ทำให้เกิดความไม่สะดวก
ในการที่จะต้องยื่นขอรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล ณ ส่วนราชการผู้เบิกเงินเดือน จึงขอแสดงเจตนา
โดยหนังสือฉบับนี้ว่า ตลอดระยะเวลาของการไปช่วยปฏิบัติราชการ/หรือไปปฏิบัติราชการ ข้าพเจ้าขอรับเงินสวัสดิการ
เกี่ยวกับการรักษาพยาบาล ตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล ณ ส่วนราชการที่ได้รับคำสั่งให้ไป
ช่วยปฏิบัติราชการ/หรือไปปฏิบัติราชการ

(ลงชื่อ) .....

(.....)

เสนอ ผู้มีอำนาจอนุมัติการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลเพื่อโปรดทราบ

(ลงชื่อ)* .....

(.....)

หมายเหตุ : * ให้ผู้อำนวยการกองคลังตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง
ของส่วนราชการที่ข้าราชการไปช่วยปฏิบัติราชการหรือไปปฏิบัติราชการเป็นผู้ลงชื่อ

ใบรับรองรายการยาและอวัยวะเทียมที่ไม่มีจำหน่ายในสถานพยาบาล

โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง พร้อมทั้งกรอกข้อความ

ข้าพเจ้า	☐ หัวหน้าสถานพยาบาล
	☐ นายแพทย์ผู้ตรวจรักษา
แห่งสถานพยาบาล	จังหวัด .....
ขอรับรองว่า	ซึ่งป่วยเป็นโรค .....
☐ ก. จำเป็นต้องใช้	☐ ยา
	☐ เลือดและส่วนประกอบของเลือดหรือสารทดแทน
	☐ น้ำยาอาหารทางเส้นเลือด
	☐ ออกซิเจน
	☐ อวัยวะเทียมและอุปกรณ์ที่ใช้ในการบำบัดรักษาโรค
	ตามรายการข้างล่างนี้ ซึ่งไม่มีจำหน่ายในสถานพยาบาลแห่งนี้
☐ ข. จำเป็นต้องเข้ารับการตรวจ	☐ ทางห้องทดลอง
	☐ เอกซเรย์
	ตามรายการข้างล่างนี้ ซึ่งสถานพยาบาลแห่งนี้
	ไม่อาจให้บริการได้
(1)	รหัส* .....
(2)	รหัส* .....
(3)	รหัส* .....
(4)	รหัส* .....
	(ลงชื่อ).....
	(.....)
	ตำแหน่ง .....
	วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หมายเหตุ *รหัส หมายถึง ให้สถานพยาบาลลงรหัสตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง อัตราค่าบริการสาธารณสุขเพื่อใช้
สำหรับการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของทางราชการเพื่อผู้มีสิทธิใช้ประกอบการเบิกจ่ายเงินที่ส่วนราชการ

ใบแสดงรายการค่ารักษาพยาบาล (กรณีสถานพยาบาลเป็นผู้เบิกเงิน)

ตามหนังสือรับรองการมีสิทธิรับเงินค่ารักษาพยาบาลของ.....ที่...../.....
 ลงวันที่ .....เดือน.....พ.ศ. ....หรือเลขอนุมติยืนยันการมีสิทธิรับเงินค่ารักษาพยาบาล
 เลขที่.....รับรองการเข้ารับการรักษายาบาลของ .....เลขประจำตัวประชาชน
 □□□□□□□□□□□□□□ หรือเลขที่ประจำตัวประเภทอื่น.....
 ได้มาขอรับการรักษายาบาลจาก .....ตั้งแต่วันที่ .....เดือน .....พ.ศ. ....
 ถึงวันที่ .....เดือน .....พ.ศ. .... รวม .....วัน ดังรายการต่อไปนี้

	รายการ	จำนวนเงิน		หมายเหตุ
1.	ค่าห้อง/ค่าอาหาร			
2.	ขั้วอะเตียม/อุปกรณ์ที่ใช้ในการบำบัดรักษาโรค			
3.	ยาและสารอาหารทางเส้นเลือดที่ใช้ในโรงพยาบาล			
4.	ยากลับบ้าน			
5.	เวชภัณฑ์ที่ไม่ใช่ยา			
6.	บริการโลหิตและส่วนประกอบของโลหิต			
7.	ตรวจวินิจฉัยทางเทคนิคการแพทย์และพยาธิวิทยา			
8.	ตรวจวินิจฉัยและรักษาทางรังสีวิทยา			
9.	ตรวจวินิจฉัยโดยวิธีพิเศษอื่นๆ			
10.	อุปกรณ์ของและเครื่องมือทางการแพทย์			
11.	ผ่าตัด ทำคลอด ทำหัตถการ และบริการวิสัญญี			
12.	ค่าบริการทางการแพทย์			
13.	บริการทางทันตกรรม			
14.	บริการทางกายภาพบำบัด			
15.	บริการฝังเข็ม/การบำบัดของผู้ประกอบโรคศิลปะอื่นๆ			
16.	บริการอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการรักษายาบาล			
	รวมทั้งสิ้น			

จำนวนเงิน.....(ตัวอักษร) .....บาท

ขอรับรองว่า ค่ารักษาพยาบาลถูกต้องตามที่ขอเบิกตามคำขอเบิกเลขที่ .....

(ลงชื่อ) .....

(.....)

หัวหน้าสถานพยาบาลหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

(ลงชื่อ) .....

(.....)

เจ้าหน้าที่การเงิน

ตัวอย่างหลักฐานการรับเงินของสถานพยาบาลเอกชน
ชื่อสถานพยาบาล

วันที่ .....เดือน.....พ.ศ. ....

(ชื่อสถานพยาบาล) ได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลจาก .....
ซึ่งป่วยเป็นโรค .....และได้มาขอรับการรักษาพยาบาลจากสถานพยาบาลแห่งนี้
ตั้งแต่วันที่ .....เดือน.....พ.ศ. ....ถึงวันที่ .....เดือน.....พ.ศ. ....
รวม .....วัน ดังรายการต่อไปนี้

	รายการ	จำนวนเงิน		หมายเหตุ
1.	ค่าห้อง/ค่าอาหาร			
2.	อวัยวะเทียม/อุปกรณ์ที่ใช้ในการบำบัดรักษาโรค			
3.	ยาและสารอาหารทางเส้นเลือดที่ใช้ในโรงพยาบาล			
4.	ขากลับบ้าน			
5.	เวชภัณฑ์ที่ไม่ใช่ยา			
6.	บริการโลหิตและส่วนประกอบของโลหิต			
7.	ตรวจวินิจฉัยทางเทคนิคการแพทย์และพยาธิวิทยา			
8.	ตรวจวินิจฉัยและรักษาทางรังสีวิทยา			
9.	ตรวจวินิจฉัยโดยวิธีพิเศษอื่นๆ			
10.	อุปกรณ์ของและเครื่องมือทางการแพทย์			
11.	ผ่าตัด ทำคลอด ทำหัตถการ และบริการวิสัญญี			
12.	ค่าบริการทางการแพทย์			
13.	บริการทางทันตกรรม			
14.	บริการทางกายภาพบำบัด			
15.	บริการฝังเข็ม/การบำบัดของผู้ประกอบโรคศิลปะอื่นๆ			
16.	บริการอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการรักษาพยาบาล			
	รวมทั้งสิ้น			

จำนวนเงิน.....(ตัวอักษร) .....บาท

(ลงชื่อ) .....ผู้รับเงิน

แบบแจ้งการโอนเงินค่ารักษาพยาบาลให้กับสถานพยาบาลของทางราชการ

เลขที่คำขอ «คำขอเบิก»

วันที่ «วันที่»

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาล/อธิการบดี «รพ»

ข้าพเจ้า «ชื่อผู้ส่ง» ตำแหน่ง «ตำแหน่งผู้ส่ง» ขอแจ้งการโอนเงินค่ารักษาพยาบาลประเภท
ผู้ป่วยใน/ผู้ป่วยนอก ประจำเดือน «เดือนเบิก» พ.ศ.«ปีเบิก» ปีงบประมาณ พ.ศ.«ปีงบ» ให้แก่สถานพยาบาล «รพ»
รหัสผู้ขาย «รหัสผู้ขาย» หมายเลขบัญชี «เลขที่บัญชี» «ธนาคาร» เป็นจำนวนเงิน «จำนวนเงิน1» บาท
(«จำนวนเงิน2») เรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(.....)

อธิบดีกรมบัญชีกลางหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

แบบแจ้งการโอนเงินค่ารักษาพยาบาลให้กับสถานพยาบาลของเอกชน

เลขที่คำขอ «คำขอเบิก»

วันที่ «วันที่»

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาล «รพ.»

ข้าพเจ้า «ชื่อผู้ส่ง» ตำแหน่ง «ตำแหน่งผู้ส่ง» ขอแจ้งการโอนเงินค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยนอก /ผู้ป่วยใน ประจำเดือน «เดือนเบิก» พ.ศ. «ปีเบิก» ปังงบประมาณ พ.ศ. «ปีงบ» ให้แก่สถานพยาบาล «รพ.» ซึ่งเป็นสถานพยาบาลของเอกชน รหัสผู้ขาย «รหัสผู้ขาย» หมายเลขบัญชี «เลขที่บัญชี» «ธนาคาร» โดยได้หักภาษี ณที่จ่าย เป็นจำนวน «ภาษี1» บาท («ภาษี2») รวมเป็นจำนวนเงิน «รวมเงิน1» บาท («รวมเงิน2») เรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(.....)

อธิบดีกรมบัญชีกลางหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

แบบแจ้งการขอใช้สิทธิรับเงินค่ารักษาพยาบาลกรณีบุตรซึ่งเป็นเด็กแรกเกิด

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

เรื่อง ขอใช้สิทธิรับเงินค่ารักษาพยาบาลกรณีบุตรซึ่งเป็นเด็กแรกเกิด
 เรื่อง ผู้อำนวยกร.....(๑).....

ข้าพเจ้า .....(๒)..... เลขที่ประจำตัวประชาชน
 □-□□□□-□□□□□-□□-□ อายุ..... ปี ตำแหน่ง .....
 สังกัดกรม.....กระทรวง.....ขอรับรองสถานะของบุตร
 HN..... AN..... ว่า เป็นบุตรลำดับที่ ..... ของข้าพเจ้า ซึ่งมารดาของบุตร
 เข้ารับบริการคลอดบุตรในสถานพยาบาลแห่งนี้ โดยได้รับเลขอนุมัติ.....

ข้าพเจ้าสามารถขอใช้สิทธิเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลให้กับบุตรตามพระราชกฤษฎีกา
 เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้ ตามสิทธิที่กำหนดไว้ในกฎหมาย
 และข้าพเจ้ามีความประสงค์จะให้สถานพยาบาลเป็นผู้ขอใช้สิทธิรับเงินค่ารักษาพยาบาลแทนข้าพเจ้า
 และข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความข้างต้นเป็นจริงทุกประการ

ขอแสดงความนับถือ

.....(๓).....
 (.....)

คำอธิบาย

- (๑) ชื่อสถานพยาบาลของทางราชการ
- (๒) ให้ระบุชื่อผู้มีสิทธิและเลขที่ประจำตัวประชาชน
- (๓) ลายมือชื่อผู้มีสิทธิ (ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ผู้รับเบี้ยหวัดบ้านอายุ)

สำหรับเจ้าหน้าที่
 เลขอนุมัติที่ได้รับจาก สกส.
 □□□□□□

หมายเหตุ

๑. การเบิกค่ารักษาพยาบาลของบุตรประเภทผู้ป่วยในสถานพยาบาลของทางราชการครั้งต่อไป จะต้องถือปฏิบัติตาม
 หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ กล่าวคือ ใช้หนังสือ
 รับรองการมีสิทธิรับเงินค่ารักษาพยาบาลจากส่วนราชการ หรือให้สถานพยาบาลของทางราชการขอเลขอนุมัติผ่านระบบ
 เครือข่ายอินเตอร์เน็ต โดยฐานข้อมูลของบุตรจะต้องสมบูรณ์
๒. ผู้มีสิทธิควรติดต่อบริการด้านสังกัดเพื่อให้นายทะเบียนดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐของผู้มีสิทธิ
 ให้สมบูรณ์เพื่อประโยชน์ในการใช้สิทธิในการเบิกจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาล
๓. การเบิกค่ารักษาพยาบาลเด็กแรกเกิดกรณีนี้ไม่รวมถึง เด็กแรกเกิดซึ่งเป็นบุตรของบุตรผู้มีสิทธิ หรือเป็นบุตรของมารดา
 ผู้มีสิทธิ

คู่มือการปฏิบัติงาน สวัสดิการการศึกษาบุตร

ของ
นางสาวอุษุณีภาณีย์ ใจศิริ
ลูกจ้างชั่วคราว

กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

คำนำ

คู่มือการปฏิบัติงานเล่มนี้ ผู้จัดทำเรียบเรียง ขั้นตอน วิธีการปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการเบิกเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลของบุคลากรในสังกัด รวมถึงได้รวบรวมระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้ที่สนใจได้ศึกษาหรือนำไปปฏิบัติให้ถูกต้องเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อหน่วยงานต่อไป

อัญชิกาญจน์ ใจศิริ
ลูกจ้างชั่วคราว

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ.....	๑
บทที่ ๒ สารสำคัญของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง.....	๓
บทที่ ๓ แนวทาง/วิธีการการปฏิบัติตามกฎระเบียบ.....	๑๑
บทที่ ๔ บทสรุป.....	๑๒
แผนผังการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการการศึกษาบุตร.....	๑๗
๓.๒ ระยะเวลาในการยื่นขอเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร.....	๑๘
๓.๓ การใช้สิทธิ.....	๑๘
๓.๔ ขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร.....	๒๓
๓.๔ แผนผังสรุปขั้นตอนการขอเบิกเงินสวัสดิการค่าการศึกษาบุตร.....	๒๖-๒๗
เอกสารอ้างอิง.....	๒๘
ภาคผนวก ก.....	๒๙
ภาคผนวก ข.....	๓๐

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ ความสำคัญและความเป็นมา

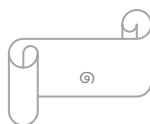
“สวัสดิการ” (welfare) หมายถึง บริการหรือกิจกรรมใด ๆ ที่หน่วยงานราชการหรือองค์กรธุรกิจเอกชน จัดให้มีขึ้น เพื่อให้ข้าราชการ พนักงานหรือผู้ที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์กรนั้น ๆ ได้รับความสะดวกสบาย ในการทำงาน มีความมั่นคงในอาชีพมีหลักประกันที่แน่นอนในการดำเนินชีวิตหรือได้รับประโยชน์อื่นใดนอกเหนือจาก เงินเดือน ค่าจ้างที่ได้รับอยู่เป็นประจำ ทั้งนี้เป็นสิ่งจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงาน มีขวัญและกำลังใจที่ดี เพื่อจะได้ใช้กำลังกาย ใจ และสติปัญญาความสามารถของตนในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ ไม่ต้องวิตกกังวล ปัญหายุ่งยากทั้งใน ด้านส่วนตัวและครอบครัว ทำให้มีความพึงพอใจในงานที่ทำ มีความรักและตั้งใจที่จะทำงานนั้น ให้นานที่สุด สำหรับสวัสดิการที่สมบูรณ์แบบนี้ จะต้องเป็นสวัสดิการที่ให้แกผู้ที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์กร ทั้งในขณะที่ทำงาน (on the job) นอกเวลางานแต่ยังอยู่ในที่ทำงาน (off the job within the workplace) นอกสถานที่ทำงาน (outside the workplace) นอกจากนั้นยังรวมถึงบุคคลในครอบครัวด้วย

สวัสดิการหรือสิทธิประโยชน์เป็นผลประโยชน์ทั้งที่เป็นตัวเงินและมีใช้ตัวเงิน ในภาคราชการ ได้แบ่ง สวัสดิการออกเป็น ๒ ส่วนคือ

(๑) สวัสดิการตามกฎหมาย เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียนบุตร สิทธิต่างๆ เช่น การลา

(๒) สวัสดิการนอกเหนือจากสวัสดิการตามกฎหมาย หรือสวัสดิการตามที่ส่วนราชการจัดเพิ่มเติม เช่น การให้กู้เงินจากการเคหะสงเคราะห์ การจัดบ้านพักหรือที่อยู่อาศัย การฌาปนกิจสงเคราะห์ ร้านค้า สวัสดิการ กีฬาและนันทนาการต่าง ๆ เงินช่วยเหลือค่าทำศพ เป็นต้น ซึ่งสวัสดิการในส่วนที่ ๒ นี้ ในแต่ละส่วน ราชการจะจัดให้มีขึ้นมากน้อยหรือไม่อย่างไรนั้น มีความแตกต่างกันด้านความสามารถ และแนวนโยบายของ แต่ละส่วนราชการ ดังนั้นผลประโยชน์คุณภาพ หรือความหลากหลายของสวัสดิการที่บุคลากรจะได้รับ จึงมีความแตกต่างกันไปด้วย

การจัดการองค์ความรู้เรื่อง “สวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร” เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการองค์ความรู้ในอีกหลายๆ กฎหมาย และระเบียบที่อยู่ในการกำกับดูแล และควบคุมของกรมบัญชีกลาง ซึ่งเงิน สวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร หรือค่าเล่าเรียนบุตรของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และผู้ได้รับเบี้ยหวัด บำนาญ ก็ถือว่าเป็นสวัสดิการตามกฎหมายที่กำหนดให้มีขึ้นเช่นกัน ตามพระราชกฤษฎีกา เงินสวัสดิการ เกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ. ๒๕๒๓ โดยอาศัยอำนาจตามความของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงินบางประเภท ตามงบประมาณ รายจ่าย พ.ศ. ๒๕๑๘ ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และ พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยในการจัดการองค์ความรู้เรื่อง “สวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร” ซึ่งปัจจุบัน กฎหมาย ระเบียบ โดยเฉพาะเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร ได้มีการเปลี่ยนแปลง และมีการกำหนดหลักเกณฑ์ขึ้นมาใหม่ เพื่อให้ผู้มีสิทธิได้รับประโยชน์ในการจัดสวัสดิการที่เหมาะสมจากทางราชการ กรมบัญชีกลางในฐานะหน่วยงานของรัฐบาลที่กำกับดูแล และบริหารการใช้จ่ายเงินของแผ่นดิน และดูแลเรื่อง การเบิกจ่ายเงินสวัสดิการของทางราชการ จึงได้จัดการองค์ความรู้ และจัดทำคู่มือสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษา ของบุตรขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา และเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงานของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ จึงได้รวบรวมองค์ความรู้ สำคัญ กฎหมาย ระเบียบ แนวปฏิบัติ หลักเกณฑ์ที่ปรับปรุงใหม่ และหนังสือเวียนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร ต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อรวบรวมองค์ความรู้ด้านสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร จากภายในภายนอกองค์กร และนำเข้าสู่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาจัดการให้สามารถเข้าใจได้ง่าย ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงได้ และเกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานยิ่งขึ้น

๒. เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๓ มีคู่มือสำหรับใช้เป็นฐานข้อมูลองค์ความรู้ และให้บุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๓ ใช้เป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐาน และเพิ่มพูนทักษะองค์ความรู้ เข้าถึงความรู้ในการพัฒนาตนเองให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๑.๓ ขอบเขตการจัดทำคู่มือสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร

การจัดการองค์ความรู้ เรื่อง สวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรได้สรุปสาระสำคัญของพระราชกฤษฎีกาคำสั่ง กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง แนวทางปฏิบัติในการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร ในสถานศึกษาของทางราชการและสถานศึกษาของเอกชน การยื่นขอใช้สิทธิ การอนุมัติ ระยะเวลาการยื่นขอใช้สิทธิเบิก และการเบิกจ่ายเงินตามประเภทและอัตราบำรุงการศึกษาและเงินค่าเล่าเรียนที่กำหนด ตลอดจนแนวทางการปฏิบัติงานในการเบิกสวัสดิการการศึกษาบุตร แบบฟอร์มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

บทที่ ๒

สาระสำคัญของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

การจัดการองค์ความรู้ในเรื่อง สวัสดิการเกี่ยวกับศึกษาของบุตร ได้รวบรวมองค์ความรู้สาระสำคัญของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง จำแนกเป็นประเด็นเพื่อให้ผู้ที่ศึกษาสามารถทำความเข้าใจได้ง่าย และเป็นปัจจุบัน

เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร เป็นเงินสวัสดิการหนึ่งของทางราชการที่กำหนดให้มีขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ. ๒๕๒๓ โดยอาศัยอำนาจตามความของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงินบางประเภทตามงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๑๘ ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ตลอดจนเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ และเพื่อให้ผู้มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการศึกษาของบุตรที่เหมาะสมจากทางราชการ

๒.๑ บทนิยาม

สถานศึกษาของทางราชการ หมายความว่า

- (๑) มหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่น ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือส่วนราชการอื่น หรือที่อยู่ในกำกับของรัฐ
- (๒) วิทยาลัยหรือสถานศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีฐานะเทียบเท่าวิทยาลัยในสังกัด หรืออยู่ในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ หรือส่วนราชการอื่นที่ ก.พ. รับรองคุณวุฒิ
- (๓) โรงเรียนในสังกัด หรืออยู่ในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการมหาวิทยาลัย วิทยาลัย องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง และให้หมายความรวมถึง โรงเรียนที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีการจัดระดับชั้นเรียนด้วย
- (๔) โรงเรียนในสังกัดหรืออยู่ในกำกับของส่วนราชการอื่น หรือองค์การของรัฐบาลที่ ก.พ.รับรอง คุณวุฒิ
- (๕) โรงเรียนในสังกัดส่วนราชการที่กระทรวงการคลังกำหนด
- (๖) สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีการจัดระดับชั้นเรียนในสังกัดส่วนราชการ

สถานศึกษาเอกชน หมายความว่า

- (๑) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
- (๒) โรงเรียนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาในระบบโรงเรียน และให้รวมถึงโรงเรียนนานาชาติ

เงินบำรุงการศึกษา หมายความว่า เงินประเภทต่าง ๆ ที่สถานศึกษาของทางราชการเรียกเก็บตามอัตราที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนราชการเจ้าสังกัด หรือที่กำกับมหาวิทยาลัย องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลองค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง หรือองค์การของรัฐบาล

เงินค่าเล่าเรียน หมายความว่า เงินค่าธรรมเนียมการเรียน หรือค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ซึ่งสถานศึกษาของเอกชนเรียกเก็บ ตามอัตราที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ

บุตร หมายความว่า บุตรโดยชอบด้วยกฎหมายซึ่งมีอายุครบ ๓ ปี แต่ไม่เกิน ๒๕ ปี ทั้งนี้ไม่รวมถึงบุตรบุญธรรม และบุตรซึ่งบิดามารดาได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของผู้อื่น

ปีการศึกษา หมายความว่า ปีการศึกษาที่กำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนราชการเจ้าสังกัด หรือที่กำกับมหาวิทยาลัย องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง หรือองค์การ ของรัฐบาล

ส่วนราชการผู้เบิก หมายความว่า ส่วนราชการซึ่งเบิกเงินจากกรมบัญชีกลาง หรือสำนักงานคลังจังหวัด

ส่วนราชการเจ้าสังกัด หมายความว่า ส่วนราชการที่ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำ มีอัตราเงินเดือน ค่าจ้าง และเลขที่ประจำตำแหน่งอยู่

๒.๒ ผู้มีสิทธิ

ผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร กำหนดไว้ตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ. ๒๕๒๓ มาตรา ๖ ได้แก่

๒.๒.๑ ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำซึ่งรับเงินเดือนหรือค่าจ้างจากเงินงบประมาณรายจ่าย หมวดเงินเดือน และค่าจ้างประจำของกระทรวง ทบวง กรม (ปัจจุบันคืองบบุคลากร) กรณีลูกจ้างประจำนั้น จะเป็นผู้มีสิทธิก็ต่อเมื่อได้รับค่าจ้างจากเงินงบประมาณรายจ่ายหมวดเงินเดือน และค่าจ้างประจำเท่านั้น ลูกจ้างประจำที่ได้รับค่าจ้างจากเงินงบประมาณประเภทอื่น ๆ ลูกจ้างที่ได้รับเงินเดือนจากเงินนอกงบประมาณ ไม่ใช่ผู้มีสิทธิ โดยข้าราชการซึ่งได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณรายจ่ายหมวดเงินเดือนและ ค่าจ้างประจำ ประกอบด้วย

- (๑) ข้าราชการพลเรือน
  - (๒) ข้าราชการครู
  - (๓) ข้าราชการฝ่ายตุลาการ
  - (๔) ข้าราชการฝ่ายอัยการ
  - (๕) ข้าราชการตำรวจ
  - (๖) ข้าราชการทหาร
  - (๗) ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย
  - (๘) ข้าราชการฝ่ายรัฐสภา
- ยกเว้น

- (๑) ข้าราชการการเมือง
- (๒) ข้าราชการตำรวจชั้นพลตำรวจที่อยู่ในระหว่างเข้ารับการอบรมในสถานศึกษาของกรมตำรวจซึ่งเป็นการศึกษาอบรมก่อนเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการประจำ
- (๓) ลูกจ้างชาวต่างประเทศซึ่งมีหนังสือสัญญาจ้าง

๒.๒.๒ ผู้ได้รับบำนาญปกติ หรือผู้ได้รับบำนาญพิเศษเหตุทุพพลภาพ ตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จ บำนาญ ข้าราชการ และทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัดตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเงินเบี้ยหวัดโดยผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ ที่จะถือว่าเป็นผู้มีสิทธิตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จะต้องเป็นผู้รับบำนาญปกติ ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ หรือผู้รับบำนาญพิเศษเหตุทุพพลภาพ ตามมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติ บำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ และทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัด ตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วย เงินเบี้ยหวัด พ.ศ. ๒๔๙๕

๒.๓ บุตรของผู้มีสิทธิ

บุตรของผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร ตามพระราชบัญญัติเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๓๒ และ พ.ศ. ๒๕๓๓ มีดังนี้

๒.๓.๑ บุตรคนที่ ๑ ถึงคนที่ ๓ โดยนับเรียงตามลำดับการเกิดก่อนหลัง ทั้งนี้ไม่ว่าเป็นบุตรที่เกิดจากการสมรสครั้งใด หรืออยู่ในอำนาจปกครองของตนหรือไม่

๒.๓.๒ บุตรที่เกินกว่า ๓ คน แต่ในจำนวน ๓ คนนั้น ตาย ภายพิการ จนไม่สามารถเล่าเรียนได้ หรือเป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ ที่ไม่ได้ศึกษาในสถานศึกษาที่มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร วิกัลจริต หรือจิตพินเพื่อนไม่สมประกอบ ก่อนอายุครบ ๒๕ ปีบริบูรณ์ ให้นำบุตรลำดับถัดไปมาแทนที่ได้ให้บุตรนั้นครบจำนวน ๓ คน โดยบุตรที่นำมาแทนที่นั้นสามารถเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรจากทางราชการได้ จนกว่าจะหมดสิทธิ

“คนไร้ความสามารถ” คือ คนวิกัลจริต และศาลสั่งให้ เป็นคนไร้ความสามารถ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๘)

“คนเสมือนไร้ความสามารถ” คือ บุคคลที่ไม่สามารถจัดทำกรงานของตนได้ เพราะภายพิการ หรือจิตพินเพื่อนไม่สมประกอบ และศาลได้สั่งเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ (ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ มาตรา ๓๒)

๒.๓.๓ กรณีผู้มีสิทธิผู้ใดยังไม่มีบุตร หรือมีบุตรที่มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร ยังไม่ครบ ๓ คน ต่อมา มีบุตรแฝดทำให้จำนวนบุตรเกิน ๓ คน ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับสวัสดิการสำหรับบุตร ตั้งแต่คนที่ ๑ ถึงคนสุดท้าย โดยบุตรแฝดดังกล่าว จะต้องเป็นบุตรซึ่งเกิดจากคู่สมรส หรือเป็นบุตรของตนเอง ในกรณีที่หญิงเป็นผู้ใช้สิทธิ

๒.๓.๔. การเป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้มีสิทธิ แยกพิจารณาเป็น ๒ กรณี ดังนี้

(๑) กรณีมารดาเป็นผู้มีสิทธิ เด็กที่เกิดจากหญิงผู้เป็นผู้มีสิทธิที่มีได้สมรสกับชายให้ถือว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของหญิงผู้มีสิทธินั้น (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔๖)

(๒) กรณีบิดาเป็นผู้มีสิทธิ จะถือว่าเป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของบิดา (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔๗) โดย

(ก) บิดาได้จดทะเบียนสมรสกับมารดาของบุตร

(ข) บิดาได้จดทะเบียนรับรองว่าเป็นบุตรของตนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔๘ วรรคหนึ่ง และพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พ.ศ. ๒๔๗๘ มาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง ได้บัญญัติหลักเกณฑ์การจดทะเบียนรับรองบุตรต้องทำตามแบบ คร. ๑๑ ต่อหน้านายทะเบียน ณ ที่ว่าการอำเภอหรือสำนักงานเขตที่จดทะเบียนรับรองบุตรให้ โดยบุตรและมารดาของบุตรต้องให้ความยินยอมด้วยตนเอง ต่อหน้านายทะเบียน ณ ที่ว่าการอำเภอหรือสำนักงานเขต หากบุตรหรือมารดาของบุตร คนใดคนหนึ่ง ไม่ได้ไปให้ความยินยอมด้วยตนเองต่อหน้านายทะเบียน ณ ที่ว่าการอำเภอหรือสำนักงานเขต หรือคัดค้าน หรือไม่ให้ความยินยอม การจดทะเบียนรับรองบุตรจะต้องมีคำพิพากษาของศาล โดยร้องต่อศาลให้มีคำพิพากษาให้บิดาจดทะเบียนรับเด็กเป็นบุตรได้ และให้บิดานำคำพิพากษา ไปขอจดทะเบียนต่อนายทะเบียน เพื่อให้ให้นายทะเบียนดำเนินการจดทะเบียนให้

อนึ่ง การจดทะเบียนรับรองบุตรที่ไม่ได้ดำเนินการ ตามประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์มาตรา ๑๕๔๘ วรรคหนึ่ง และพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พ.ศ. ๒๔๗๘ มาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง ไม่สามารถใช้เป็นเอกสารหลักฐาน การจดทะเบียน รับรองบุตร เพื่อขอใช้สิทธิเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรได้ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว๔๕๖ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๕

(ค) มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรของตน

๒.๔ หลักเกณฑ์ประเภท และอัตราเงินบำรุงการศึกษาและค่าเล่าเรียน

ตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๔๘ มาตรา ๘ การจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามประเภทและไม่เกินอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด ดังกรณีตัวอย่างตามหนังสือด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๓/ว ๒๕๗ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๙ ดังต่อไปนี้

๒.๔.๑ สถานศึกษาของทางราชการ

ประเภทและอัตราเงินบำรุงการศึกษาในสถานศึกษาของทางราชการ

๑.ระดับอนุบาลหรือเทียบเท่า	ไม่เกินปีละ	๕,๘๐๐ บาท
๒.ระดับประถมศึกษาหรือเทียบเท่า	ไม่เกินปีละ	๔,๐๐๐ บาท
๓.ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า	ไม่เกินปีละ	๔,๘๐๐ บาท
๔.ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.หรือเทียบเท่า	ไม่เกินปีละ	๔,๘๐๐ บาท
๕.ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า	ไม่เกินปีละ	๑๓,๐๐๐ บาท
๖.ระดับปริญญาตรี	ไม่เกินปีละ	๒๕,๐๐๐ บาท

เงินบำรุงการศึกษา ที่ให้เบิกจ่ายได้จะต้องเป็นเงินประเภทต่าง ๆ ที่สถานศึกษาของทางราชการเรียกเก็บตามอัตราที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนราชการเจ้าสังกัด หรือที่กำกับมหาวิทยาลัย องค์การบริหารส่วนจังหวัดเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์ปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง หรือองค์การของรัฐบาล

๒.๔.๒ สถานศึกษาของเอกชนประเภทสามัญศึกษา

(๑) สถานศึกษาที่ไม่รับเงินอุดหนุน

ค่าเล่าเรียนปีการศึกษาจะไม่เกิน

ระดับอนุบาลหรือเทียบเท่า	๑๓,๖๐๐ บาท
ระดับประถมศึกษาหรือเทียบเท่า	๑๓,๒๐๐ บาท
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า	๑๕,๘๐๐ บาท
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	๑๖,๒๐๐ บาท

(๒) สถานศึกษาที่รับเงินอุดหนุน

ค่าเล่าเรียนปีการศึกษาจะไม่เกิน

ระดับอนุบาลหรือเทียบเท่า	๔,๘๐๐ บาท
ระดับประถมศึกษาหรือเทียบเท่า	๔,๒๐๐ บาท
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า	๓,๓๐๐ บาท
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	๓,๒๐๐ บาท

(๓) สถานศึกษาประเภทอาชีวศึกษา

ก.หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่า

หลักสูตรไม่รับเงินอุดหนุน (ปีละไม่เกิน)

รับเงินอุดหนุน (ปีละไม่เกิน)

คหกรรมหรือคหกรรมศาสตร์	๑๖,๕๐๐ บาท	๓,๔๐๐ บาท
พาณิชยกรรมหรือบริหารธุรกิจ	๑๙,๙๐๐ บาท	๕,๑๐๐ บาท
ศิลปหัตถกรรม หรือศิลปกรรม	๒๐,๐๐๐ บาท	๓,๖๐๐ บาท
เกษตรกรรมหรือเกษตรศาสตร์	๒๑,๐๐๐ บาท	๕,๐๐๐ บาท

ช่างอุตสาหกรรมหรืออุตสาหกรรม	๒๔,๔๐๐ บาท	๗,๒๐๐ บาท
ประมง	๒๑,๑๐๐ บาท	๕,๐๐๐ บาท
อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	๑๙,๙๐๐ บาท	๕,๑๐๐ บาท
อุตสาหกรรมสิ่งทอ	๒๔,๔๐๐ บาท	๗,๒๐๐ บาท

ข. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวส.) หรือเทียบเท่าและหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) หรือเทียบเท่า ให้เบิกได้ครึ่งหนึ่งของจำนวนที่จ่ายจริง ของค่าเล่าเรียนปีการศึกษาละไม่เกินในประเภทวิชาหรือสายวิชา ดังนี้

- ช่างอุตสาหกรรม หรืออุตสาหกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทัศนศาสตร์ ปีการศึกษาละไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท

- พาณิชยกรรม หรือบริหารธุรกิจ ศิลปหัตถกรรม หรือศิลปกรรม การเกษตรกรรม หรือเกษตรศาสตร์ คหกรรมหรือคหกรรมศาสตร์ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ปีการศึกษาละไม่เกิน ๒๕,๐๐๐ บาท

๒.๔.๓ สถานศึกษาต่างประเทศ

ข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ประจำอยู่ในต่างประเทศ มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร ดังต่อไปนี้

(๑) บุตรที่ศึกษาในสถานศึกษาในประเทศที่ข้าราชการผู้นั้นมีตำแหน่งหน้าที่ประจำอยู่

(๒) บุตรที่ศึกษาในสถานศึกษานอกประเทศ ที่ข้าราชการผู้นั้นมีตำแหน่งหน้าที่ประจำ อยู่อันเนื่องมาจากประเทศซึ่งข้าราชการมีตำแหน่งหน้าที่ประจำอยู่ไม่มีสถานศึกษา ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษาจากสถาบันรับรองมาตรฐานสากล หรือเป็นประเทศ หรือเมืองที่มีภาวะความเป็นอยู่ไม่ปกติ ทั้งนี้การได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ประเภท หลักสูตร และอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งต้องเป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมาย และมีอายุไม่เกิน ๒๐ ปีบริบูรณ์ (ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินช่วยเหลือการศึกษาบุตร ของข้าราชการ ซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ประจำอยู่ในต่างประเทศ พ.ศ.๒๕๓๕)

๒.๕ การเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร

วิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรพ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ จำแนกเป็นประเด็น ดังนี้

๒.๕.๑ การใช้สิทธิ

(๑) กรณีผู้มีสิทธิมีคู่สมรสเป็นข้าราชการ หรือลูกจ้างประจำ หรือผู้ได้รับเบี้ยหวัด หรือผู้รับบำนาญ ให้คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ใช้สิทธิขอรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรทุกคนแต่เพียงฝ่ายเดียว

ก. ในกรณีที่ผู้มีสิทธิมีคู่สมรสเป็นข้าราชการ หรือลูกจ้างประจำ หรือผู้ได้รับบำนาญเบี้ยหวัดที่อยู่ ในส่วนราชการผู้เบิกแห่งเดียวกัน ผู้ใช้สิทธิจะต้องรับรองตนเองในใบเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรว่าตนเป็นผู้ใช้สิทธิเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรแต่เพียงฝ่ายเดียว

ข. กรณีผู้ใช้สิทธิมีคู่สมรสเป็นข้าราชการ หรือลูกจ้างประจำ หรือผู้ได้รับบำนาญเบี้ยหวัดอยู่ต่าง ส่วนราชการผู้เบิก และในกรณีที่ผู้ใช้สิทธิเปลี่ยนส่วนราชการ ผู้เบิกหลังจากที่มีการใช้สิทธิเบิกเงินสวัสดิการไปแล้ว ผู้ใช้สิทธิจะต้องแจ้งการใช้สิทธิเบิกเงินสวัสดิการ โดยขอให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดหรือส่วนราชการ ผู้เบิก บำนาญ หรือเบี้ยหวัด แจ้งการใช้สิทธิตามที่ผู้ใช้สิทธิร้องขอ ให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดหรือส่วนราชการผู้เบิก บำนาญหรือเบี้ยหวัดของคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งทราบ และตอบรับตามแบบที่กรมบัญชีกลางกำหนด

(๒) กรณีบิดา หรือมารดาที่ชอบด้วยกฎหมายของบุตรที่ได้หย่าตามกฎหมาย

ก. กรณี ผู้มีสิทธิ และคู่สมรสเป็นผู้มีสิทธิ ทั้งสองฝ่ายให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เป็นผู้ใช้สิทธิขอรับเงินสวัสดิการสำหรับบุตรของตนได้ แม้จะมีได้เป็นฝ่ายที่ปกครองหรืออุปการะเลี้ยงดูบุตรของตน กรณีที่อยู่ในส่วนราชการผู้เบิกแห่งเดียวกัน ผู้ใช้สิทธิจะต้องรับรองตนเองในใบเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรว่าตนเป็นผู้ใช้สิทธิเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรแต่เพียงฝ่ายเดียว กรณีที่อยู่ต่างส่วนราชการผู้เบิก และในกรณีที่ผู้ใช้สิทธิ เปลี่ยนส่วนราชการผู้เบิกหลังจากที่มีการใช้สิทธิเบิกเงินสวัสดิการไปแล้ว ผู้ใช้สิทธิจะต้องแจ้งการใช้สิทธิเบิกเงินสวัสดิการ โดยขอให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดหรือส่วนราชการผู้เบิกบ้านานาญหรือเบี้ยหวัดแจ้งการใช้สิทธิตามที่ผู้ใช้สิทธิร้องขอ ให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดหรือส่วนราชการผู้เบิกบ้านานาญหรือเบี้ยหวัดของคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งทราบ และตอบรับตามแบบที่กรมบัญชีกลางกำหนด

ข. กรณีผู้มีสิทธิฝ่ายเดียวเป็นข้าราชการ เมื่อหย่ากับคู่สมรส หรือแยกกันอยู่ โดยมีได้หย่ากันตามกฎหมายกับคู่สมรส ผู้มีสิทธิสามารถใช้สิทธิขอรับเงินสวัสดิการสำหรับบุตรของตนได้ แม้จะมีได้เป็นฝ่ายปกครองหรืออุปการะเลี้ยงดูบุตรของตน

ค. กรณีผู้มีสิทธิมีคู่สมรสซึ่งมีสิทธิ ได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรจากหน่วยงานอื่นหรือหย่า หรือแยกกันอยู่ โดยมีได้หย่ากันตามกฎหมาย แม้ผู้มีสิทธิจะมีได้เป็นฝ่ายปกครอง หรืออุปการะเลี้ยงดูบุตรของตน ผู้มีสิทธิสามารถใช้สิทธิขอรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรได้

ทั้งนี้ การใช้สิทธิดังกล่าวในครั้งแรกเจ้าหน้าที่การเงินของส่วนราชการเจ้าสังกัดเรียกเอกสารเพื่อประกอบการเบิกจ่าย แต่ละกรณี ดังนี้

- กรณีจดทะเบียนสมรส จดทะเบียนรับรองบุตร หรือศาลพิพากษาว่าเป็นบุตร ให้แนบหลักฐานตามกรณีดังกล่าว

- กรณีที่มีการหย่ากันตามกฎหมายให้แนบสำเนาทะเบียนการหย่า

(๓) กรณีผู้มีสิทธิพ้นจากราชการ หรือถึงแก่กรรมก่อนที่จะใช้สิทธิ ให้ยื่นใบเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร ณ ส่วนราชการผู้เบิกบ้านานาญ หรือเบี้ยหวัดหรือสำนักงานที่รับราชการครั้งสุดท้าย

(๔) กรณีผู้มีสิทธิไม่สามารถลงลายมือชื่อ หรือไม่สามารถยื่นใบเบิกเงินด้วยตนเอง

ก. กรณีตายให้ทายาทตามกฎหมาย หรือผู้จัดการมรดกเป็นผู้ยื่นใบเบิกเงินสวัสดิการ

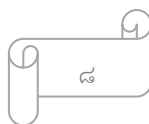
ข. กรณีผู้มีสิทธิมีสติสัมปชัญญะ แต่ไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้พิมพ์ลายนิ้วมือแทนการลงลายมือชื่อ พร้อมพยานสองคนลงลายมือชื่อรับรอง และให้บุคคลในครอบครัวเป็นผู้ยื่นใบเบิกเงินสวัสดิการ

ค. ผู้มีสิทธิไม่รู้สีกตัว หรือไม่มีสติสัมปชัญญะ แต่ยังไม่มีความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ ให้บุคคลในครอบครัวเป็นผู้ยื่นใบเบิกเงินสวัสดิการ พร้อมกับหนังสือรับรองของแพทย์ผู้ทำการรักษาว่าไม่รู้สีกตัว หรือไม่มีสติสัมปชัญญะ เพียงพอที่จะดำเนินการได้ หากไม่มีบุคคลดังกล่าวให้อยู่ในดุลพินิจของผู้บังคับบัญชา ที่จะพิจารณาเห็นสมควรให้ผู้ใดเป็นผู้ดำเนินการแทน

(๕) กรณีบุตรของข้าราชการ หรือลูกจ้างประจำที่เสียชีวิตจากการปฏิบัติงานอันเนื่องมาจากสถานการณ์ความไม่สงบในเขตพื้นที่จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส และในเขตพื้นที่อำเภอจะนะ อำเภอเทพา อำเภอนาทวี และอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือการศึกษาของบุตรต่อไปจนกว่าจะหมดสิทธิ

ก. กรณีบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ให้คู่สมรสของข้าราชการ หรือลูกจ้างประจำ ที่เสียชีวิต หรืออยู่ในอำนาจปกครอง เป็นผู้ลงลายมือชื่อ

ข. กรณีบุตรบรรลุนิติภาวะแล้วให้บุตร หรือ คู่สมรสของผู้ตายเป็นผู้ดำเนินการ

๒.๕.๒ ผู้มีอำนาจอนุมัติให้เบิกจ่ายเงินสวัสดิการฯ

(๑) หน่วยงานในราชการบริหารส่วนกลาง ให้เป็นอำนาจของหัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมมอบหมาย ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน หรือตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ หรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ ๖ หรือเทียบเท่า หรือผู้ที่มียศตั้งแต่พันโท นาวาโท นาวาอากาศโท หรือพันตำรวจโท ขึ้นไป

(๒) ส่วนราชการในราชการบริหารส่วนกลาง ที่มีสำนักงานอยู่ในส่วนภูมิภาค หรือแยกต่างหากจากกระทรวง ทบวง กรม หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม จะมอบหมายให้หัวหน้าหน่วยงานนั้น เป็นผู้อนุมัติการเบิกจ่ายเงินก็ได้

(๓) ส่วนราชการในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ให้หัวหน้าส่วนราชการผู้เบิกเป็นผู้อนุมัติ เว้นแต่การเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตรของหัวหน้าส่วนราชการ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือ ผู้ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นผู้อนุมัติ

(๔) หัวหน้าส่วนราชการผู้เบิกชำนาญ หรือเชี่ยวชาญ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้มีอำนาจ อนุมัติให้เบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตรของผู้ชำนาญ หรือเชี่ยวชาญ

(๕) การอนุมัติการเบิกจ่ายเงินค่าการศึกษาของบุตรของข้าราชการ ที่ได้รับคำสั่ง ให้ไปช่วยปฏิบัติราชการ ณ หน่วยงานอื่น ในสังกัดเดียวกัน แต่อยู่ต่างส่วนราชการผู้เบิก หรือหน่วยงานต่างสังกัด ซึ่งยังรับเงินเดือนจากสังกัดเดิม ให้ยื่นขอรับเงินสวัสดิการ เกี่ยวกับการศึกษาของบุตร ณ ส่วนราชการที่ไปช่วยปฏิบัติราชการได้ โดยให้ผู้มีอำนาจ อนุมัติการเบิกจ่าย ณ ส่วนราชการที่ไปช่วยปฏิบัติราชการเป็นผู้อนุมัติ ทั้งนี้ ผู้มีสิทธิต้องยื่นหนังสือแสดงเจตนาขอรับเงินสวัสดิการแจ้งต่อส่วนราชการที่ไปช่วยปฏิบัติราชการ และเมื่อส่วนราชการที่ไปช่วยปฏิบัติราชการได้รับหนังสือดังกล่าวแล้วให้ส่งสำเนาฉบับ หรือภาพถ่ายหนังสือซึ่งมีการรับรองสำเนาถูกต้องให้ส่วนราชการผู้เบิกของผู้มีสิทธิทราบด้วย

๒.๕.๓ ระยะเวลาการขอเบิก

(๑) กรณีปกติ

ก. การขอยื่นขอใช้สิทธิเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร กรณีสถานศึกษาเก็บเงินเป็นรายภาคเรียนต้องยื่นหลักฐานขอเบิกภายใน ๑ ปี นับตั้งแต่วันเปิดภาคเรียนของแต่ละภาค

ข. การขอยื่นขอใช้สิทธิเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร กรณีสถานศึกษา เก็บเงินค่าศึกษาครั้งเดียวตลอดปี ต้องยื่นหลักฐานขอเบิกภายใน ๑ ปี นับตั้งแต่วันเปิดภาคเรียนต้นของปีการศึกษานั้น ๆ

(๒) กรณียื่นเรื่องขอใช้สิทธิขอเบิกเงินสวัสดิการค่าศึกษาบุตรเกิน ๑ ปี

ก. กรณีถูกสั่งพักราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน แต่ปรากฏภายหลังว่า ได้รับเงินเดือน ในระหว่างถูกสั่งพักราชการ หรือในระหว่างถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้ผู้มีสิทธิยื่นใบเบิกเงินสวัสดิการภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่กรณีถึงที่สุด

ข. กรณีผู้มีสิทธิมีความจำเป็นต้องขออนุญาตผ่อนผันต่อสถานศึกษาในการชำระเงินล่าช้า กรณีนี้ ให้ผู้มีสิทธิยื่นใบเบิกเงินสวัสดิการภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ออกหลักฐาน การรับเงินของสถานศึกษา

ค. กรณีบุตรของผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร กู้ยืมเงินเรียน จากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) และกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา ที่ผูกกับรายได้ในอนาคต (กรอ.) ให้นำหลักฐานมายื่นใบเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับ การศึกษาบุตรได้ภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่ออกหลักฐานการรับเงินของสถานศึกษา

๒.๕.๔ หลักฐานการรับเงินของสถานศึกษา อย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อ สถานที่อยู่ หรือที่ทำการของสถานศึกษาผู้รับเงิน
- (๒) วัน เดือน ปี ที่รับเงิน
- (๓) รายการแสดงการรับเงินระบุว่าเป็นค่าอะไร
- (๔) จำนวนเงินทั้งตัวเลข และตัวอักษร
- (๕) ลายมือชื่อของผู้รับเงิน

ในกรณีที่สถานศึกษามีข้อตกลงกับธนาคารในการรับชำระเงินบำรุงการศึกษาหรือเงินค่าเล่าเรียนของสถานศึกษาให้ใช้ใบแจ้งการชำระเงินและหรือใบเสร็จรับเงินของสถานศึกษาซึ่งมี รายการตามระเบียบกำหนดเป็นหลักฐานการขอรับเงินของสถานศึกษา

ในกรณีที่ผู้มีสิทธิได้รับหลักฐานการรับเงินของสถานศึกษาแล้ว แต่เกิดสูญหายให้ใช้ สำเนาหลักฐานการรับเงินของสถานศึกษา ซึ่งผู้รับเงินรับรองเป็นเอกสารประกอบการขอเบิกเงินแทนได้

ผู้มีสิทธิสามารถนำหลักฐานการชำระค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรที่สถานศึกษาในประเทศ ได้จัดหลักฐานการศึกษาที่เป็นความร่วมมือ/ข้อตกลง/จัดโครงการพิเศษกับ สถานศึกษาในต่างประเทศ ยื่นขอเบิกได้ตามประเภทและอัตราฯ เช่นเดียวกับสถานศึกษาใน ประเทศ โดยสถานศึกษาในประเทศเป็นผู้รับรองหลักฐาน และมีค่าแปลเป็นภาษาไทยตาม หนังสือที่ กค ๐๔๒๒/ว ๑๕๒ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๙

บทที่ ๓
แนวทาง/วิธีการการปฏิบัติตามกฎระเบียบ

๓.๑ หลักเกณฑ์การจ่ายเงินสวัสดิการการศึกษาของบุตร

ตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้จ่ายเงินช่วยเหลือค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร ให้กับผู้ที่มีสิทธิที่มีบุตรเข้าข่ายได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร โดยบุตรต้องเข้าศึกษาในสถานศึกษาของทางราชการ หรือสถานศึกษาของเอกชน และเบิกค่าการศึกษาบุตร ตามอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด

หลักเกณฑ์การจ่ายเงินสวัสดิการการศึกษาบุตร ประกอบด้วย ผู้มีสิทธิ บุตรที่เข้าศึกษาในสถานศึกษาของทางราชการ และในสถานศึกษาเอกชน ปรากฏรายละเอียด ตามแผนผังการเบิกจ่ายเงิน สวัสดิการการศึกษาของบุตร ดังนี้

๓.๑.๑ การตรวจสอบสิทธิ และเอกสารหลักฐานการเบิกเงินสวัสดิการค่าการศึกษาของบุตร

(๑) ตรวจสอบสิทธิผู้ขอเบิกว่าเป็นผู้มีสิทธิเบิกค่าศึกษาของบุตรสำหรับภาคการศึกษา หรือปีการศึกษาที่ยื่นขอใช้สิทธิเบิกหรือไม่ เช่น เป็นข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ผู้รับเบี้ยหวัด บำนาญ และผู้รับบำนาญพิเศษเหตุทุพพลภาพ

(๒) ตรวจสอบบุตรของผู้มีสิทธิ ตามเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องในแต่ละกรณี เพื่อประกอบการพิจารณาว่าเป็นบุตรที่สามารถนำค่าการศึกษาของบุตรมายื่นขอเบิกได้ตามกฎหมาย ดังนี้

ก. เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมาย

ข. อายุ ๓ ขวบแต่ไม่เกิน ๒๕ ปี

ค. เป็นบุตรลำดับที่ ๑ - ๓

(๓) ตรวจสอบว่ายื่นเอกสารขอเบิกเกิน ๑ ปี นับแต่วันเปิดภาคเรียนของแต่ละภาค หรือนับแต่วันเปิดภาคเรียนแรกของปีการศึกษานั้น ๆ หรือไม่ หากเกิน ๑ ปี ให้ตรวจสอบว่าเพราะอะไร เข้าตามหลักเกณฑ์การขอยื่นเบิกเกิน ๑ ปี ที่ไม่ต้อง ขอทำความตกลงกระทรวงการคลังหรือไม่

(๔) ตรวจสอบประเภทสถานศึกษา/ค่าใช้จ่ายที่ขอเบิกว่าเป็นไปตามประกาศของสถานศึกษาที่ได้รับการอนุมัติให้เรียกเก็บได้ และไม่เกินอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด

๓.๑.๒ หลักฐานที่ใช้ประกอบการเบิกเงินสวัสดิการค่าการศึกษาของบุตร

(๑) กรณีบิดาเป็นผู้เบิก

ก. ใบเบิกสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร (แบบ ๗๒๒๓) โดยผู้มีสิทธิต้องกรอกข้อมูลให้ถูกต้อง ครบถ้วนทุกรายการ

ข. ใบเสร็จรับเงินของสถานศึกษาที่แสดงรายการ ชื่อ/ที่อยู่ของสถานศึกษา วัน เดือน ปี ที่รับเงิน ชื่อ - สกุล นักเรียน ประจำปีการศึกษา ภาคการศึกษา รายการแสดงการรับเงิน จำนวนเงินทั้งตัวเลขและตัวอักษรลายมือชื่อผู้รับเงินของสถานศึกษา (กรณีชำระเงินผ่านธนาคาร ใบแจ้งการชำระเงิน/ใบเสร็จรับเงินลายมือชื่อผู้รับเงินของเจ้าหน้าที่ธนาคาร)

บทที่ ๔ บทสรุป

บทสรุปการจัดการองค์ความรู้ในเรื่อง สวัสดิการเกี่ยวกับศึกษาบุตร ขอสรุปสาระสำคัญที่บุคลากรผู้เกี่ยวข้องควรทราบในสาระสำคัญของกฎหมาย และหลักเกณฑ์การจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษา ของบุตร ดังนี้

๔.๑ กฎหมายระเบียบและหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง

๔.๑.๑ กฎหมาย

- (๑) พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ. ๒๕๒๓
- (๒) พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๒
- (๓) พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๓
- (๔) พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๔
- (๕) พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๘
- (๖) พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๐
- (๗) พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๔

๔.๑.๒ ระเบียบ

- (๑) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ. ๒๕๕๑
- (๒) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓

๒๕๕๓

(๓) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินช่วยเหลือการศึกษาของบุตรของข้าราชการและลูกจ้างประจำที่เสียชีวิตจากการปฏิบัติงานในเขตพื้นที่ จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส และในเขตพื้นที่อำเภอจะนะ อำเภอเทพา อำเภอนาหวี และอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา พ.ศ. ๒๕๕๓

(๔) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินช่วยเหลือการศึกษาบุตรของข้าราชการซึ่งมีตำแหน่ง หน้าที่ประจำอยู่ในต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๓๕

๔.๑.๓ หนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง

- (๑) หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๙.๕/ว ๓๖๓ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๔๘
- (๒) หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๒๒.๓/ว ๑๑๖ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๑
- (๓) หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๒๒.๓/ว ๑๐๓ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๒
- (๔) หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๒๒.๓/ว ๓๙๐ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๒
- (๕) หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๒๒.๓/ว ๑๑๔ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒
- (๖) หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๒๒.๓/ว ๙๒ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๓
- (๗) หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๒๒.๓/ว ๒๐๑ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๓
- (๘) หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๔๕๖ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๔
- (๙) ด่วนที่สุดที่ กค ๐๔๒๒.๓/ว ๒๑ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗
- (๑๐) ด่วนที่สุดที่ กค ๐๔๒๒.๓/ว ๘๐ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๗
- (๑๑) ที่ กค ๐๔๒๒.๓/ว ๑๕๒ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๘
- (๑๒) ด่วนที่สุดที่ กค ๐๔๒๒.๓/ว ๒๕๗ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๙

๔.๒ สารสำคัญของกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง

๔.๒.๑ ผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร ได้แก่

- (๑) ข้าราชการ
- (๒) ลูกจ้างประจำ
- (๓) ผู้รับเบี้ยหวัด
- (๔) ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเหตุทุพพลภาพ

๔.๒.๒ บุตรของผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร

- (๑) บุตรชอบด้วยกฎหมาย
- (๒) บุตรอายุครบ ๓ ปี แต่ไม่เกิน ๒๕ ปี
- (๓) เป็นบุตรลำดับที่ ๑ - ๓ นับเรียงลำดับการเกิด ทั้งนี้ ไม่ว่าเป็นบุตรที่เกิดจากการสมรส ครั้งใด

หรืออยู่ในอำนาจปกครองของตนหรือไม่

(๔) กรณีผู้มีสิทธิไม่มีบุตรหรือมีบุตรไม่ครบ ๓ คน ต่อมา มีบุตรแฝด ทำให้จำนวนบุตรเกิน ๓ คน สามารถเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรได้ตั้งแต่คนที่หนึ่งถึงคนสุดท้าย

๔.๒.๓ การแทนที่ของบุตรสามารถแทนที่ได้จากกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) ตาย
- (๒) พิการ
- (๓) ไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) วิกลจริต หรือ จิตฟั่นเฟือน (ทั้งนี้ ก่อนอายุครบ ๒๕ ปีบริบูรณ์)

๔.๒.๔ หลักเกณฑ์ ประเภท และอัตราเงินบำรุงการศึกษาและค่าเล่าเรียน

(๑) ประเภทและอัตราเงินบำรุงการศึกษาและค่าเล่าเรียนของสถานศึกษาของทางราชการ และสถานศึกษาของเอกชน ปัจจุบันปฏิบัติตามหนังสือกรมบัญชีกลางด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๓/ว ๓๙๐ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๒ ซึ่งจะมีการปรับปรุงตามความเหมาะสม

(๒) การใช้สิทธิเบิกเงินค่าช่วยเหลือการศึกษาของบุตรของข้าราชการ ซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ประจำอยู่ในต่างประเทศ ปัจจุบันปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินช่วยเหลือการศึกษาบุตรของข้าราชการ ซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ประจำอยู่ในต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๓๕

๔.๓ การเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร

๔.๓.๑ การใช้สิทธิ

(๑) กรณีผู้มีสิทธิมีคู่สมรสเป็นข้าราชการ หรือลูกจ้างประจำ หรือผู้ได้รับบำนาญ หรือ เบี้ยหวัด ให้คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ใช้สิทธิขอรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรทุกคนแต่เพียงฝ่ายเดียว

(๒) กรณีบิดาหรือมารดาที่ชอบด้วยกฎหมายของบุตรที่ได้หย่ากันตามกฎหมาย ให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ใช้สิทธิขอรับเงินสวัสดิการสำหรับบุตรของตนได้โดยจะต้องรับรองตนเอง ว่าเป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือ และเป็นผู้ใช้สิทธิเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรแต่เพียงฝ่ายเดียวและแจ้งการใช้สิทธิตามหนังสือแจ้งการใช้สิทธิ (แบบ ๗๒๑๙) โดยส่วนราชการเจ้าสังกัด แจ้งขอใช้สิทธิให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดของคู่สมรสอีกฝ่ายได้ทราบ ส่วนราชการเจ้าสังกัดของคู่สมรสทำหนังสือตอบรับการใช้สิทธิ (แบบ ๗๒๒๐) ให้กับส่วนราชการเจ้าสังกัดของผู้ใช้สิทธิขอรับเงินสวัสดิการทราบ

(ก) กรณีเป็นผู้มีสิทธิทั้งคู่อุ่อยู่ต่างส่วนราชการผู้เบิก ก่อนการยื่นขอใช้สิทธิเบิกเงินสวัสดิการ เกี่ยวกับศึกษาของบุตร ให้คู่สมรสฝ่ายที่ต้องการใช้สิทธิเบิกเงินสวัสดิการ แจ้งความประสงค์ จะเป็นผู้ใช้สิทธิเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร แก่ส่วนราชการเจ้าสังกัด หรือ ส่วนราชการผู้เบิกบ้านาญหรือเปี้ยหวัด โดยให้ส่วนราชการเจ้าสังกัด หรือส่วนราชการผู้เบิกบ้านาญ หรือ เปี้ยหวัด ทำหนังสือแจ้งการใช้สิทธิ (แบบ ๗๒๑๙) ให้ส่วนราชการผู้เบิกบ้านาญ หรือเปี้ยหวัดของคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งทราบ เมื่อส่วนราชการเจ้าสังกัดที่ได้รับแจ้ง ทำหนังสือตอบรับการแจ้งการใช้สิทธิ (แบบ ๗๒๒๐) ให้กับส่วนราชการของผู้ใช้สิทธิเบิก เงินสวัสดิการ

(ค) กรณีมีคำสั่งให้ไปช่วยปฏิบัติราชการซึ่งอยู่ต่างส่วนราชการผู้เบิก ให้ผู้มีสิทธิจัดทำหนังสือ แสดงเจตนาขอรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร ตามแบบที่กรมบัญชีกลางกำหนด (แบบ ๗๒๒๑) แจ้งต่อส่วนราชการที่ไปช่วยปฏิบัติราชการ เมื่อส่วนราชการที่ไปช่วยปฏิบัติราชการ ได้รับหนังสือดังกล่าวแล้ว ให้ส่งคู่มือ หรือภาพถ่ายหนังสือซึ่งมีการรับรองความถูกต้อง ให้ส่วนราชการผู้เบิกของผู้มีสิทธิทราบ

(ง) กรณีผู้มีสิทธิพ้นจากราชการ หรือถึงแก่กรรมก่อนที่จะใช้สิทธิ ให้ยื่นใบเบิกเงินสวัสดิการ ณ ส่วนราชการผู้เบิกบ้านาญหรือเปี้ยหวัด หรือสำนักงานที่รับราชการครั้งสุดท้าย

(ข) ผู้มีสิทธิไม่สามารถลงลายมือชื่อในใบเบิกเงินสวัสดิการ หรือไม่สามารถยื่นใบเบิกเงินด้วยตนเอง กรณีถึงแก่กรรมก่อนยื่นขอใช้สิทธิเบิกเงินสวัสดิการ ให้ทายาทตามกฎหมาย หรือผู้จัดการมรดกเป็นผู้ยื่นใบเบิกเงินสวัสดิการ

(ฉ) ผู้มีสิทธิมีสติสัมปชัญญะ แต่ไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้พิมพ์ลายนิ้วมือแทนการลงลายมือชื่อ พร้อมพยาน ๒ คน ลงลายมือชื่อรับรอง และให้บุคคลในครอบครัว เป็นผู้ยื่นใบเบิกเงินสวัสดิการ

(ช) ผู้มีสิทธิไม่รู้สีกตัวหรือไม่มีสติสัมปชัญญะ แต่ยังไม่มีความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ ให้บุคคลในครอบครัวเป็นผู้ยื่นใบเบิกเงินสวัสดิการพร้อมกับหนังสือรับรองของแพทย์ผู้ทำการรักษาว่าไม่รู้สีกตัว หรือไม่มีสติสัมปชัญญะเพียงพอที่จะดำเนินการได้ หากไม่มีบุคคลดังกล่าวให้อยู่ในดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาที่จะพิจารณาเห็นสมควรให้ผู้ใดเป็นผู้ดำเนินการแทน

(ซ) กรณีบุตรของข้าราชการหรือลูกจ้างประจำที่เสียชีวิตจากการปฏิบัติงานอันเนื่องมาจากสถานการณ์ความไม่สงบในเขตพื้นที่จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส และในเขตพื้นที่อำเภอจะนะ อำเภอเทพา อำเภอนาทวี และอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือการศึกษาของบุตรต่อไปจนกว่าจะหมดสิทธิ

๔.๓.๒ ผู้มีอำนาจอนุมัติให้เบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร ได้แก่

(๑) หน่วยงานราชการบริหารส่วนกลาง เป็นอำนาจหัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หรือผู้ที่ หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมมอบหมาย

(๒) หน่วยงานราชการบริหารส่วนกลางที่มีสำนักงานอยู่ในส่วนภูมิภาค หรือแยกต่างหากจากกระทรวง กรม หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมจะมอบหมายให้หัวหน้าหน่วยงานนั้น เป็นผู้อนุมัติก็ได้

(๓) หน่วยงานราชการบริหารส่วนภูมิภาคให้เป็นอำนาจหัวหน้าส่วนราชการผู้เบิก เว้นแต่การเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตรของหัวหน้าส่วนราชการ ให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย

(๔) ผู้ได้รับบ้านาญหรือเปี้ยหวัดให้เป็นอำนาจหัวหน้าส่วนราชการผู้เบิกบ้านาญ หรือเปี้ยหวัด หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

(๕) ผู้ที่ได้รับคำสั่งให้ไปช่วยปฏิบัติราชการยังหน่วยงานอื่นในสังกัดส่วนราชการเดียวกัน แต่อยู่ต่าง ส่วนราชการผู้เบิกหรือในส่วนราชการต่างสังกัด ซึ่งยังรับเงินเดือนจากสังกัดเดิม เป็นอำนาจหัวหน้าหน่วยงาน ในส่วนราชการที่ไปช่วยปฏิบัติราชการ

๔.๓.๓ ระยะเวลาการขอเบิก

(๑) กรณีปกติ

ก. ภายใน ๑ ปี นับแต่วันเปิดภาคเรียนของแต่ละภาคสำหรับสถานศึกษาที่เรียกเก็บเป็น รายภาคเรียน

ข. ภายใน ๑ ปี วันเปิดภาคเรียนภาคต้นของปีการศึกษา สำหรับสถานศึกษาที่เรียกเก็บเงิน ค่า การศึกษาครั้งเดียวตลอดปี

(๒) กรณียื่นเรื่องขอใช้สิทธิขอเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรเกิน ๑ ปี

ก. กรณีถูกสั่งพักราชการ ให้ยื่นใบเบิกเงินสวัสดิการภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่กรณีถึงที่สุด

ข. กรณีผู้มีสิทธิมีความจำเป็นต้องขอผ่อนผัน ให้ยื่นใบเบิกเงินสวัสดิการภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ ออกหลักฐานการรับเงินของสถานศึกษา

ค. กรณีบุตรของผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรกู้ยืมเงินเรียน จาก กยศ./กรอ. ให้ ยื่นใบเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ออกหลักฐานการรับเงินของสถานศึกษา

๔.๓.๔ หลักฐานประกอบการเบิกจ่ายเงินเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร

(๑) ใบเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร (แบบ ๗๒๒๓)

(๒) ใบเสร็จรับเงินค่าการศึกษาของสถานศึกษาที่แสดงรายการ ก. ชื่อ/ที่อยู่ของสถานศึกษาผู้รับเงิน

ข. วัน เดือน ปี ที่รับเงิน

ค. รายการแสดงการรับเงินระบุว่าเป็นค่าอะไร

ง. จำนวนเงินทั้งตัวเลข ตัวอักษร

จ. ลายมือชื่อผู้รับเงิน

(๓) ใบอนุญาตให้เก็บค่าเล่าเรียนของสถานศึกษาเอกชน

(๔) หลักฐานอื่นๆ เช่น สำเนาทะเบียนสมรส สำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาสูติบัตร สำเนาใบรับรองบุตร สำเนาใบมรณะบัตร (กรณีหญิงใช้สิทธิเบิกแทนสามีที่ถึงแก่กรรม) สำเนาใบเปลี่ยนชื่อ เปลี่ยนนามสกุล เป็นต้น

๔.๓.๕ แบบฟอร์มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๑) แบบ ๗๒๑๙ หนังสือแจ้งการใช้สิทธิ

(๒) แบบ ๗๒๒๐ หนังสือตอบรับการแจ้งการใช้สิทธิ

(๓) แบบ ๗๒๒๑ หนังสือแสดงเจตนาขอรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร (กรณีผู้มีสิทธิ ได้รับคำสั่งให้ไปช่วยปฏิบัติราชการ)

(๔) แบบ ๗๒๒๓ ใบเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร

(๕) แบบ ๗๒๒๒ หนังสือใบสำคัญเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร

(๖) แบบใบเบิกเงินสวัสดิการแบบใบเบิกเงินช่วยเหลือการศึกษาของบุตรทำเย็บ กระทบวงกระดาษด้วยวิธีการเบิกจ่ายช่วยเหลือการศึกษาของบุตรของข้าราชการ และลูกจ้างประจำที่เสียชีวิต จากการปฏิบัติงานในเขตพื้นที่จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส และในเขตพื้นที่อำเภอจะนะ อำเภอเทพา อำเภอนาทวี และอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา พ.ศ. ๒๕๕๓

สาระสำคัญของกฎหมายและหลักเกณฑ์การจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร ได้รวบรวมขึ้นเพื่อให้บุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคพื้นดิน เขต ๓ ผู้ปฏิบัติงานของส่วนราชการ และบุคคลผู้สนใจ ใช้เป็นเอกสารในการศึกษาและค้นคว้าในเรื่องการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการการศึกษาของบุตร ซึ่งเป็นประโยชน์ในทางวิชาการ และการพัฒนาองค์ความรู้ให้กับบุคลากรของหน่วยงานภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ค. หลักฐานที่แสดงว่าส่วนราชการเจ้าสังกัดของสถานศึกษาอนุญาตให้เรียกเก็บ เงินบำรุง การศึกษากรณีสถานศึกษาของทางราชการ หรือ เงินค่าเล่าเรียน กรณีสถานศึกษาของเอกชน

ง. สำเนาสูติบัตร หรือ สำเนาทะเบียนบ้านของบุตร

จ. สำเนาทะเบียนสมรส (ระหว่างผู้ขอเบิกและคู่สมรส) หรือ สำเนาหนังสือรับรองบุตร หรือ สำเนาคำพิพากษาศาลว่าเป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมาย หรือ สำเนาทะเบียนหย่า

ฉ. ใบเปลี่ยนชื่อ - สกุล (ถ้ามี)

(๒) กรณีมารดาเป็นผู้เบิก

ก. ใบเบิกสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร (แบบ ๗๒๒๓) โดยผู้มีสิทธิต้องกรอก ข้อมูลให้ ครบถ้วนทุกรายการ

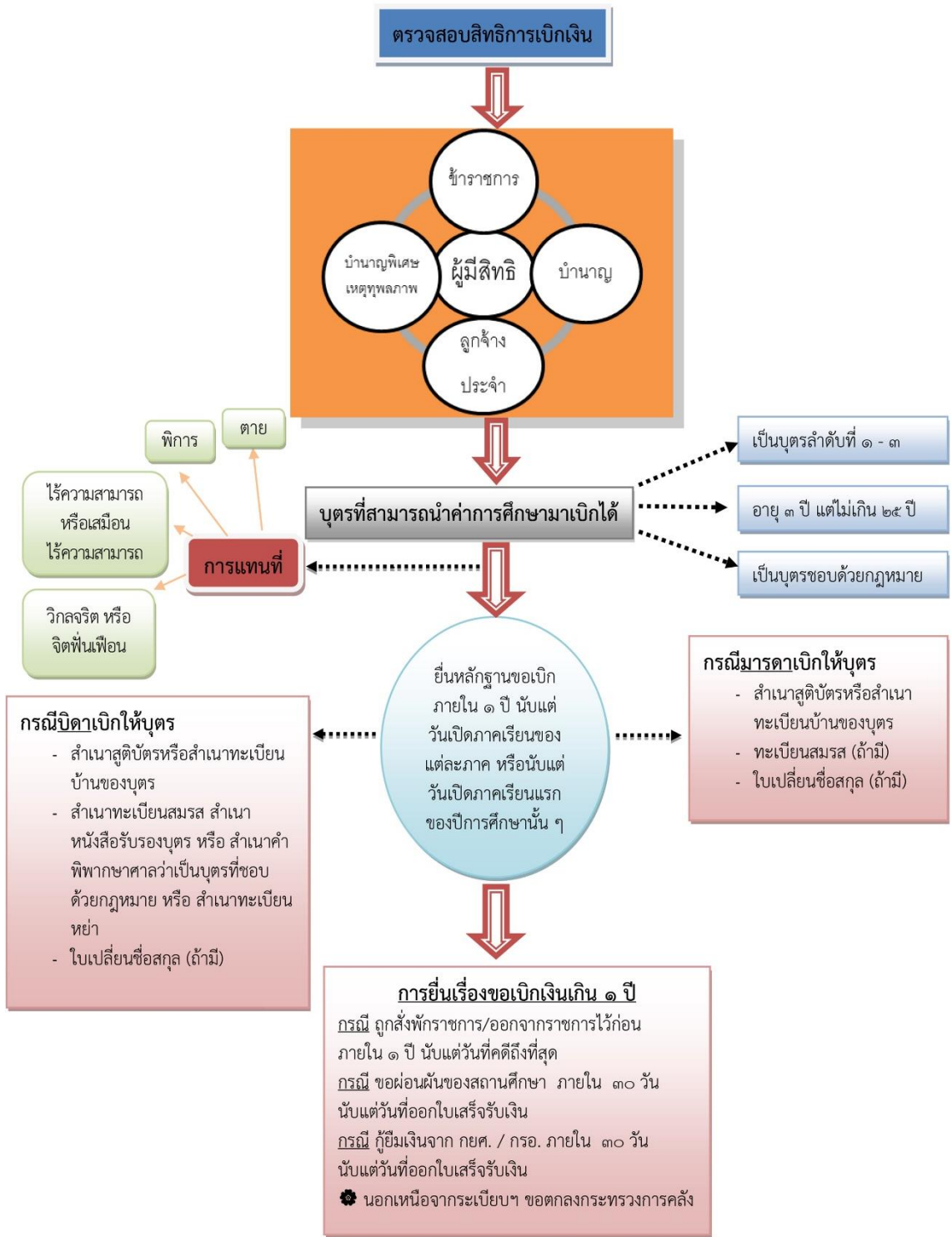
ข. ใบเสร็จรับเงินของสถานศึกษาที่แสดงรายการ ชื่อ/ที่อยู่ของสถานศึกษา วัน เดือน ปี ที่รับเงิน ชื่อ-สกุลนักเรียน ประจำปีการศึกษา ภาคการศึกษา รายการแสดง การรับเงิน จำนวนเงินทั้งตัวเลขและ ตัวอักษร ลายมือชื่อผู้รับเงินของสถานศึกษา (กรณีชำระเงินผ่านธนาคาร ใบแจ้งการชำระเงิน/ใบเสร็จรับเงิน ลายมือชื่อผู้รับเงินของเจ้าหน้าที่ธนาคาร)

ค. หลักฐานที่แสดงว่าส่วนราชการเจ้าสังกัดของสถานศึกษาอนุญาตให้เรียกเก็บเงิน บำรุง การศึกษากรณีสถานศึกษาของทางราชการ หรือ เงินค่าเล่าเรียนกรณีสถานศึกษาของเอกชน

ง. สำเนาสูติบัตร หรือสำเนาทะเบียนบ้านบุตร

จ. ใบเปลี่ยนชื่อ - สกุล (ถ้ามี)

แผนผังการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการการศึกษาบุตร

๓.๒ ระยะเวลาในการยื่นขอเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร

ให้ผู้มีสิทธิยื่นใบเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร ตามแบบ ๗๒๒๓ พร้อมด้วยหลักฐานการรับเงินของสถานศึกษา ภายในกำหนดระยะเวลา ๑ ปี นับตั้งแต่วันเปิดภาคเรียนของแต่ละภาค ดังนี้

๓.๒.๑ กรณีสถานศึกษาเรียกเก็บเงินเป็นรายภาคเรียน ผู้มีสิทธิต้องยื่นหลักฐานการขอเบิกต่อผู้มีอำนาจอนุมัติภายใน ๑ ปี นับตั้งแต่วันเปิดภาคเรียนของแต่ละภาค เช่น สถานศึกษาเรียกเก็บเงินเป็น ๒ ภาคเรียน โดยภาคเรียนที่ ๑ กำหนดเปิดเรียนในวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ภาคเรียนที่ ๒ กำหนดเปิดเรียนในวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ดังนั้น ภาคเรียนที่ ๑ ผู้มีสิทธิสามารถยื่นเบิกได้ตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕ และภาคเรียนที่ ๒ ผู้มีสิทธิสามารถยื่นเบิกได้ตั้งแต่วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

๓.๒.๒ กรณีสถานศึกษาเรียกเก็บเงินเป็นรายปีการศึกษา หรือเก็บครั้งเดียวตลอดปี ผู้มีสิทธิต้องยื่นหลักฐานการขอเบิกต่อผู้มีอำนาจอนุมัติภายใน ๑ ปี นับแต่วันเปิดภาคเรียนแรกของปีการศึกษานั้นๆ หากพ้นกำหนดเบิก ๑ ปี ถือว่าหมดสิทธิในการยื่นใบเบิกเงินสวัสดิการสำหรับภาคการศึกษา หรือปีการศึกษานั้นแล้วแต่กรณี

๓.๒.๓ การยื่นเรื่องขอใช้สิทธิเกิน ๑ ปี ให้ใช้สิทธิได้ในกรณีดังต่อไปนี้ โดยไม่ต้องขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง

(๑) กรณีผู้มีสิทธิถูกสั่งพักราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน และปรากฏในภายหลังว่าได้รับเงินเดือนในระหว่างถูกสั่งพักราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้ผู้มีสิทธิยื่นหลักฐานการขอเบิกเงินสวัสดิการฯ ภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่ กรณีถึงที่สุด

(๒) กรณีผู้มีสิทธิมีความจำเป็นต้องขอผ่อนผันต่อสถานศึกษาในการชำระเงินล่าช้า หรือกรณีกู้ยืมเงินจากกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) หรือกองทุนเงินให้กู้ยืมที่ผูกกับรายได้ในอนาคต (กรอ.) การศึกษา (กยศ.) และกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ ผูกกับรายได้ในอนาคต (กรอ.) ให้ผู้มีสิทธิยื่นหลักฐานการรับเงินของสถานศึกษา ภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่ออกหลักฐานการรับเงินของสถานศึกษา

๓.๓ การใช้สิทธิ

๓.๓.๑ กรณีผู้มีสิทธิมีคู่สมรสเป็นผู้มีสิทธิทั้งสองฝ่าย ให้คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ใช้สิทธิ สำหรับบุตรทุกคนแต่เพียงฝ่ายเดียว

๓.๓.๒ กรณีผู้มีสิทธิมีคู่สมรสเป็นผู้มีสิทธิและอยู่ต่างส่วนราชการผู้เบิกให้ผู้มีสิทธิขอรับเงิน สวัสดิการ สำหรับบุตรรับรองตนเอง ว่าเป็นผู้ใช้สิทธิแต่เพียงฝ่ายเดียว โดยให้ส่วนราชการเจ้าสังกัด ของผู้ประสงค์ขอใช้สิทธิแจ้งการใช้สิทธิ (แบบ ๗๒๑๙) ให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดของคู่สมรสอีกฝ่ายได้ทราบ และตอบรับ (แบบ ๗๒๒๐)

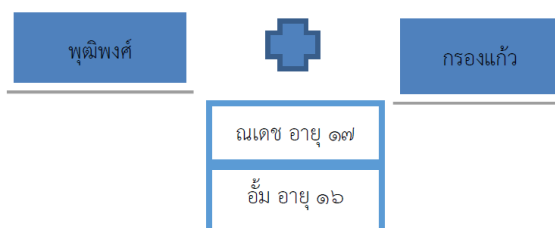
การขอใช้สิทธิกรณีบิดา หรือมารดาที่ขอด้วยกฎหมายของบุตรที่ได้หย่า หรือเปลี่ยนส่วนราชการผู้เบิกใช้หลักการเดียวกันโดยให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดของผู้ประสงค์ขอใช้สิทธิแจ้งการใช้สิทธิ (แบบ ๗๒๑๙) ให้ส่วนราชการเจ้าสังกัดของอีกฝ่ายได้ทราบและตอบรับ (แบบ ๗๒๒๐) จึงจะสามารถยื่นขอใช้สิทธิเบิกเงิน สวัสดิการ ค่าศึกษาบุตรได้

๓.๓.๓ กรณีผู้มีสิทธิได้รับคำสั่งให้ไปช่วยปฏิบัติราชการซึ่งอยู่ต่างส่วนราชการผู้เบิก ให้ยื่นใบเบิกเงิน สวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร ณ ส่วนราชการที่ไปช่วยปฏิบัติราชการ ก่อนการใช้สิทธิเบิกเงิน สวัสดิการ ผู้มีสิทธิจะต้องทำหนังสือแสดงเจตนาขอรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร (แบบ ๗๒๒๑) ยื่นต่อส่วน

ราชการที่ไปช่วยปฏิบัติราชการ และเมื่อส่วนราชการที่ไปช่วยปฏิบัติราชการ ได้รับหนังสือดังกล่าวแล้ว ให้ส่งฉบับหรือภาพถ่ายหนังสือซึ่งมีการรับรองความถูกต้องให้ส่วนราชการ ผู้เบิกของผู้มีสิทธิทราบ

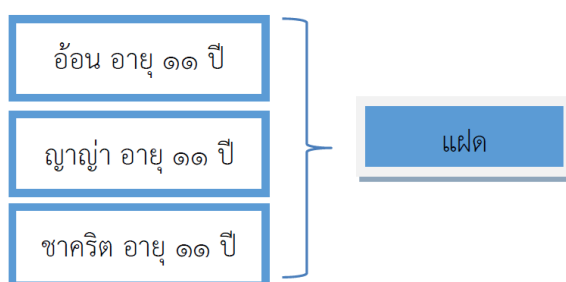
ตัวอย่างการใช้สิทธิเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร

ตัวอย่างที่ ๑ นายพุมพิงศ์ซึ่งเป็นข้าราชการสมรสแล้วกับนางสาวกรองแก้ว แต่งงาน จดทะเบียนสมรสกับนางสาวกรองแก้ว เป็นข้าราชการทั้งคู่มีบุตรด้วยกัน ๒ คน โดยนายพุมพิงศ์ เป็นผู้ใช้สิทธิเบิกค่าศึกษาบุตร

จากตัวอย่างที่ ๑ นายพุมพิงศ์ได้แต่งงานโดยจดทะเบียนสมรสกับนางสาวกรองแก้ว ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตรทั้งสองฝ่าย ในกรณีที่นายพุมพิงศ์จะเป็นผู้ใช้สิทธิ นายพุมพิงศ์ต้องทำหนังสือแจ้งการใช้สิทธิ (แบบ ๗๒๑๙) ต่อส่วนราชการเจ้าสังกัด และส่วนราชการเจ้าสังกัดแจ้งการใช้สิทธิไปยังส่วนราชการเจ้าสังกัดของนางสาวกรองแก้ว และให้ส่วนราชการที่ได้รับแจ้งดำเนินการ ทำหนังสือตอบรับการแจ้งการใช้สิทธิตามแบบที่กรมบัญชีกลางกำหนด (แบบ ๗๒๒๐)

ตัวอย่างที่ ๒ นายพุมพิงศ์ได้หย่ากับนางสาวกรองแก้วในเวลาต่อมา และได้แต่งงานใหม่กับนางสาวสาระสมา ซึ่งเป็นเจ้าของร้านขายยาโดยไม่ได้จดทะเบียนสมรส มีบุตรแฝด ๓ คน โดยนายพุมพิงศ์ ได้จดทะเบียนรับรองบุตร

จากตัวอย่างที่ ๒ นายพุมพิงศ์แต่งงานใหม่กับนางสาวสาระสมาโดยไม่ได้จดทะเบียนสมรส มีบุตรแฝด ๓ คน ถือว่าไม่ได้เป็นบุตรที่เกิดจากคู่สมรส (จดทะเบียนสมรส) แต่เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายโดยได้จดทะเบียนรับรองบุตร จะสามารถใช้สิทธิเบิกเงินค่าสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตรได้กี่คน กรณีนี้จะต้องพิจารณาว่าจำนวนบุตรที่เป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายมีกี่คน แนวทางการพิจารณา ดังนี้

(๑) เป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือไม่ กรณีนี้เป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายโดยการจดทะเบียนรับรองบุตร

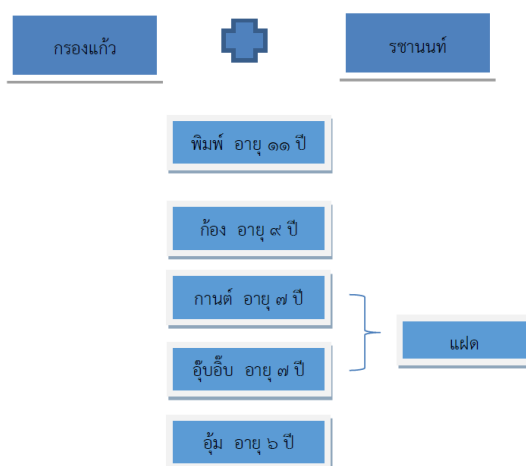

(๒) สิทธิเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตรกรณีมีบุตรไม่ถึง ๓ คน ต่อมา มีบุตรแฝด สามารถเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตรได้คนที่หนึ่งถึงคนสุดท้าย ซึ่งต้องเป็นบุตรที่เกิดจากคู่สมรส หรือเกิดจากหญิงผู้เป็นมารดา กรณีนี้ไม่ใช่บุตรซึ่งเกิดจากคู่สมรส

(๒) กรณีนี้ นายพุมพิงค์ใช้สิทธิเบิกเงินสวัสดิการค่าศึกษาบุตรไปแล้ว ๒ คน คือ ณเดช กับอัม เพราะฉะนั้นสามารถใช้สิทธิเบิกค่าศึกษาของบุตรแฝดได้อีกเพียง ๑ คน คือ อ้วน เนื่องจากไม่ได้เป็นบุตรที่เกิดจากคู่สมรส

จากกรณีดังกล่าว ถ้านายพุมพิงค์จดทะเบียนสมรสกับนางสาวสาระสมา นายพุมพิงค์ จะสามารถใช้สิทธิเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรได้ ๕ คน คือ ณเดช อัม อ้วน ญาญา และชาคริต เนื่องจากเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายและเป็นบุตรแฝดที่เกิดจากคู่สมรส

ตัวอย่างที่ ๓ หลังจากหย่าจากนายพุมพิงค์ โดยนางสาวกรองแก้ว ได้แต่งงานใหม่ และจดทะเบียนสมรส กับ นายรชานนท์ ซึ่งเป็นลูกจ้างประจำของส่วนราชการแห่งหนึ่ง มีบุตรด้วยกัน ๕ คน คือ พิมพ์ ก้อง กานต์ อู๊บบ๊อบ และอัม โดยบุตรลำดับที่ ๓ และ ๔ กานต์ และอู๊บบ๊อบ เป็นบุตรแฝด กรณีนางสาวกรองแก้วเป็นผู้เบิกเงิน

จากตัวอย่างที่ ๓ นางสาวกรองแก้วแต่งงานใหม่มีบุตร ๕ คน

(๑) เป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ กรณีนี้ถือว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมาย เพราะบุตรซึ่งเกิดจากหญิงผู้เป็นมารดาอ้อมเป็นบุตรโดยชอบของหญิงนั้นเสมอ

(๒) สิทธิเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร โดยให้นับลำดับบุตรเรียงตามลำดับการเกิด ก่อนหลังไม่ว่าเกิดจากการสมรสครั้งใด และบุตรอยู่ในอำนาจการปกครองของตนหรือไม่ กรณีนี้ นางสาวกรองแก้ว มีลูกซึ่งเกิดจากสามีเก่า และอยู่ในการอุปการะเลี้ยงดูของสามีเก่า จำนวน ๒ คน คือ ณเดช และอัม ซึ่งสามีเก่าเป็นผู้ใช้สิทธิเบิกเงินสวัสดิการดังกล่าว ฉะนั้นนางสาวกรองแก้ว มีลูกทั้งสิ้น จำนวน ๗ คน คือ ณเดช อัม พิมพ์ ก้อง กานต์ อู๊บบ๊อบ และอัม

(๓) กรณีนี้ นางสาวกรองแก้ว สามารถใช้สิทธิเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตรได้เพียง ๑ คนเท่านั้น คือ พิมพ์ (ซึ่งเกิดจากสามีใหม่) เพราะตัวเองมีลูกลำดับที่ ๑ และลำดับที่ ๒ ซึ่งเกิดจาก สามีเก่า อยู่แล้ว จำนวน ๒ คน แม้จะไม่ได้ใช้สิทธิเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตรมาก่อนเพราะสามีเก่าเป็นผู้ใช้สิทธิขอเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร ๒ คน (ณเดช และอัม) จากทางราชการ เมื่อนางสาวกรองแก้วใช้สิทธิ

เบิกเงินสวัสดิการสำหรับบุตร ๑ คน (พิมพ์) ทำให้จำนวนบุตรที่มีสิทธิขอรับเงินสวัสดิการดังกล่าว ครบจำนวน ๓ คน (บุตรลำดับที่ ๑ ถึงลำดับที่ ๓) จึงไม่สามารถพบบุตรลำดับถัดไปมาขอเบิกจากทางราชการได้อีก

กรณีนายรชานนท์เป็นผู้เบิกเงิน

จากตัวอย่าง นายรชานนท์ แต่งงาน และจดทะเบียนสมรสกับ นางสาวกรองแก้ว มีบุตรด้วยกัน ๕ คน ซึ่ง นายรชานนท์ ไม่เคยใช้สิทธิเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรมาก่อน แนวทางการพิจารณา ดังนี้

(๑) เป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของบิดาหรือไม่ กรณีนี้ถือว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจาก นายรชานนท์ และ นางสาวกรองแก้ว ได้จดทะเบียนสมรสกัน

(๒) มีสิทธิเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรหรือไม่ กรณีนี้มีสิทธิเบิกเงิน เนื่องจาก เป็นลูกจ้างประจำ และไม่เคยใช้สิทธิเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตรมาก่อน

(๓) กรณีนี้หาก นายรชานนท์ เป็นผู้ขอเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตรแต่เพียงฝ่ายเดียว สามารถขอเบิกเงินสวัสดิการดังกล่าวได้ จำนวนทั้งสิ้น ๔ คน คือ พิมพ์ ก้อง กานต์ และอุ๊อ๊ิบ ซึ่งสิทธิในการขอรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร กรณีมีบุตรไม่ถึง ๓ คน ต่อมา มีบุตรแฝด ทำให้จำนวนบุตร เกิน ๓ คน สามารถเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตรได้ลำดับที่ ๑ ถึงลำดับสุดท้าย กรณีนี้ เนื่องจาก กานต์ และอุ๊อ๊ิบ เป็นบุตรแฝด จึงเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรได้ทั้งสิ้น จำนวน ๔ คน

(๔) จากกรณีตัวอย่างที่ ๓ หากต่อมา ก้อง ซึ่งเป็นบุตรลำดับที่ ๒ ของ นายรชานนท์ ถึงแก่ความตาย สามารถเลื่อนบุตรลำดับถัดไปขึ้นมาแทนบุตรที่ตายหรือไม่ ประการใด

การแทนที่ของบุตร เมื่อผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตรเกิน ๓ คน (บุตรลำดับที่ ๑ ถึงลำดับสุดท้ายกรณีบุตรแฝด) หากบุตรคนใดของผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตรดังกล่าว ตาย ภายพิการ จนไม่สามารถเล่าเรียนได้ หรือเป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือน ไร้ความสามารถ วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ ก่อนมีอายุครบ ๒๕ ปี บริบูรณ์ ให้ลดจำนวนบุตร ที่ได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรลง จนกว่าจำนวนบุตรที่ได้รับเงินสวัสดิการดังกล่าว เหลือไม่เกิน ๓ คน หลังจากนั้นผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร จึงจะมีสิทธิได้รับเงิน สวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรเพิ่มขึ้นได้ กรณีนี้ นายรชานนท์ ใช้สิทธิเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับ การศึกษาของบุตรจากทางราชการ จำนวน ๔ คน คือ พิมพ์ ก้อง กานต์ และ อุ๊อ๊ิบ (กานต์ และ อุ๊อ๊ิบ เป็นบุตรแฝด อยู่ในลำดับที่ ๓) เมื่อ ก้อง ตาย (บุตรลำดับที่ ๒ อายุ ๙ ปี) ทำให้จำนวนบุตร ที่นายรชานนท์ ใช้สิทธิเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตรมีจำนวน ๓ คน (พิมพ์ กานต์ อุ๊อ๊ิบ) จึงไม่สามารถเลื่อน บุตรลำดับถัดไป คือ อุ้ม มาแทนที่ ก้อง ได้อีก

การแทนที่ของบุตร

ตาย
พิการ
ไร้ความสามารถ
เสมือนไร้ความสามารถ
วิกลจริต จิตฟั่นเฟือน

ต้องก่อนอายุครบ ๒๕ ปี

(๕) หากต่อมา พินัย บุตรลำดับที่ ๑ ประสบอุบัติเหตุ และมีคำสั่งศาลว่าเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ นายรชานนท์ สามารถเลื่อนบุตรลำดับถัดไป มาแทนที่ได้หรือไม่ ซึ่งหากผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร ครบ ๓ คน และบุตรคนใดคนหนึ่งในจำนวน ๓ คน ตาย ภายพิการ จนไม่สามารถเล่าเรียนได้ หรือเป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบก่อนมีอายุครบ ๒๕ ปี บริบูรณ์ ให้ผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตรเพิ่มขึ้นเท่าจำนวนบุตรที่ตาย ภายพิการ เป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน โดยนับบุตรลำดับถัดไปก่อน กรณีนี้ เมื่อ พินัย ตาย นายรชานนท์ สามารถเลื่อนบุตรลำดับถัดไปมาเบิกแทนบุตรที่ตายได้ คือ อุ้ม มาแทนที่ ฉะนั้น นายรชานนท์ สามารถเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร จำนวนทั้งสิ้น ๓ คน คือ กานต์ อู๋อ๊อบ และอุ้ม โดยสามารถขอเบิกเงินสวัสดิการดังกล่าว จนกว่าอุ้ม จะอายุครบ ๒๕ ปีบริบูรณ์

๓.๓.๔ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิไม่สามารถลงลายมือชื่อในใบเบิกเงินสวัสดิการหรือไม่สามารถยื่นใบเบิกเงินสวัสดิการด้วยตนเอง ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ถ้าผู้มีสิทธิถึงแก่กรรม ให้ทายาทตามกฎหมายหรือผู้จัดการมรดก เป็นผู้ยื่น ใบเบิกเงินสวัสดิการ

(๒) ถ้าผู้มีสิทธิมีสติสัมปชัญญะ แต่ไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้พินัยลายนิ้วมือ แทนการลงลายมือชื่อ พร้อมกับมีพยานสองคนลงลายมือชื่อรับรอง และให้ บุคคลในครอบครัวเป็นผู้ยื่นใบเบิกเงินสวัสดิการ

(๓) ถ้าผู้มีสิทธิไม่รู้สีกตัวหรือไม่มีสติสัมปชัญญะ แต่ยังไม่มีการสั่งศาลให้เป็น ผู้ไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ ให้บุคคลในครอบครัวเป็นผู้ยื่นใบ เบิกเงินสวัสดิการพร้อมกับหนังสือรับรองของแพทย์ผู้ทำการรักษาว่าไม่รู้สีกตัว หรือไม่มีสติสัมปชัญญะเพียงพอที่จะดำเนินการได้ หากไม่มีบุคคลดังกล่าวให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้บังคับบัญชา ที่จะพิจารณาเห็นสมควรให้ผู้ใดเป็นผู้ดำเนินการแทน

๓.๓.๕ กรณีบุตรของข้าราชการ หรือลูกจ้างประจำเสียชีวิตจากการปฏิบัติงานอันเนื่องมาจากสถานการณ์ความไม่สงบในเขตพื้นที่ จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส และในเขต พื้นที่อำเภอจะนะ อำเภอเทพา อำเภอนาทวี และอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือ การศึกษาของบุตร จนกว่าจะหมดสิทธิ

(๑) กรณีบุตรยังไม่บรรลุนิติภาวะ ให้คู่สมรสของข้าราชการหรือลูกจ้างประจำที่เสียชีวิต หรืออยู่ในอำนาจปกครอง เป็นผู้ลงลายมือชื่อในใบเบิกเงินสวัสดิการ

(๒) กรณีบุตรบรรลุนิติภาวะแล้วให้บุตรหรือคู่สมรสของผู้ตายเป็นผู้ดำเนินการก็ได้

(ก) ให้คู่สมรสหรือบุตรของข้าราชการ หรือลูกจ้างประจำที่เสียชีวิต เป็นผู้ยื่นใบเบิกเงินช่วยเหลือการศึกษาของบุตรต่อผู้มีอำนาจอนุมัติ

(ข) แนบหลักฐานการเก็บเงินของสถานศึกษา สำเนา หรือภาพถ่ายเอกสารที่รับรองสำเนาถูกต้อง ที่แสดงถึงการเสียชีวิตของข้าราชการหรือลูกจ้างประจำ สำเนาภาพถ่ายทะเบียนสมรส หรือเอกสารที่แสดงถึงอำนาจปกครองบุตร หรือผู้เยาว์ที่ได้รับรองสำเนาถูกต้อง

๓.๔ ขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร

การขอเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตรของผู้มีสิทธิ มีขั้นตอนและแบบฟอร์มที่เกี่ยวข้องปรากฏรายละเอียดตามแผนผังสรุปขั้นตอน การขอเบิกเงินสวัสดิการค่าการศึกษาบุตร ดังนี้

๓.๔.๑ ผู้มีสิทธิกรอกใบเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร (แบบ ๗๒๒๓) ให้ครบถ้วนถูกต้อง พร้อมแนบหลักฐาน และรับรองสำเนาถูกต้อง โดยจะต้องรับรองการมีสิทธิของตนเองในใบเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร รายละเอียดหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(๑) ผู้มีสิทธิ

- ก. สำเนาบัตรข้าราชการหรือบัตรประชาชน (เฉพาะใช้สิทธิครั้งแรก)
- ข. สำเนาทะเบียนสมรส (เฉพาะใช้สิทธิครั้งแรก)
- ค. สำเนาทะเบียนบ้าน (เฉพาะใช้สิทธิครั้งแรก)
- ง. ใบเปลี่ยนชื่อ - นามสกุล (ถ้ามี)
- จ. สำเนาใบมรณะบัตร (กรณีหญิงใช้สิทธิเบิกแทนสามีที่ถึงแก่กรรม)

(๒) บุตร

- ก. สูติบัตร (เฉพาะใช้สิทธิครั้งแรก)
- ข. สำเนาใบรับรองบุตร (เฉพาะใช้สิทธิครั้งแรก)
- ค. สำเนาทะเบียนบ้าน (เฉพาะใช้สิทธิครั้งแรก)
- ง. อายุตั้งแต่อายุ ๓ ปี - ๒๕ ปี

กรณีที่เป็นมารดาแยกกันอยู่ หย่า เสียชีวิต ต้องระบุให้ชัดเจนและมีเอกสารอ้างอิงได้ เช่น

- ทะเบียนหย่า
- หนังสือขอใช้สิทธิเบิกแต่เพียงผู้เดียว และหนังสือแจ้งการใช้สิทธิและ ตอบรับที่กำหนด

(๓) กรณีสถานศึกษาทางราชการ

- ก. ใบเสร็จรับเงิน
- ข. หลักฐานที่แสดงว่าส่วนราชการเจ้าสังกัดของสถานศึกษาอนุญาตให้เรียกเก็บเงินบำรุงการศึกษาได้

(๔) กรณีสถานศึกษาของเอกชน

- ก. ใบเสร็จรับเงิน
- ข. หลักฐานที่แสดงว่าส่วนราชการเจ้าสังกัดของสถานศึกษาอนุญาตให้เรียกเก็บค่าเล่าเรียนได้

๓.๔.๒ เจ้าหน้าที่การเงิน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ตรวจสอบแบบ ๗๒๒๓ และหลักฐานประกอบการขอเบิกของผู้มีสิทธิ พร้อมทั้งตรวจสอบประเภทและอัตราการขอเบิกตามกระทรวงการคลังกำหนดดังที่ได้กล่าวในบทที่ ๒

๓.๔.๓ เจ้าหน้าที่การเงิน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจัดทำทะเบียนคุมการเบิกจ่ายเงิน สวัสดิการการศึกษาบุตรของผู้มีสิทธิรายบุคคล เพื่อควบคุมการเบิกจ่ายของผู้มีสิทธิในแต่ละราย

๓.๔.๔ เสนอผู้มีอำนาจอนุมัติการเบิกจ่าย (ลงนามในส่วนที่ ๗)

(๑) หน่วยงานราชการบริหารส่วนกลาง ให้เป็นอำนาจของหัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมมอบหมายซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน หรือตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ ๖ หรือเทียบเท่า หรือผู้ที่มียศตั้งแต่พันโท นาวาโท นาวาอากาศโท หรือพันตำรวจโทขึ้นไป

(๒) หน่วยงานในราชการบริหารส่วนกลางที่มีสำนักงานอยู่ในส่วนภูมิภาค หรือแยกต่างหากจากกระทรวง กรม หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม จะมอบหมายให้ หัวหน้าหน่วยงานนั้นเป็นผู้อนุมัติการเบิกจ่ายเงินก็ได้

(๓) หน่วยงานราชการบริหารส่วนภูมิภาคให้หัวหน้าส่วนราชการผู้เบิกเป็นผู้อนุมัติ เว้นแต่การเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตรของหัวหน้าส่วนราชการ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นผู้อนุมัติ

(๔) หัวหน้าส่วนราชการผู้เบิก เบี้ยหวัด บำนาญ บำนาญพิเศษเหตุทุพพลภาพ หรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นผู้อนุมัติ เบิกเงินสวัสดิการค่าเล่าเรียนบุตรของผู้รับ เบี้ยหวัด บำนาญ หรือบำนาญพิเศษเหตุทุพพลภาพ

(๕) หัวหน้าส่วนราชการผู้เบิกของหน่วยงานที่มีสิทธิจะไปช่วยปฏิบัติราชการเป็นผู้อนุมัติการเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตรของผู้มีสิทธิจะไปช่วยปฏิบัติราชการ

๓.๔.๕ เจ้าหน้าที่การเงินหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจัดทำหนังสือสำคัญเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร (แบบ ๗๒๒๒) เสนอผู้มีอำนาจอนุมัติการขอเบิก

๓.๔.๖ เจ้าหน้าที่การเงินหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายทำการวางเบิกในระบบ New GFMS Thai โดยใช้แบบฟอร์มของระบบเบิกจ่ายผ่าน Web Online ใช้แบบ ขบ.๐๒ รายการขอเบิกเงิน งบประมาณที่ไม่อ้างอิงใบสั่งซื้อฯ เพื่อขอเบิกเงินจากงบกลาง เบิกชดใช้ใบสำคัญ จ่ายผ่านบัญชีเงินฝากธนาคารของหน่วยงาน โดยหน่วยงานจะต้องกรอบบแบบ ขบ.๐๒ บันทึกข้อมูล มีข้อมูลดังต่อไปนี้

(๑) รหัสหน่วยงาน รหัสจังหวัด รหัสหน่วยเบิกจ่าย รหัสศูนย์ต้นทุน

(๒) รหัสพื้นที่ (ตามเอกสาร UA ที่กำหนด)

(๓) แหล่งของเงิน รหัสงบประมาณ (๙๐๙๐๙๖๐๐๐๐๒๐๐๐๙๗๒) รหัสกิจกรรมหลัก และรหัสบัญชีแยกประเภท (GL)

(๔) ประเภทรายการที่ขอเบิก วิธีการจ่ายชำระเงิน

(๕) จำนวนเงินที่ขอเบิกจ่าย

๓.๔.๗ ผู้มีอำนาจอนุมัติเบิก (อม.๑) และอนุมัติจ่าย (อม.๒) เข้าไปอนุมัติในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (New GFMS Thai) ผ่าน Web Online

๓.๔.๘ เจ้าหน้าที่การเงิน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย บันทึกทะเบียนรายจ่ายงบกลาง (แบบ ๒๒๒๓)

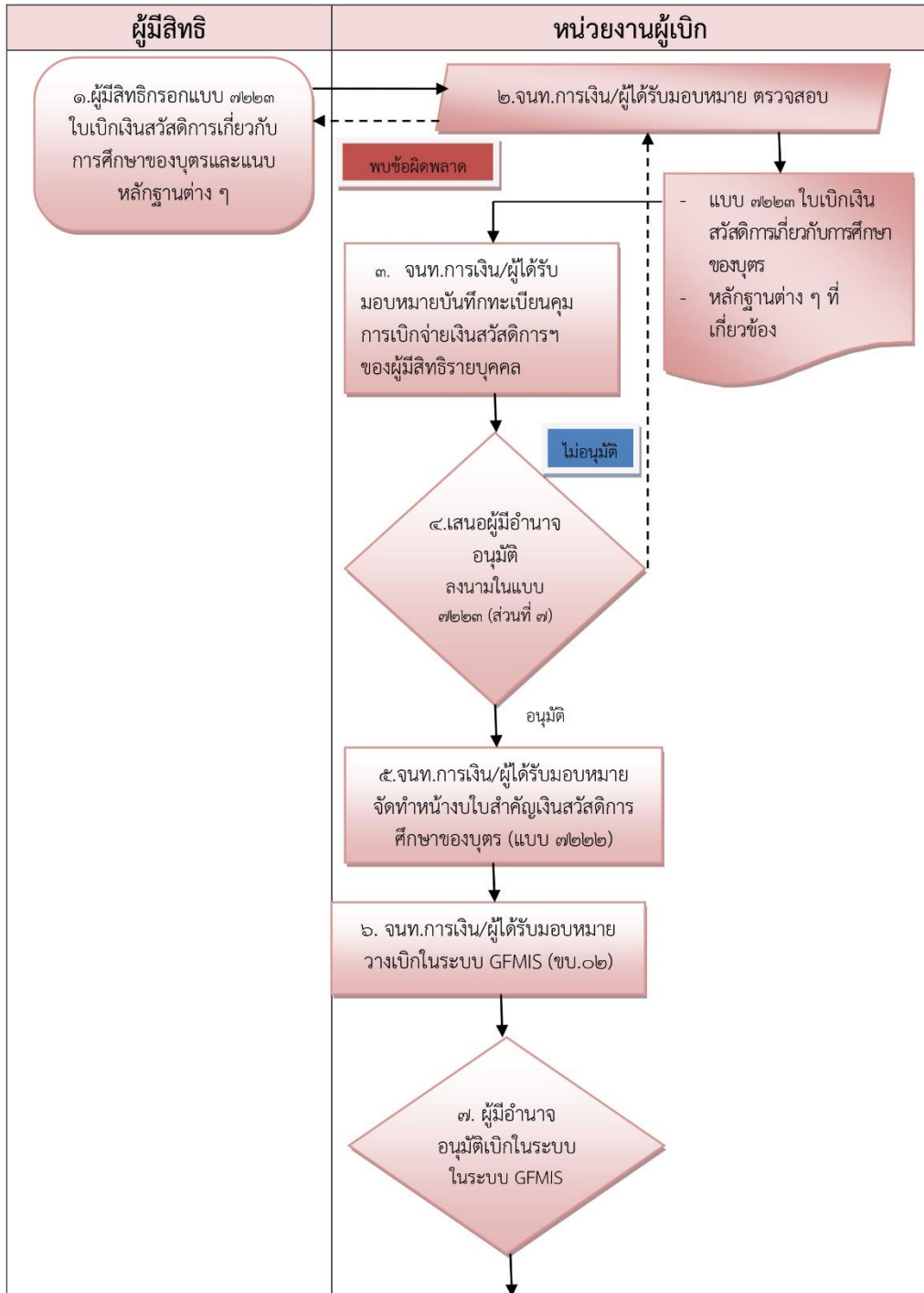
๓.๔.๙ เจ้าหน้าที่การเงิน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ตรวจสอบการอนุมัติการจ่ายเงินในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (New GFMS Thai) ผ่าน Web Online สำนักงานคลังจังหวัด ทำการปลดบล็อก (B เป็นว่าง) กรมบัญชีกลาง ประมวลผลส่งจ่ายเงินโอนเงินเข้าบัญชี เงินฝากธนาคารเงินในงบประมาณ ของส่วนราชการผู้เบิก เจ้าหน้าที่การเงินหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจัดทำบันทึกขอจ่ายเงิน (ขจ ๐๕) ในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (New GFMS Thai) ผ่าน Web Online

๓.๔.๑๐ เจ้าหน้าที่การเงิน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเบิกเงินจากธนาคารจ่ายเป็นเงินสดให้แก่ผู้สิทธิ หรือจ่ายชดใช้เงินทดรองราชการ หรือ Krungthai Corporate ในนามของผู้มีสิทธิ

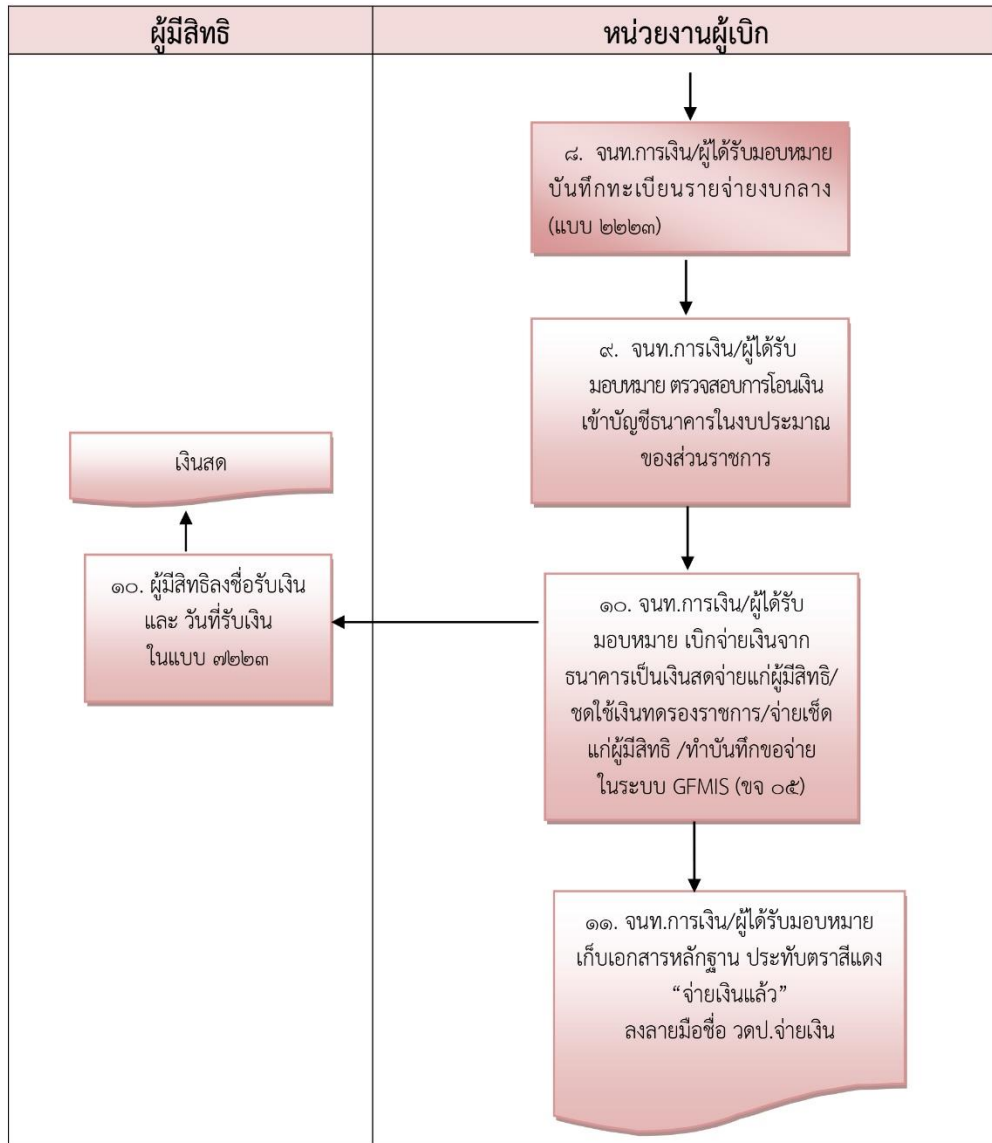
ประเด็นสำคัญ เจ้าหน้าที่การเงินต้องให้ผู้มีสิทธิรับเงินต้องลงลายมือชื่อรับเงินในใบเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร (แบบ ๗๒๒๓) ห้ามเจ้าหน้าที่การเงิน ให้ผู้มีสิทธิลงลายมือชื่อรับเงินในแบบ ๗๒๒๓ ล่วงหน้าก่อนผู้มีสิทธิได้รับเงินจริง และเจ้าหน้าที่การเงิน ต้องลงลายมือชื่อรับรองการจ่ายเงิน ระบุชื่อ สกุล ผู้จ่ายเงิน ด้วยตัวบรรจง และ วัน เดือน ปี ที่จ่ายเงินในใบเบิกเงินสวัสดิการดังกล่าวด้วยเช่นกัน (แบบ ๗๒๒๓)

๓.๔.๑๑ เจ้าหน้าที่การเงิน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเก็บหลักฐานที่เกี่ยวข้องประทับตราข้อความว่า **“จ่ายเงินแล้ว”** (ตัวอักษรสีแดง) โดยลงลายมือชื่อรับรองการจ่าย และระบุชื่อผู้จ่ายเงินด้วยตัวบรรจง พร้อมทั้ง วัน เดือนปี ที่จ่ายกำกับไว้ในใบเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร (แบบ ๗๒๒๓) และหลักฐาน การรับเงิน ของสถานศึกษาทุกฉบับ

แผนผังสรุปขั้นตอนการขอเบิกเงินสวัสดิการค่าการศึกษาบุตร

แผนผังสรุปขั้นตอนการขอเบิกเงินสวัสดิการค่าการศึกษาบุตร (ต่อ)

เอกสารอ้างอิง

คู่มือสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร กรมบัญชีกลาง

คณะกรรมการจัดทำหนังสือเพื่อจำหน่าย.๒๕๕๒.ประมวลกฎหมายและระเบียบกระทรวงการคลัง. พิมพ์ครั้งที่ ๑.

กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.

สำนักงานคลังจังหวัดพังงา/Zone ๘. ๒๕๕๕. คู่มือการบรรยายสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร.

เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร จาก <http://www.cgd.go.th/wps/portal/CGDInfo/Law>.

เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร จาก <http://audit.obec.go.th/education/edu.pdf>.

เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตรจาก <http://www.findept.com/MAIN๑/MAIN๑๖๐๑/fin๑๖๐๑.html>.

ภาคผนวก ก

๑. พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ. ๒๕๒๓
๒. พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๒
๓. พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๓
๔. พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๔
๕. พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๘
๖. พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร(ฉบับที่๖) พ.ศ. ๒๕๕๐
๗. พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๔
๘. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ. ๒๕๕๑
๙. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓
๑๐. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินช่วยเหลือการศึกษาของบุตรของข้าราชการ และลูกจ้างประจำที่เสียชีวิตจากการปฏิบัติงานในเขตพื้นที่จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส และในเขตพื้นที่อำเภอจะนะ อำเภอเทพา อำเภอนาทวี และอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา พ.ศ. ๒๕๕๓
๑๑. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินช่วยเหลือการศึกษานูตรของข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ประจำอยู่ในต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๓๕

ภาคผนวก ข

๑. หนังสือกรมบัญชีกลางที่ กค ๐๔๐๙.๕/ว ๓๖๓ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๔๘ เรื่องการเบิกเงิน สวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตรในกรณีผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร มีความจำเป็นต้องขอผ่อนผันต่อสถานศึกษาในการชำระเงินค่าการศึกษาของบุตรล่าช้า
๒. หนังสือกรมบัญชีกลางที่ กค ๐๔๒๒.๓/ว ๑๑๖ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๑ เรื่องการกำหนดแบบการเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร
๓. หนังสือกรมบัญชีกลางที่ กค ๐๔๒๒.๓/ว ๑๐๓ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๒ เรื่องการเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร กรณีบุตรของผู้มีสิทธิกู้ยืมเงินเรียนจากกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) และกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ผูกกับรายได้ในอนาคต (กรอ.)
๔. หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๒๒.๓/ว ๙๒ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๓ ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินช่วยเหลือการศึกษาของบุตรของข้าราชการและลูกจ้างประจำที่เสียชีวิตจากการปฏิบัติงานในเขตพื้นที่จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส และในเขตพื้นที่อำเภอจะนะ อำเภอเทพา อำเภอนาทวี และอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา พ.ศ. ๒๕๕๓
๕. หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๔๕๖ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๔ เรื่องข้อมความเข้าใจเอกสารการจดทะเบียนรับรองบุตร เพื่อขอใช้สิทธิเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลและเงิน สวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร
๖. หนังสือกรมบัญชีกลางด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๒๐๑ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ เรื่อง การกำหนดแบบการเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร
๗. หนังสือกรมบัญชีกลางด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๑๓๐ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ เรื่อง การใช้ลายมือชื่อผู้รับเงินด้วยลายเซ็นต่ออิเล็กทรอนิกส์ ในใบเสร็จรับเงินและเป็นหลักฐาน ในการเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร
๘. หนังสือกรมบัญชีกลางด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๒๑ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ เรื่อง ประเภทและอัตราเงินบำรุงการศึกษาและค่าเล่าเรียน
๙. หนังสือกรมบัญชีกลางด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๘๐ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๗ เรื่อง การเบิกจ่ายตามประเภทและอัตราเงินบำรุงการศึกษาและค่าเล่าเรียน
๑๐. หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๑๕๒ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๘ เรื่อง การเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร
๑๑. หนังสือกรมบัญชีกลางด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๒/ว ๒๕๗ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๙ เรื่อง ประเภทและอัตราเงินบำรุงการศึกษาและค่าเล่าเรียน

ใบเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร

โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง พร้อมทั้งกรอกข้อความเท่าที่จำเป็น

1.	ข้าพเจ้า.....ตำแหน่ง..... สังกัด.....
2.	คู่สมรสของข้าพเจ้าชื่อ..... ☐ ไม่เป็นข้าราชการประจำหรือลูกจ้างประจำ ☐ เป็นข้าราชการ ☐ ลูกจ้างประจำ ตำแหน่ง.....สังกัด..... ☐ เป็นพนักงานหรือลูกจ้างในรัฐวิสาหกิจ / หน่วยงานของทางราชการ ราชการส่วนท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร องค์การอิสระ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นใด ตำแหน่ง.....สังกัด.....
3.	ข้าพเจ้าเป็นผู้มีสิทธิและขอใช้สิทธิเนื่องจาก ☐ เป็นบิดาชอบด้วยกฎหมาย ☐ เป็นมารดา
4.	ข้าพเจ้าได้จ่ายเงินสำหรับการศึกษาของบุตร ดังนี้ <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;">(1) เงินบำรุงการศึกษา</div> <div style="text-align: center;">(2) เงินค่าเล่าเรียน</div> </div> <p>1) บุตรชื่อ.....เกิดเมื่อ..... เป็นบุตรลำดับที่ (ของบิดา).....เป็นบุตรลำดับที่ (ของมารดา)..... (กรณีเป็นบุตรแทนที่บุตรซึ่งถึงแก่กรรมแล้ว) แทนที่บุตรลำดับที่..... ชื่อ.....เกิดเมื่อ.....ถึงแก่กรรมเมื่อ..... สถานศึกษา.....อำเภอ.....จังหวัด..... ชั้นที่ศึกษา..... (1) ☐ (2) ☐ จำนวน.....บาท</p> <p>2) บุตรชื่อ.....เกิดเมื่อ..... เป็นบุตรลำดับที่ (ของบิดา).....เป็นบุตรลำดับที่ (ของมารดา)..... (กรณีเป็นบุตรแทนที่บุตรซึ่งถึงแก่กรรมแล้ว) แทนที่บุตรลำดับที่..... ชื่อ.....เกิดเมื่อ.....ถึงแก่กรรมเมื่อ..... สถานศึกษา.....อำเภอ.....จังหวัด..... ชั้นที่ศึกษา..... (1) ☐ (2) ☐ จำนวน.....บาท</p> <p>3) บุตรชื่อ.....เกิดเมื่อ..... เป็นบุตรลำดับที่ (ของบิดา).....เป็นบุตรลำดับที่ (ของมารดา)..... (กรณีเป็นบุตรแทนที่บุตรซึ่งถึงแก่กรรมแล้ว) แทนที่บุตรลำดับที่.....</p>

5. ข้าพเจ้าขอรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร

ตามสิทธิ เฉพาะส่วนที่ยังขาดจากสิทธิ เป็นเงิน.....บาท
(.....) ก

---

6. เสนอ ..... ข

ข้าพเจ้ามีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร และข้อความที่ระบุข้างต้นเป็นความจริง

บุตรของข้าพเจ้าอยู่ในข่ายได้รับการช่วยเหลือตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร

เป็นผู้ใช้สิทธิเบิกเงินช่วยเหลือตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร แต่เพียงฝ่ายเดียว

คู่สมรสของข้าพเจ้าได้รับการช่วยเหลือจากรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของทางราชการ ราชการส่วนท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร องค์การอิสระ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นใด ต่ำกว่าจำนวนที่ได้รับจากทางราชการ จำนวน.....บาท

ข้าพเจ้าขอรับรองว่ามีสิทธิเบิกได้ตามกฎหมาย ตามจำนวนที่ขอเบิก
(ลงชื่อ).....ผู้ขอรับเงินสวัสดิการ
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

---

7. คำอนุมัติ

อนุมัติให้เบิกได้
(ลงชื่อ).....
(.....)
ตำแหน่ง.....

---

8. ใบบังเงิน

ได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร จำนวน.....บาท
(.....) ไว้ถูกต้องแล้ว

(ลงชื่อ).....ผู้รับเงิน
(.....)
(ลงชื่อ).....ผู้จ่ายเงิน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....
(ลงชื่อต่อเมื่อได้รับเงินแล้วเท่านั้น)

คำชี้แจง

ก ให้ระบุนามสิทธิเพียงใด เมื่อเทียบกับสิทธิที่ได้รับตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร

ข ให้เสนอต่อผู้มีอำนาจอนุมัติ

หนังสือแจ้งการใช้สิทธิ

ที่.....(๑)..... ส่วนราชการ
.....(๒).....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

เรื่อง การใช้สิทธิเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร

เรียน (หัวหน้าส่วนราชการ)

ด้วย.....(๓).....ได้แจ้งความประสงค์จะเป็นผู้ใช้สิทธิเบิกเงิน

สวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร เนื่องด้วย

ได้จดทะเบียนหย่ากับคู่สมรสชื่อ.....

เป็นคู่สมรสของ.....

.....(๔).....ตำแหน่ง.....สังกัด / รับ

บำนาญ

กอง.....กรม.....

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และมีให้เบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรให้แก่

.....(๕).....และขอให้แจ้งตอบรับหนังสือ

แจ้งการใช้สิทธิมาเพื่อ.....(๖).....ทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

หมายเหตุ

(๑) ให้ใช้เช่นเดียวกับหนังสือราชการ

(๒) ส่วนราชการเจ้าสังกัดของผู้ขอใช้สิทธิ

(๓) ชื่อข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ผู้รับบำนาญเบียดหวัด ซึ่งประสงค์เป็นผู้ใช้สิทธิเบิกเงิน
สวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร

(๔) ชื่อคู่สมรสหรือคู่สมรสที่จดทะเบียนหย่าหรือของผู้ที่ประสงค์เป็นผู้ใช้สิทธิ

หนังสือตอบรับการแจ้งการใช้สิทธิ

ที่.....(1)..... ส่วนราชการ.....(2).....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

เรื่อง ตอบรับการแจ้งการใช้สิทธิเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร
เรียน (หัวหน้าส่วนราชการ)
อ้างถึง .....(3).....

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งการใช้สิทธิเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรของ
.....(4).....นั้น

.....(2).....รับทราบแล้ว และได้เบิกจ่ายเงินสวัสดิการ
เกี่ยวกับการศึกษาของบุตรให้แก่.....(5).....แล้ว ทั้งนี้ ได้เบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับ
การศึกษาของบุตรครั้งสุดท้ายสำหรับภาคการศึกษาที่.....ปีการศึกษา.....

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

- หมายเหตุ
- (1) ให้ใช้เช่นเดียวกับหนังสือราชการ
  - (2) ส่วนราชการเจ้าสังกัดของผู้ขอใช้สิทธิ
  - (3) หนังสือแจ้งการใช้สิทธิ
  - (4) ชื่อข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ผู้รับบำนาญเบี้ยหวัด ซึ่งแจ้งการใช้สิทธิเบิกเงินสวัสดิการ
เกี่ยวกับการศึกษาของบุตร
  - (5) ชื่อคู่สมรสหรือคู่สมรสที่จดทะเบียนหย่าหรือของผู้ที่ประสงค์เป็นผู้ใช้สิทธิ

หนังสือแสดงเจตนาขอรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร
กรณีผู้มีสิทธิได้รับคำสั่งให้ไปช่วยปฏิบัติราชการ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....ตำแหน่ง.....

สังกัดกอง.....กรม.....กระทรวง.....

จังหวัด.....ได้รับคำสั่งให้ไปช่วยปฏิบัติราชการที่.....

กรม.....กระทรวง.....จังหวัด.....

ตามคำสั่งเลขที่.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ขอแสดงเจตนาโดยหนังสือฉบับนี้ว่า ตลอดระยะเวลาของการไปช่วยปฏิบัติราชการ ข้าพเจ้าขอรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร ณ ส่วนราชการที่ได้รับคำสั่งให้ไปช่วยปฏิบัติราชการ

(ลงชื่อ).....

(.....)

ตำแหน่ง.....

เสนอ ผู้มีอำนาจอนุมัติการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร
เพื่อโปรดทราบและดำเนินการ

(ลงชื่อ)*.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ : * ให้ผู้อำนวยการกองคลังตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. 2551 ณ ส่วนราชการที่ผู้มีสิทธิไปช่วยปฏิบัติราชการ เป็นผู้ลงชื่อ

หนังสือใบสำคัญเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร
ประกอบหลักฐานการขอเบิก

ใบสำคัญเลขที่	รายการ	จำนวนเงิน		จำนวนเงิน		หมายเหตุ
		รวม				
		ลงชื่อ.....ผู้เบิก (.....) ตำแหน่ง.....				

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๒๒.๓/๖ ๒๕๕๙

กรมบัญชีกลาง
ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ประเภทและอัตราเงินบำรุงการศึกษาและค่าเล่าเรียน

เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ อธิการบดี ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้ว่าราชการจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๓/๖ ๒๑ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

๒. หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๓/๖ ๘๐ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประเภทและอัตราเงินบำรุงการศึกษาในสถานศึกษาของทางราชการและค่าเล่าเรียน
ในสถานศึกษาของเอกชน

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมบัญชีกลางได้กำหนดประเภทและอัตราเงินบำรุงการศึกษาและค่าเล่าเรียน
ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
เพื่อให้ข้าราชการ ลูกจ้างประจำและผู้ได้รับเบี้ยหวัดบำนาญซึ่งเป็นผู้มีสิทธิสามารถนำหลักฐานการรับเงินของสถานศึกษา
ของทางราชการและสถานศึกษาของเอกชนมาเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรจากทางราชการได้
และแจ้งให้ส่วนราชการทราบและถือปฏิบัติแล้ว นั้น

กรมบัญชีกลาง ขอเรียนว่า เนื่องจากสถานศึกษามีรายการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เกี่ยวกับการ
การศึกษาของบุตรเพิ่มขึ้น ทำให้ประเภทและอัตราเงินบำรุงการศึกษาและค่าเล่าเรียน ไม่สอดคล้องกับ
สภาวการณ์ปัจจุบัน ดังนั้น เพื่อเป็นการบรรเทาภาระให้แก่ผู้มีสิทธิ จึงเห็นสมควรยกเลิกประเภทและอัตรา
เงินบำรุงการศึกษาและค่าเล่าเรียน ตามหนังสือที่อ้างถึง และได้กำหนดประเภทและอัตราเงินบำรุงการศึกษา
และค่าเล่าเรียนใหม่ โดยไม่กำหนดรายการเป็นข้อยกเว้น รวมทั้งปรับเพิ่มอัตราการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการ
การศึกษาของบุตรในสถานศึกษาของทางราชการและสถานศึกษาของเอกชน ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ทั้งนี้ ให้ถือปฏิบัติ
ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายนิส แจ่มเวหา)
อธิบดีกรมบัญชีกลาง

สำนักมาตรฐานคำตอบแทนและสวัสดิการ

กลุ่มงานคำตอบแทนและสวัสดิการ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๙๒๘

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๗

แนบหนังสือ กรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๒.๓/ว ๒๕๗ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๙

ประเภทและอัตราเงินบำรุงการศึกษาในสถานศึกษาของทางราชการ

๑. ระดับอนุบาลหรือเทียบเท่า ปีการศึกษาจะไม่เกิน	๕,๘๐๐ บาท
๒. ระดับประถมศึกษาหรือเทียบเท่า ปีการศึกษาจะไม่เกิน	๔,๐๐๐ บาท
๓. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า ปีการศึกษาจะไม่เกิน	๔,๘๐๐ บาท
๔. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/หรือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่า ปีการศึกษาจะไม่เกิน	๔,๘๐๐ บาท
๕. ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า ปีการศึกษาจะไม่เกิน	๑๓,๗๐๐ บาท
๖. ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษาจะไม่เกิน	๒๕,๐๐๐ บาท

เงินบำรุงการศึกษา ที่ให้เบิกจ่ายได้จะต้องเป็นเงินประเภทต่าง ๆ ที่สถานศึกษาของทางราชการเรียกเก็บตามอัตราที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนราชการเจ้าสังกัด หรือที่กำกับมหาวิทยาลัย องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง หรือองค์การของรัฐบาล

ประเภทและอัตราเงินค่าเล่าเรียนในสถานศึกษาของเอกชน

สถานศึกษาของเอกชนประเภทสามัญศึกษา

๑. สถานศึกษาที่ไม่รับเงินอุดหนุน	
ค่าเล่าเรียนปีการศึกษาจะไม่เกิน	
(๑) ระดับอนุบาลหรือเทียบเท่า	๑๓,๖๐๐ บาท
(๒) ระดับประถมศึกษาหรือเทียบเท่า	๑๓,๕๐๐ บาท
(๓) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า	๑๕,๘๐๐ บาท
(๔) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	๑๖,๕๐๐ บาท
๒. สถานศึกษาที่รับเงินอุดหนุน	
ค่าเล่าเรียนปีการศึกษาจะไม่เกิน	
(๑) ระดับอนุบาลหรือเทียบเท่า	๔,๘๐๐ บาท
(๒) ระดับประถมศึกษาหรือเทียบเท่า	๔,๒๐๐ บาท
(๓) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า	๓,๓๐๐ บาท
(๔) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	๓,๒๐๐ บาท

สถานศึกษาของเอกชนประเภทอาชีวศึกษา

๑. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่า

๑.๑ สถานศึกษาที่ไม่รับเงินอุดหนุน

ค่าเล่าเรียนปีการศึกษาจะไม่เกินในประเภทวิชาหรือสายวิชา ดังนี้

(๑) ...

(๑) คหกรรม หรือคหกรรมศาสตร์	๑๖,๕๐๐	บาท
(๒) พาณิชยกรรม หรือบริหารธุรกิจ	๑๙,๙๐๐	บาท
(๓) ศิลปหัตถกรรม หรือศิลปกรรม	๒๐,๐๐๐	บาท
(๔) เกษตรกรรม หรือเกษตรศาสตร์	๒๑,๐๐๐	บาท
(๕) ช่างอุตสาหกรรม หรืออุตสาหกรรม	๒๔,๔๐๐	บาท
(๖) ประมง	๒๑,๑๐๐	บาท
(๗) อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	๑๙,๙๐๐	บาท
(๘) อุตสาหกรรมสิ่งทอ	๒๔,๔๐๐	บาท

๑.๒ สถานศึกษาที่รับเงินอุดหนุน

ค่าเล่าเรียนปีการศึกษาจะไม่เกินในประเภทวิชาหรือสายวิชา ดังนี้

(๑) คหกรรม หรือคหกรรมศาสตร์	๓,๕๐๐	บาท
(๒) พาณิชยกรรม หรือบริหารธุรกิจ	๕,๑๐๐	บาท
(๓) ศิลปหัตถกรรม หรือศิลปกรรม	๓,๖๐๐	บาท
(๔) เกษตรกรรม หรือเกษตรศาสตร์	๕,๐๐๐	บาท
(๕) ช่างอุตสาหกรรม หรืออุตสาหกรรม	๗,๒๐๐	บาท
(๖) ประมง	๕,๐๐๐	บาท
(๗) อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	๕,๑๐๐	บาท
(๘) อุตสาหกรรมสิ่งทอ	๗,๒๐๐	บาท

๒. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือเทียบเท่า และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) หรือเทียบเท่า ให้เบิกได้ครั้งหนึ่งของจำนวนที่จ่ายจริงของค่าเล่าเรียนปีการศึกษาจะไม่เกินในประเภทวิชาหรือสายวิชา ดังนี้

(๑) ช่างอุตสาหกรรม หรืออุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทัศนศาสตร์	๓๐,๐๐๐	บาท
(๒) พาณิชยกรรม หรือบริหารธุรกิจ ศิลปหัตถกรรม หรือศิลปกรรม เกษตรกรรม หรือเกษตรศาสตร์ คหกรรม หรือคหกรรมศาสตร์ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	๒๕,๐๐๐	บาท

สำหรับรายละเอียดของสาขาวิชาตามประเภทวิชาหรือสายวิชาของหลักสูตรที่กำหนดดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้อนุญาตให้สถานศึกษาเอกชนทำการเปิดสอนในสาขาวิชานั้นๆ

๓. หลักสูตรระดับปริญญาตรี

ให้เบิกจ่ายได้ครั้งหนึ่งของจำนวนที่ได้จ่ายไปจริงของค่าเล่าเรียน ปีการศึกษาจะไม่เกิน ๒๕,๐๐๐ บาท

ค่าเล่าเรียน ที่ให้เบิกจ่ายได้จะต้องเป็นค่าธรรมเนียมการเรียนหรือค่าธรรมเนียมต่างๆ ซึ่งสถานศึกษาเอกชนเรียกเก็บตามอัตราที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ หรือมหาวิทยาลัย

